

Ulloq: 18. januar 2022
Allaffik: Nordatlantkontoret
Suliarinn.: Amanda Alberte Heino Stilling
Suliaq nr.: 2019-490-0140
Dok.: 1937202

Missingiut uunga

Siunnersuut

uunga

Kalaallit Nunaanni eqqartuussisarnermik inatsisip aamma naalagaaffimmi
tjenestemandit Kalaallit Nunaanniittut pillugit inatsisip
allanngortinneqarnissaannik inatsit

(Pinerluttulerinermi eqqartuussisarnermi digitalimik attaveqaatinik atuineq, suliassat nassuernertut
suliarineqartut, najuutinngitsoornermi eqqartuussutit, eqqartuussisut aamma najukkami
eqqartuussisut tunuartussaatitaanerannut ukioritinneqartut il. il.)

§ 1

Kalaallit Nunaanni eqqartuussisarnermik inatsimmi, tak. inatsimmut nalunaarut nr. 1581, 13.
december 2016-imeersoq, kingullermik inatsimmi nr. 1056, 30. juni 2020-meersumi § 2-kkut
allanngortinneqartoq, makkuninnga allannguisoqassaaq:

1. § 44, *stk. 1-mi, »imm. 2 aamma 3« allanngortinneqassaaq imaalillugu: »imm. 2-4«.*

2. § 44-mi imm. 4-tut ikkunneqassaaq:

»*Imm. 4. Pinerlunnernik suliassani § 449 a malillugu saqqummiunneqartuni eqqartuussisooqataasartut peqataassanngillat.*«

3. § 50, *imm. 1, pkt. 2.-mi, aamma imm. 2, pkt. 2.-mi, »suliassat nassuernertut suliarineqartut« allanngortinneqassaaq imaalillugu: »§ 449 a malillugu,«*

4. § 94, imm. 5-imi »§ 147 e aamma § 147 f, imm. 2,« allanngortinneqassaaq imaalillugu: »§ 147 e, § 147 f, imm. 2, aamma § 147 g«

5. § 128-p kingorna kapitali 10-mi ikkunneqassaaq:

»Digitalimik attaveqarneq

§ 128 a. Pinerluttulerinermi eqqartuussisarnerni allaganngortitsinissamik piumasaqaat digitalimik attaveqatigiinnissamik imaluunniit allagaatinik digitalnik il. il. atuinissamik ajornartitsinngilaq.

Imm. 2. Malittarisassat atsiortoqarnissaanik piumasaqaatitallit ajornartitsinngillat nalunaarutit digitalimik allakkatut nassiunneqarnissaannut, nalunaarutit digitalimik atsiorneqarsimappata.

Imm. 3. Nalunaarut digitalimik attaveqatigiinnikkut nassiunneqartoq, apuussimasutut isigineqassaaq tigusisussamit tiguneqarsinnaanngorsimappat.«

6. § 283, imm. 1-imi »§ 448 c« allanngortinneqassaaq imaalillugu: »§ 448 f aamma § 448 h«.

7. § 283, imm. 2-mi »§ 448 f« allanngortinneqassaaq imaalillugu: »§ 448 g«.

8. § 321, imm. 1, nr. 3-mi »annaaneqarnerannik.« allanngortinneqassaaq imaalillugu: »annaaneqarnerannik,«

9. § 321, imm. 1-imi nr. 4-tut ikkunneqassaaaq:

»4) Suliaq § 453, imm. 3, nr. 4 malillugu ingerlanneqassaaq, aamma isertitsivimmiittussanngortitsisinnaaneq apeqqutaalissaq.«

10. § 440-p siorna qulequtaq peerneqassaaq.

11. § 440 peerneqassaaq.

12. § 449-mi § 450-ip qulequtaata siorna ikkunneqassaaq:

»*Suliassat nassuernertut suliarineqartut*

§ 449 a. Eqqartuussinermi eqqartuussisooqataasartut peqataaffigisassaraluanni § 357 imaluunniit § 447 malillugu imaluunniit § 472 malillugu isumaqatigiinniarnermi pingaarnermi pasisaq nangaassuteqarani nassuerpat, suliaq erngertumik eqqartuussinissangortinneqarsinnaavoq, allakkamik unnerluussummik suliaqartoqqaarani, imaattoqarpat

- 1) paasissutissat pigineqartut tunngavigalugit unnerluussummut nassuernerup ilumoortuunera uppernarsarneqarpat,
- 2) pasisaq aamma unnerluussisuusoq akuersaarpata,

- 3) eqqartuussutissamik isumaqatigiinniarnertaqanngitsumik suliap aalajangiiffiginissaq eqqartuussiviup ippinnartoqartinngippagu aamma
- 4) pinerluttulerinermi inatsimmi kapitali 33-p aamma 34-p atorneqarnissaanut apeqquteqaateqartoqanngippat.

Imm. 2. Eqqartuussivik eqqartuussummik nalunaaruteqartinnani, pasisaq unnerluussutip imarisaaq ilisimateqaarneqassaaq, aammalu oqaaseqarnissaminut periarfissinneqassaaq. Paasissutissanik annertunerusunik pissarsinissaq pisariaqartinnejarpas, tamanna kapitali 34-mi malittarisassat malillugit ingerlanneqassaaq, aammalu pasisaq periarfissinneqassaaq paasissu-tissat pineqartut pillugit oqaaseqarnissamut.

Imm. 3. Eqqartuussivimiinnermi pasisaq tigusarineqarsimappat imaluunniit tigummigallasanngortinneqarsimappat, illersuisuata § 321, imm. 1, nr. 1, malillugu toqqaasoqarnissaanut, pineqartup imm. 1, nr. 2, malillugu akuersissuteqannginnerani. Pasisap akuersissuteqarnerani illersuisoq eqqartuussivimmi najuutissaq.

Imm. 4. Eqqartuussinerup nalaani pasisaq tigusarineqarsimannngippat imaluunniit tigummigallasanngortinneqarsimannngippat, neqeroorfigineqassaaq illersuisussaanik toqqaasoqarnissaanut, pineqartup imm. 1, nr. 2, malillugu akuersissuteqannginnerani. Pasisap kissaateqarnera malillugu illersuisussamik toqqaasoqanngippat, imm. 3 assinganik atuutissaq.

Imm. 5. Eqqartuussutip nalunaarutigineqarnera eqqartuussutinut allanut malittarisassat atuuttut malillugit nalunaarutigineqassaaq, pinerluttulerinermi suliani najukkami eqqartuussivimmi nalunaarutigineqartunut.

Imm. 6. Suliaq § 301, imm. 1, nr. 2-mi pineqartoq, suliaq nassuernertut suliarineqarsinnaanngilaq.

Imm. 7. Pasisap aamma unnerluussisussaatitaasut pineqartumut unnerluussutaasoq akuersaagaat eqqartuussiviup allattuiffianut nalunaarsorneqassaaq. Pasisaq illersuisussamik toqqaasoqannginnissa kisaatigippagu, tak. imm. 4, tamanna aamma eqqartuussiviup allattuiffianut nalunaarsorneqas-saaq.

Imm. 8. Eqqartuussiviup aalajangersinnaavaa, pasisaq imm. 1 malillugu alimasissumik assitalimmik eqqartuussinermut peqataassasoq, pasisap eqqartuussivimmi najuulluni peqataanissaq pisariaqanngippat. Eqqartuussinermi illersuisoq pasisap najuuffigisaani peqataassaaq, imaassimanngippat eqqartuussiviup eqqortuusorinngikkaa illersuisup eqqartuussivimmi peqataanissaq. Pasisap aamma illersuisup eqqartuussivimmi peqataanerannut §§ 128 aamma 163 aamma atuupput. § 466, imm. 2 assinganik atuutissaq.

§ 449 b. Suliani unioqqutisoqarsimanera pissutigalugu suliani, ilimagineqanngitsuni akiliisitaanermik imaluunniit arsaagaanermik kinguneqartussatut, unnerluussisussaatitaasut akiliisitaanermut tunngatillugu pasisamut nalunaarutigisinnavaat suliaq eqqartuussinertaqanngitsumik aalajangiiffigneqassasoq, pasisaq unioqqutisoqarnermi pisuuusutut nassuerpat aammalu akiliisitsissutigineqartussamut piffissarititaasup iluani akiliinissamut akuersaarpas aammalu arsaagaasinnaanermut. Noqqaassuteqartoqarneratigut piffissarititaasoq unnerluussisussaatitaasuniit sivitsorneqarsinnaavoq.

Imm. 2. § 437, imm. 2, nr. 1-imi aamma 2-mi, aamma imm. 3-mi, allakkap unnerluussutip imarisassaanut piumasaqaatinut malittarisassat akiliisitaanernut assinganik atuutissapput.

Imm. 3. Pasisap 18-it ataallugit ukiullip inatsimmik unioqqutitsinermut atatillugu angajoqqaatut oqartussaasoq akuersiteeqqaarnagu akiliisitaanissamut akuersaarsinnaavoq.

Imm. 4. Pasisap akiliisitaanissaq akuersaarpagu, malitsigisaasutut malersuinissaq atorunnaassaaq, taamaattoq tak. § 315, imm. 1, aamma § 449 c, imm. 2. Aalajangiineq eqqartuussutitut nangeqqinnejarsinnaavoq.

§ 449 c. Pasisaq inatsimmik unioqqutitsinermut atatillugu akiliisitaasimappat aamma arsaagaasimappat, tak. § 449 b, taamanna ajornartitsinngilaq noqqaassuteqartoqarneratigut unnerluussisussaatitaasut pisinnaasut akiligassap appartinnissaanut pasisap isertitakippallaarnera pissutigalugu.

Imm. 2. Pisumi imm. 1-imi taaneqartumi, aalajangiinermit 14-it qaangiutsinnagit pasisap aalajangiineq politiinut nalunaaruteqarnikkut utertissinnaavaa. Pasisaq 18-it ataallugit ukioqarpat, angajoqqaatut oqartussaasup aalajangiineq utertissinnaavaa.

Imm. 3. Politiit pasisaq imm. 1-imi aamma 2-mi malittarisassat pillugit ilitsersussavaat. Pasisaq 18-it ataallugit ukioqarpat, politiit angajoqqaatut oqartussaasoq aamma imm. 1-imi aamma 2-mi malittarisassat pillugit ilitsersussavaat.

Imm. 4. Justitsministeri imm. 3 malillugu ilitsersuinermut malittarisassanik aalajangersaasinnaavoq.«

13. § 452, imm. 2, pkt. 1-imi, »sinnaavoq«-miit: »saaq«-mut allanngortinnejassaaq.

14. § 453, imm. 3 aamma 4, ima allanneqassapput:

»*Imm. 3. Unnerluutigisaasup najuutinngiffiani, unnerluutigisaasup najuunnissaa eqqartuussiviup pisariaqartinngippagu, unnerluussisuitaasut tamatuminnga piumasaqaat pillugu saqqummiippata, eqqartuussutissamik isumaqtigiainniutigisaq eqqartuussutinngorlugu suliarineqassaaq, pisuni makkunani,*

1) allakkap unnersuussutaasup pineqartumut nalunaajaatigineqarnerata kingorna, unnerluutigisaasoq qimaasimappat,

2) suliap aallartinnerani unnerluutigisaasoq najuutereerluni eqqartuussiviup akuerinngisaanik eqqartuussivik qimassimappagu,

3) suliap ingerlanerani taamaallaat ukioq 1 imaluunniit sivikinnerusumik parnaarussivimmi inissiinissaq, arsaarinninneq, anisitsineq, pisinnaatitaaffiaaneq imaluunniit taarsiisussaaneq pillugu apeqqutaappat eqqartuussutissamillu isumaqtigiainniutaasup naammassineqarnissaanut unnerluussaasoq isumaqataappat,

4) parnaarussivimmi qaammatini 6-ni sivikinnerusumilluunniit inissinneqarnissap, akiliisitaanerup, arsaarinnissuteqarfigineqarnerup, anisitaanerup, ingerlatitsisinnaanermik allagartaajagaanerup imaluunniit taarsissussaatitaanerup saniatigut allanik unnerluussaasoq pillaatissinneqanngippat, imaluunniit

5) Eqqartuussiviup isumaqarfigippagu suliap suliarineqarnerani qularnaateqanngitsumik unnerluussaasoq pinngitsuutinneqartussaasoq.

Imm. 4. Unnerluussaasoq isumaqataasimanngippat, unnerluussaasoq inatsisit malillugit aggeqquaasimappat aggeqqusissummilu ersippat, inatsisitigut pissutissaqarani aggersimannginnej, unnerluussummi allassimaneratut pissutsinut unnerluussaasup eqqartunneqarneranik kinguneqarsinnaasutut imm. 3, nr. 4 malillugu eqqartuussutissamik isumaqatigiinniutaasoq taamaallaat ingerlanneqarsinnaavoq.«

15. § 467, imm. 2, nr. 6-itut ikkunneqassaaq:

»6) § 453, imm. 3, nr. 4 malillugu suliani unnerluussaasup peqannginnerani suliarineqartuni, illersuisuusup tamanna piumasarippagu, unnerluussineq pillugu unnerluutigineqartup politiinut oqaluttuarisimasai nassuiaatit pillugit politiit nalunaarusiaannut ilanngussat.«

16. § 472, imm. 1-ip kingorna nutaatut ikkunneqassaaq:

»*Imm. 2.* Unnerluussaq unnerluussummut nangaassuteqarani akuersaarpal, eqqartuussivik aalajangiissaaq, tapertaasumik qanoq aamma qanoq annertutigisumik uppernarsaatnik saqqummiussineq pissanersoq.«

Imm. 2 taamaalluni imm. 3-nngussaaq.

17. § 474, imm. 3, pkt. 3 peerneqassaaq taarsiullugu ikkunneqassalluni:

»Eqqartuussut nalunaarutigineqartarpoq eqqartuussinermi eqqartuussummik inerniliinerup atuffassisutigineqarneratigut. Oqaatiginninermi unnerluussaasoq najuutinngippat, unnerluussinermi allanneqarnera politiit unnerluussamut nassutissavaat. § 453, imm. 3, nr. 1-5 malillugu suliaq unnerluussaasup peqannginnerani suliarineqarsimappat, allaganngornera nalunaajaatigineqassaaq. Oqaatiginninneaq taassumunnga namminermut nalunaajaatigineqariinngippat § 453, imm. 3, nr. 4 malillugu suliaq unnerluussaasup peqannginnerani suliarineqarsimappat, allaganngukkamik nalunaajaaneq unnerluussaasumut namminermut pissaq.«

18. § 592-ip kingornagut *kapitali* 44-mi ikkunneqassaaq:

»**§ 592 a.** § 453, imm. 3, nr. 4 malillugu suliaq, unnerluussaasup peqannginnerani suliarineqarsimappat, namminerlu naatsorsuutigisinnanngisani pissutsit pissutaallutik piffissaq eqqorlugu tamatumingga nalunaarutiginninnissaminut akornguserneqarsimalluni, peqanngissimanerminut akuerisaasumik pissuteqarluni eqqartuussaasup uppernarsarsinnaappagu, imaluunniit eqqartuussisulersuussineq eqqartuussaasup piffissaq eqqorlugu ilisimalersimanngikkuniuk, suliamut isumaqatigiinniarneq nutaaq aallarteqqinnejqassasoq eqqartuussaasup qinnutigisinnavaa. § 474, imm. 3, pkt. 3. aamma 4.-mi allassimasut malillugit eqqartuussummik nalunaajaatiginninnerup kingorna ullut 14-it qaangiutsinnagit suliami eqqartuussummik oqaatiginnittumut eqqartuussivimmut qinnuteqaat saqqummiunneqarsinnaavoq. Qinnuteqaat tamatumingga kingusinnerusukkut, kisianni eqqartuussummik nalunaajaanerup kingorna ukioq ataaseq qaangiutsinnagu, tunniunneqarpat, eqqartuussiviup qaqtigoorluinnartumik

suliaq aallarteqqissinnaavaa. §§ 585, imm. 1-imiit 590-imumiittuni maleruagassat taamatuttaaq atuupput. Aallartitseqqiniarneq itigartinneqarpat, Eqqartuussiviit Qullersaannut ingerlatitseqiineq pillugu maleruagassat malillugit apeqqut Immikkut Naammagittaalliornermut Eqqartuussivimmut (Den Særlege Klageret-imut) tunniunneqarsinnaavoq.

Imm. 2. Eqqartuussutissamik isumaqatigiinniarnermi nutaami eqqartuussasaasoq peqanngippat, eqqartuussiviup eqqartuussutip inerneratigut suliaq matussavaa, eqqartuussutaareersorlu atuutsiinnarneqassalluni.

§ 592 b. § 592 a malillugu pinerluttulerinermik suliaq aallarteqqinneqarpat, peqataasut arlaannaanniilluunniit eqqartuussutissamik isumaqatigiinniarneq sioqqullugu nutaamik killisiuniarneq pillugu qinnuteqartoqarsimanngippat, § 467-imi eqqaaneqartut pisut saniatigut sularinninnermi sioqqutsisumi ilisimannittunit aamma naliliisartunit nassuaataasimasut pillugit eqqartuussinermi allattugaatinut ilassutit, uppermarsaatitut atorneqarsinnaapput.«

§ 2

Kalaallit Nunaanni tjenestemandit pillugit inatsimmi, tak. inatsimmut nalunaarut nr. 1291, 14. november 2015-imeersoq, makkuninnga allannguisoqassaaq:

1. Kapitali 7-imut *qulequtaq* imatut allanneqassaaq:

»Kapitali 7

Kalaallit Nunaanni eqqartuussisoqarfinni eqqartuussisunut aamma inatsisilerituunut tjenestemandisut atorfinitisanut kiisalu najukkami eqqartuussisunut immikkut aalajangersagaq.

2. § 34, imm. 2-mi, »65-inik ukiullit« allanngortinneqassaaq imaallillugu: »70-inik ukiullit«,

3. § 34 imm. 2-mi pkt. 2-tut ikkunneqassaaq:

Tamanna Kalaallit Nunaanni eqqartuussivinni aamma najukkami eqqartuussisunut atuuppoq.«

§ 3

Imm. 1. Inatsit atuutilissaaq ulloq [...]

Imm. 2. Inatsimmi § 1, nr. 13-15 aamma 17, pinerlunnernik suliassani atuutissanngillat, unnerluussamik aggersaanermut nalunaaruteqartoqarfiusimasuni inatsisip atuutilernissaa sioqqullugu. Pinerlunnernik suliassat taamaattut maannamut inatsisit atuuttut malillugit sularineqassapput.

Imm. 3. Inatsimmi § 1, nr. 18, pinerlunnernik suliassani atuutissanngilaq, eqqartuussisarnermik inatsimmi § 453, imm. 3, malillugu najuutinngitsoornermi eqqartuussuteqarfiusuni, inatsisip

atuutilernissaa sioqqullugu. Pinerlunnernik suliassat taamaattut maannamut inatsisit atuuttut malillugit suliarineqassapput.

Inatsisissatut siunnersuummut oqaaseqaatit

Oqaaseqaatit nalinginnaasut

Imarisai

1. Aallaqqasiut	9
2. Inatsisissatut siunnersuutip immikkoortui pingarnerit	11
 2.1. Pinerluttulerinermi eqqartuussisarnermi digitalimik attaveqaatinik atuineq	11
2.1.1. Inatsisit atuuttut	11
2.1.2. Justitsministeriap isumaliutai aamma aaqqissuussineq siunnersuutigineqartoq	12
 2.2. Suliat nassuernertut suliarineqartut	15
2.2.1. Inatsisit atuuttut	15
2.2.1.1. Eqqartuussivimmi suliat nassuernertut suliarineqartut.....	15
2.2.1.2. Akiliisitsissutissamut eqqartuussinertaqanngitsumik aalajangiineq	15
2.2.2. Justitsministeriap isumaliutai aamma aaqqissuussineq siunnersuutigineqartoq	15
2.2.2.1. Eqqartuussivimmi suliat nassuernertut suliarineqartut.....	15
2.2.2.2. Eqqartuussineqartaqanngitsumik akiliisitsinissamut aalajangiineq	20
 2.3. Pinerluttulerinermik suliani takkutinngitsoornermi eqqartuussutit	22
2.3.1. Inatsisit atuuttut	22
2.3.1.1. Takkutinngitsoorneq pillugu sulianik suliaqarneq	22
2.3.1.2. Takkutinngitsoortut pillugit suliani illersuisussanngortitsisarneq.....	25
2.3.1.3. Takkutinngitsoortut pillugit suliat ingerlannerini uppermarsaatitut atortut	25
2.3.1.4. Takkutinngitsoornerit pillugit suliani eqqartuussummik nalunaarutiginninnerit.....	25
2.3.1.5. Takkutinngitsoornerit pillugit suliat aallarteqqinnejarneri.....	26
2.3.2. Justitsministerie-p isumaliutai aammalu aaqqiineq siunnersuutigineqartoq	26
2.3.2.1. Takkutinngitsoornerit pillugit suliat suliarineqartarnerat.....	26
2.3.2.2. Takkutinngitsoortoqarnera pillugu suliani illersuisussanngortitsisarneq	31
2.3.2.3. Takkutinngitsoortoqarnera pillugu suliat nalaanni uppermarsaasersuutit	32
2.3.2.4. Takkutinngitsoorneq pillugu suliani eqqartuussummik nalunaaruteqarneq.....	34
2.3.2.5. Takkutinngitsoortoqarnera pillugu suliat aallarteqqinnejartarnerat	35

2.4. Eqqartuussisut aamma najukkami eqqartuussisut tunuartussaatitaanerannut ukioritinneqartut il. il.	37
2.4.1. Inatsisit atuuttut	37
2.4.1.1. Kalaallit Nunaanni eqqartuussivinni eqqartuussisut aamma inatsisilerituut tjenestemanditut atorfillit allat.....	37
2.4.1.2. Najukkami eqqartuussisut	38
2.4.2. Justitsministeriap isumaliutai aamma aaqqissuussineq siunnersuu-tigineqartoq.....	39
2.4.2.1. Kalaallit Nunaanni eqqartuussivinni eqqartuussisut aamma inatsisilerituut tjenestemanditut atorfillit allat.....	39
2.4.2.2. Najukkami eqqartuussisut	41
3. Pisortanut aningaasatigut aamma atuutilersitsinermi kingunissat.	43
4. Inuussutissarsiortunut il. il. aningaasatigut aamma allaffissornikkut kingunissat	44
5. Innuttaasunut allaffissornikkut kingunissat.....	44
6. Silap pissusaanut avatangiisinullu kingunissat	44
7. EU-mi inatsisinut pissutsit.....	44
8. Oqartussaqarfiiit aamma kattuffiit il. il. tusarniaavagineqartut	44
9. Immersugaq eqikkaaffiusoq.....	45

1. Aallaqqasiut

Pingaaruteqarpoq Kalaallit Nunaanni pinerluttulerinermi suliat sapinggisamik pitsaanerpaamik aammalu inatsisitigut isumannaassuseq eqqarsaatigalugu illorsorsinnaasumik suliarineqartarnissaat, taamaalillutik suliat unnerluussamut aamma pinerlisamut eqqarsaatiginnittumik piffissatigut naleqquttumik naammassineqartarlutik. Aamma pingaaruteqarpoq isumannaassallugu, Kalaallit Nunaanni politiini, unnerluussisussaatitaasuni aamma eqqartuussivinni siunertanut naapertuuttumik nukinnik atuilluarnissaq, aammalu suleriaatsitigut ullutsinnut naleqqussaanagermi teknologikkut peri-arfissat atorluarnissaat.

Tamanna tunngavigalugu, annerusumik Kalaallit Nunaanni eqqartuussisarnermik inatsisip allangortinneqarnissanik siunnersuutinik arlariinnik inatsissatut siunnersuut imaqarpoq, siunertaqartunik pinerluttulerinermi suliat suliarineqartarnerisa pitsanngorsarneqarnissaat.

Danskit Naalakkersuisuisa aamma Namminersorlutik Oqartussat Kalaallit Nunaanni danskit akisussaaffigisaasa ineriertortitsinerat tunngavigalugu inatsisisstatut siunnersuut suliarineqarpoq. Socialdemokratietip, Radikale Venstrep, Socialistisk Folkepartip aamma Enhedslistenip politikkikkut paaseqatigiissutaanni 25. juni 2019-imeersumi allaqqavoq, danskit Naalakkersuisuisa Kalaallit Nunaanni akisussaaffitik Kalaallit Nunaat peqatigalugu ineriertortinniaraat

Siullertut inatsisisstatut siunnersuutip siunertaraa, pinerluttulerinermi eqqartuussisarnermi digitalimik attaveqaatinik atuisinnaanermut tunngavissamik eqqussisoqarnissaa, danskit eqqartuussisarnermik inatsisaanni § 148 c-mi aalajangersakkamut assingusumik. Inatsisisstatut siunnersuummi taanna, Kalaallit Nunaanni Eqqartuussiveqarneq pillugu Siunnersuisoqatigiinniit innersuussinermik tunngaveqarpoq.

Aappaattut inatsisisstatut siunnersuutip siunertaraa, suliat nassuernertut suliarineqartut pillugit malittarisassanik eqqussisoqarnissaa, ass. ingerlaannartumik eqqartuussutinik taaneqartunik eqqartuussuteqartoqarsinnaanngortillugu.

Naalakkersuisut kissaatigisimavaat, Kalaallit Nunaanni eqqartuussisarnermik inatsimmi suliat nassuernertut suliarineqartut pillugit malittarisassanik eqqussisoqarnissaa, tassunga ilagitillugu pinerluttulerinermi suliat inger-laannartumik eqqartuussuteqarfiusinnangornissaannut tunngavimmik eqqussinikkut – eqqartuussisooqataasartut peqataaffigisassaraluanni – pasisaq nangaassuteqarani nassuerpat.

Inatsisisstatut siunnersuutikkut eqqartuussisarnermik inatsimmi immikkoortumik nutaamik ikkussinissaq siunniunneqarpoq, suliat nassuernertut suliarineqartut pillugit aamma eqqartuussinertaqanngitsumik akiligassinneqarnermut malittarisassanik imaqartumik, danskit eqqartuussisarnermik inatsisaanni kapitali 76-imut assingusumik. Tassunga atatillugu ilaatigut siuniunneqarpoq, sumiiffigisami akiligassinneqarnermut akuersaarnissamut aamma akiliinissamut tunngavimmik pilersitsisoqarnissaa. Tamanna danskit eqqartuussisarnermik inatsisaata allanngortinneqarneranik tunngaveqarpoq, naammassineqartumik eqqartuussisarnermik inatsisip allanngortinneqarnissaanik inatsimmi nr. 714, 8. juni 2018-imeersukkut (Suliassiissutini pillaatissartallit suliarineqartarnerinik sivikillisaaneq).

Pingajuattut inatsisisstatut siunnersuutip siunertaraa, pinerluttulerinermi suliani najuutinngitsoornermut eqqartuussuteqarsinnaanerup annertusineqarnissaa. Malittarisassanik annertusaaneq danskit eqqartuussisarnermik inatsisaannik allannguinermik tunngaveqarpoq, naammassineqartoq eqqartuussisarnermik inatsisip allanngortinneqarnissaannik inatsisikkut, pillaatnik naammassinninnermut il. il. inatsisikkut aamma attaveqaatit elektroniskiusut aamma kiffatuussissutit pillugit inatsisikkut nr. 203, 28. februar 2017-imeersukkut (Najuutinngitsoornermi eqqartuussutit, suliassiissutini pillaatissartalinni il. il. nalunaarutiginnineq aamma digitalimik attaveqaatinik atuineq).

Allanguutip siunnersuutigineqartup malitsigivaa, suliani, allamik kinguneqanngitsuni akiligassinneqarnermik, arsaagaanermik, biilersinnaanermut allagartamik arsaagaanermik aamma taarsiivigininnissamik, eqqaartuussiviit pinerluttulerineremi suliad taamaattut *naammassissagaat*, unnerluussaq nassuersimagaluartoq, aamma suliaq allanik uppernarsaatnik saqqummii-nertaqanngitsumik aalajangiiffigissagaat, unnerluussaq najuutinngitsoorpat inatsisitigut malinninnikkut paassisutissiinertaqanngitsumik.

Aamma allannguutip malitsigissavaa, unnerluussaq akuersiteeqaarnagu eqqartuussutissamik isumaqatigiinniarnerup eqqartuussuteqarfiunissaanut periarfissaqalernissaa, unnerluussaq najuutinngippat, eqqartuussisarnermik inatsimmi § 453, imm. 3 malillugu, naatsorsuutigineqaraluarpalluunniit isertitsivimmi inissinneqarsinnaaneq (taamaattoq sivilsunerpaamik qaammatini 6-ini). Tassunga atatillugu illersuisussamik toqqaasoqartussaatiaanermik eqqussisoqarpoq, suliani § 453, imm. 3, nr. 4 malillugu ingerlanneqartuni, isertitsivimmiittussanngortitsinissamut apeqquteqarfiusuni, soorluttaaq suliani § 453, imm. 3 malillugu ingerlanneqartuni suliareqqitassanngor-titsinermut malittarisassanik eqqussisoqartoq.

Sisamaattut inatsisissatut siunnersuutip siunertaraa, naalagaaffimmi tjenestemandit Kalaallit Nunaanniittut pillugit inatsisip allangortinnejarnissaa, Kalaallit Nunaanni eqqartuussivinni eqqartuussisunut aamma inatsisilerituunut tjenestemanditut atorfilinnut allanut tunuartussaatitaanermut ukioritinnejartut 65-iniit 70-inut qaffanneqarnissaat siunertalarugu, kiisalu najukkami eqqartuussisunut tunuartussaatitaanermut ukioritinnejartunik aamma taamannak qaffasissusilinnik eqqussinissaq siunertalarugu. Allanguinerup malitsigissavaa, eqqartuussisut aamma inatsisilerituut tjenestemanditut atorfilit allat kiisalu najukkami eqqartuussisut, qaammatip 70-inik ukioqalerfissaata naanerani tunuartitaasalernissaat. Tamanna Danmarkimi eqqartuussisunut il. il. tunuartussaatitaanermut ukioritinnejartut pillugit malittarisassanut assinguvoq.

2. Inatsisissatut siunnersuutip immikkoortui pingarnerit

2.1. Pinerluttulerineremi eqqartuussisarnermi digitalimik attaveqaatinik atuineq

2.1.1. Inatsisit atuuttut

Eqqartuussisarnermik inatsimmi pinerluttulerineremi eqqartuussisarnermi suliad suliarisarneri pillugit immikkoortoq V aamma eqqartuussisunut annerusunut suliarisassanngortitsinerit aamma suliareqqitassanngortitsinerit pillugit immikkoortoq VI pinerluttulerineremi eqqartuussisarnermi eqqartuussutnik naammassinninnerit pillugit immikkoortoq VII aalajangersakkanik imaqarput ilaatigut pinerluttulerineremi eqqartuussisarnermi suliariinninnerut tunngasunik.

Aalajangersakkat digitalimik attaveqarnermut tunngasunik imaqanngillat, imaqarlutilli nalunaaruteqarnermut il. il. piumaqaqaaatinik arlalinnik soorlu, allakkatigut ingerlatsisoqarnissaanik imaluunniit atsiortoqarnissaanik. Allakkatigut ingerlatsisoqarnissaanut imaluunniit atsiortoqarnissaanik piumasaqaat immini digitalimik attaveqarnissamut ajornartitsinngilaq. Taamaattoq piumasaqaatinut tunngatillugu digitalimik attaveqarnissamut ajornartitsisoqarsinnaaneranut sukuiaanissaq apeqquaassaaq. Isumaqarnarmat unnerluussummik imaluunniit eqqartuussivikkoortitsinissamik allamik piumasaqarneq digitalimik ingerlanneqarsinnaanngitsoq.

2.1.2. Justitsministeriap isumaliutai aamma aaqqissuussineq siunnersuutigineqartoq

Eqqartuussisarnermik inatsisip, pillaatnik il. il. naammassinninnerit pillugit inatsisip aamma attaveqaatit elektroniskiusut aamma – kiffartuussissutit pillugit inatsisip allanngortinneqarnissaanik inatsimmi (Najuutinngitsoornermi eqqartuussutit, nalunaarutiginnineq aamma suliani pillaatissartalinni il. il. digitalimik attaveqaatinik atuineq) nr. 203, 28. februar 2017-imeersukkut danskit eqqartuussisarnermik inatsisaanni pillaatissartalinni eqqartuussisarnermi digitalimik attaveqaatinik atuisinnaaneq tunngavissinneqarpoq.

Inatsisissatut siunnersummut oqaaseqaatini allaqqavoq, Justitsministerip paasinninnera naapertorlugu eqqartuussisarnermik inatsit pillaatissartalinni eqqartuussisarnermi digitalimik attaveqaatinik atuinissamut ajornartitsissanngitsoq, tamanna instsisitigut illersugaanermut atatillugu periarfissaappat aamma illersorneqarsinnaappat (tak. Folketingstidende 2016-17, A, L 105 saqqummiunneqartutut, qupp. 8).

Inatsisissatut siunnersummut oqaaseqaatini aamma allaqqavoq, Justitsministerip paasinninnera naapertorlugu pillaatissartalinni eqqartuussisarnermi digitalimik attaveqaatinik atuisinnaaneq pillaatissartalinnik suliaqartarnermut pitsangorsaataassasoq ilaatigut, isumalluutinik atuilluarnermik isummannaarinninnikkut aammattaaq eqqartuussivinni isumaginnittunut kiffartuussinermik pitsaanerusumik tunniussinikkut. Taamatuttaaq pinerluttulerinermi eqqartuussisarnermi sulianik suliarinnineq aamma oqartussaqarfii akornanni isumaginnittullu akornanni paassisutissanik atuineq eqaannerusoq qulakkeerneqassaaq (tak. Folketingstidende 2016-17, A, L 105 saqqummiunneqartutut, qupp. 8).

Tamanna tunngavigalugu eqqartuussisarnermik inatsimmi § 148 c, imm. 1-imi digitalimik attaveqaatinik atuinissamut erseqqissumik tunngavissiisoqarpoq – tassa allakkat digitalit, e-mail, imaluunniit digitalimik aaqqissuussinerit allat – pillasarnemik suliani nassiusseriaatsit il. il. aamma nalunaarutit aamma allagaatit imarisaat, taamaalilluni digitalimik attaveqarnermi aamma digitalimik suliarinninnermi inatsisitigut aporfiiq peerneqarlutik.

Tassunga ilagitillugu eqqartuussisarnermik inatsimmi § 148 c-mi imm. 2-mi pillugit aalajangersakkani atsiortoqarnissaanut piumasaqaat aporfiliinngitsoq nalunaarutip digitalimik allakkatigut nassiunneqarsinnaaneranut aalajangersakkamik ikkussisoqarpoq. Taamaattoq piumasaqaataavoq nalunaarutip inummiit digitalimik atsiorneqarsimanissaa – inummit inatsisitigut pisussaatitaasumit – imaluunniit oqartussaqarfimmii. Taassuma saniatigut imm. 3-mi aalajangersakkamik ikkussisoqarpoq, nalunaarut digitalimik attaveqaatikkut nassiunneqartoq apuussimasutut isigineqassasoq tigusisussamit tiguneqarsinnaanngoraangat.

Kalaallit Nunaanni Eqqartuussiveqarneq pillugu Siunnersuisoqatigiit innersuussutigisimavaat, pinerluttulerinermi eqqartuussisarnermi suliani digitalimik attaveqaatinik atuinissamut Kalaallit Nunaanni eqqartuussisarnermik inatsimmi tunngavimmik assingusumik ikkussisoqartariaqarnera.

Kalaallit Nunaanni Eqqartuussiveqarneq pillugu Siunnersuisoqatigiit in-nersuussutaannut Justitsministeria isumaqataavoq.

Taamaattumik inatsisissatut siunnersuutikkut siunnersuutigineqarpoq, danskit eqqartuussisarnermik inatsisaanni 148 c-mut assingusumik eqqartuussisarnermik inatsimmi § 128 a-mi aalajangersakkamik ikkussisoqassasoq.

Siunnersuutip malitsigivaa, Kalaallit Nunaanni eqqartuussisarnermik inat-simmi nalunaarutit pillugit, allakkatigut ingerlatsinissaq pillugu, noqqaassuutit pillugit, piumasaqarnerit pillugit, ilisimatitsinerit pillugit, tunniussaqarnerit pillugit, tunniussinerit pillugit, nassiussinerit pillugit, assilinernik imaluunniit anillatsitanik nassiussinerit pillugit, tunniussaqarnerit pillugit, saqqummiussinerit pillugit, misissuinerit imaluunniit assigisaat pillugit immikkoortut V aamma VI kiisalu VII, digitalimik attaveqaatinik atuinissamut taamaallutik aporfiusunginnissaat.

Tamatuma saniatigut siunnersuutip malitsigivaa, saniatigut tigussaasunik nassiussisoqassanngitsoq, tunniussisoqassanngitsoq il. il. Taamaalilluni siunnersuutip aamma malitsigissavaa, pinerluttulerinermi eqqartuussisarnermi suliad digitalimik ingerlanneqarsinnaaneri, taamaalilluni allagaatit il. il. anillatsinneqartariaqaratik.

Pinerlunnermik suliassami unnerluussisussaatitaasut, eqqartuussiviit, advokatit, unnerluussat aamma allat aalajangersakkap kingorna qinersinnaavaat nalunaarutit pisortat digitalimik allakkerinermik aaqqissuussaat imaluunniit e-mail adressit isumannaatsut imaluunniit assigisaat atorlugit nassiunnissaat, taamaattut nalunaarutigineqarsimappata.

Kalaallit Nunaanni allakkerinermik aaqqissuussineq Pisortani Digitalimik Allakkerineq pisortaniit nassiussisut aamma inuit imaluunniit inatsisitigut suliaqarfuit akornanni digitalimik attaveqarnermut atorneqarsinnaavoq, tak. Pisortani Digitalimik Allakkerineq pillugu Inatsisartut inatsisaat nr. 14, 8. juni 2017-imeersumi malittarisassat. Inatsimmi § 13, imm 4 malillugu Naalakkersuisut

naalagaaffimmi oqartussaqarfíut isumaqtigíinniarfigereernerisigut Kalaallit Nunaanni naalagaaffiup suliffeqarfíisa, pisortaniit nassiuissutut, allakkerinermik aaqqissuussinermik atuisinnaanerannut malittarisassanik aalajangersaasinjaapput.

Inatsisisatut siunnersuutip assersuutigalugu periarfissaatippaa, politiinit allakkap unnerluussutip eqqartuussivimmut digitalimik tunniunneqarsinnaaneranik, tak. § 441, imm. 1, pkt. 1. Taamatuttaaq allagaq unnerluussut unnerluussamut digitalimik nassiuunneqarsinnaavoq, tak. eqqartuussisarnermik inatsimmi § 441, imm. 2, pkt. 1.

Unnerluussisussaatitaasunut aamma eqqartuussivinnut, digitalimik attaveqarnerup teknikkikkut qanoq periarfissaatigineranut aalajangersagaq apeqqutaatisinngilaq.

Aalajangersagaq malillugu nassiuissup attaveqarnerup digitalimik ingerlanneqarnissaanut qinersinissaminut periarfissaqarpoq – tassunga ilagitillugu digitalimik attaveqariaaseq sorliussanersoq – tassani piumasaqaataalluni, digitalimik attaveqariaatsip nassiuissumut aamma tigusisussamut teknikkikkut periarfissaanissaa. Taamaalilluni digitalimik attaveqarnissap pisussaaffiunissa peqqussutaanngilaq, nassiuissulli qinersinnaavaa digitalimik attaveqarnissaq. Taamaalilluni nassiuissisoq assersuutigalugu, nalunaarutinik, suliat takussutissartaannik il. il. tigussaasunik atusinnaassaaq suli. Aamma innuttaasut digitalimik tigusinissamut imaluunniit nassiuissinissamut pisussaaffiliikkut peqquneqanngillat, inatsisitigut malitassaareersut saniatigut. Kalaallit Nunaanni naalagaaffiup suliffeqarfíi, soorlu assersuutigalugu eqqartuussiviit, Pisortani Digitalimik Allakkerineq pillugu malittarisassani ilanngunneqarunik, innuttaasut pisussaatitaalissapput naalagaaffiup suliffeqarfíiniit nalunaarutinik digitaliusunik tigusinissamut.

Siunnersuutikkut aamma qularnaarneqarpoq, eqqartuussivimmi atuaanermi, saqqummiussinermi, saqqummiinermi, nassuaanermi assigisaanilu allagaatinik digitalinik atuisinnaaneq. Taamaalillutik allagaatit saniatigut tigussaallutik nassiuunneqassanngillat imaluunniit piullutik.

Siunnersuutikkut piumasarineqarpoq, digitalimik attaveqarneq politiinit, unnerluussisussaatitaasunit aamma eqqartuussivinnit sapinngisamik atorneqarnissaa. Taamaattumik ingerlaavartumik digitalimik attaveqarneq aamma suliaqarneq annertusaarneqassaaq, IT-kkut aaqqissuussinerit ineriartortinneqarneri aamma naammassineqarneri ilutigalugit.

Politiit, unnerluussisussaatitaasut aamma illersuisut pinerluttulerinermi eqqartuussisarnermi suliani digitalimik attaveqarnermik atuinerini inunnut paasissutissanik suliaqartillugit inunnut paasissutissat pillugit inatsit nangittumik alaatsinaanneqassaaq. Eqqartuussisarnermik inatsimmi unnerluussisussaatitaasut aamma eqqartuussiviit inunnut paasissutissanik suliaqartanerannut malittarisassat allanngortinneqarnissaat siunnersuutikkut siunertaanngilaq.

Aamma inatsisisatut siunnersuummi § 1, nr. 5-mut tassungalu oqaaseqaatinut innersuussisoqarpoq.

2.2. Suliat nassuernertut suliarineqartut

2.2.1. Inatsisit atuuttut

2.2.1.1. Eqqartuussivimmi suliat nassuernertut suliarineqartut

Kalaallit Nunaannit eqqartuussisarnermik inatsimmi § 44, imm. 1-imí allaqqavoq, pinerluttulernermi suliani eqqartuussisooqataasartunik marlunnik peqataasoqarnissaa. Taamaattoq eqqartuussisooqataasartut suliani unnerluussaq pisuusutut eqqartunneqarsimatillugu, pillammut atatillugu taamaallaat akiliisinneqarpat, arsaagaappat, biilersinnaanermut allagartamik arsaagaappat imaluunniit taarsiisussanngortinneqarpat eqqartuussisooqataasartut peqataassanngillat, tak. § 44, imm. 2. Eqqartuussiviup nalilerpagu, suliaq § 44, imm. 2 malillugu, unnerluussamut immikkut akulerunnermik kinguneqartoq, eqqartuussivik aalajangersinnaavoq, suliap suliarinerani eqqartuussisooqataasartunik peqataasoqarnissaa, tak. § 44, imm. 3.

Eqqartuussisarnermik inatsit eqqartuussisooqataasartunik peqataasoqartinnagu pinerluttulerinermi eqqartuussisarnermi suliat suliarineqartarnissaannik tunngavimmik imaqanngilaq. Tamatuma malitsigivaa, pinerluttulerinermi eqqartuussisarnermi suliani isertitsivimmi inissinneqarnissamut apeqqusiisoqartillugu, aamma pasisaq unnerluussummut nangaassuteqarani akuersaartillugu, piuminarnerusumik periuseqarnikkut aammalu eqqartuussisooqataasartunik peqataasoqartinnagu eqqartuussisoqarsinnaanngitsoq.

2.2.1.2. Akiliisitsissutissamut eqqartuussinertaqanngitsumik aalajangiineq

Eqqartuussisarnermik inatsimmi § 440, imm. 1 malillugu – ilimagineqarpat, pinerlunneq taamaallaat akiliisitsinermik imaluunniit arsaaganermik kinguneqassasoq – politiit allagaq unnerluussut pasisamut nassiussinnaavaat, pasisaq nassuerpat, allagaq oqaaseqaatilerlugu eqqartuussinertaqanngitsumik akiliisinnaaneranik annertussusilimmik oqaaseqaammit allaqqasumik, aamma arsaagaanissaq pineqarpat ilanngullugu akuerisinnaagaa.

Pasisaq nalunaaruteqarpat, siunniunneqartoq malillugu suliaq naammassitikkumanagu, imaluunniit pasisaq nalunaaruteqanngilluinnarpat, taava allagaq unnerluussut, pasisap nalunaarutaa pillugu imaluunniit nalunaaruteqanngilluinnarnera pillugu oqaaseqaatertalerlugu eqqartuussivimmut tunniunneqassaaq, tak. § 440, imm. 2.

2.2.2. Justitsministeriap isumaliutai aamma aaqqissuussineq siunnersuutigineqartoq

2.2.2.1. Eqqartuussivimmi suliat nassuernertut suliarineqartut

Pillaatissartallit suliat suliarinerini eqqartuussisooqataasartut peqataasarnerat tunngaviuvoq pillaatissartalinnik eqqartuussivimmi suliaqartarnermi, tunngaviusumi inatsimmi § 65, imm. 2-mi aallaaveqartoq. Aalajangersakkap pkt. 2-ani allaqqavoq, tamanna inatsisikkut aalajangersarneqassasoq, suliani sorlerni aamma qanoq ilusilimmik peqataaneq pissanersoq.

Tamanna tunngavik danskit eqqartuussisarnermik inatsisaanni § 686, imm. 2-mi allaqqavoq, tassannga malitsiulluni, malittarisassaq pingarneq tassaalluni eqqartuussisooqataasartut pillaatissartalinni suliani peqataasarnissaat, akiliisitsilluni pillaaneq pineqarani qaffasinnerusumilli pillaanissaq apeqqutaagaangat.

Danskit eqqartuussisarnermik inatsisaat, 1916-imi inatsisip pingaernerup suliarineqarneraniilli (tak. inatsit nr. 90, 11. april 1916-imeersoq) suliassat nassuernerertut suliarineqartunik suliarinnittarnermut malittarisassanik imaqarsimavoq, periarfissiisumik pillaatissartallip suliap allakkamik unnerluussutitaqanngitsumik aamma eqqartuussisooqataasartunik peqataasoqartinnagu suliarineqarsinnaaneranut, pasisaq nangaassuteqarani nassuerpat, saniatigut paasissutissanit pigineqartunit tapsererneqartumik.

Suliassat nassuernerertut suliarineqartunik suliarinnittarnermut malittarisassat inatsisip pingaernerup 1916-imi suliarineqarneraniit arlaleriarlugit allanngortinneqarnikuupput. Aalajangersakkat atuuttut eqqartuussisarnermik inatsimmi kapitali 76 atorlugu aaqqissorneqarput (§§ 831-832 a). Danskit eqqartuussisarnermik inatsisaanni § 831-ip taamaalilluni aalajangersarpai eqqartuussiviup pillaatissartalinnik suliaqartarneranut malittarisassat, unnerluussap nangaassuteqarani nassuerneranut. Tamatumunnga ilaliullugu § 832-ip aamma § 832 a-p aaqqissorpai, eqqartuussinertaqanngitsumik akiliisitsinerit, inatsisissatut siunnersummi immikkoortup 2.2.2.-p ataani suliarineqartut.

Suliassat nassuernerertut suliarineqartut periuseq pisariinnerusoq atorlugu aalajangiiffigineqartarput, eqqartuussutissamik isumaqtigiiinniarneq aqutiginagu. Eqqartuussivimmiittoqartarpoq (tak. eqqartuussisarnermik inatsimmi § 694, imm. 3), - periuseq pisariinnerusoq atorlugu – pillaatissartallinni sulianut allanut sanilliullugu eqqartuussutissamik isumaqtigiiinniarnernut assingusumik, tak. § 831-mut oqaaseqaatit (Folketingstidende 2005-06, ilaliussaq A, qupp. 5413).

Periutsip pisariinnerusup malitsigivaa, allakkamik unnerluussummik suliaqartoqannginnera. Unnerluussisussaatitaasut taamaalillutik taarsiullugu eqqartuussivimmiinnissamut piumasaqaammik suliaqassapput, § 831 malillugu suliap ingerlanneqarnissaa siunertaralugu, piumasaqaammi allanneqassallutik pasilliineq/pasilliinerit. Eqqartuussivimmi unnerluussut oqaatigineqassaaq, unnerluussaq pissutsit ataasiakkaat pillugit naatsumik killisorneqassalluni. Eqqartuussivimmiinnej, suliap ingerlanneqarfiani, paasiniaalluni eqqartuussivimmiinnertut isigineqassaaq. Gorm Toftegaard Nielsen, Straffesagens Gang, saqqummersitaq 5., Jurist- aamma Økonomforbundets Forlag 2011, qupp. 113ff innersuussutigineqarpoq.

Danskit eqqartuussisarnermik inatsisaanni § 831, imm. 1-ip malitsigivaa, eqqartuussivimmi pillaatissartalimmi suliami pasisaq § 694, imm. 3 malillugu nangaassuteqarani nassuerpat, eqqartuussisooqataasartut ilinniarsimanngitsut peqataaffigisassaraluanni, taava pinasuartumik suliaq eqqartuussinermik kinguneqarsinnaavoq, allakkamik unnerluussummik suliaqartoqanngikkaluartoq, imaassimappat 1) suliap nassuernertut suliarineqartup ilumuussusia paasissutissanit pigineqareersutigut taperserneqarpat, 2) pasisaq aamma unnerluuussisoq akuersaarpata, eqqartuussiviup nanganartoqartinngikkaa suliap eqqartuussutissamik isumaqatigiinniarneq aqqutiginagu aalajangiiffigineqarnissaanut aamma 3) eqqartuussiviup ajoriffissaqartinngippagu eqqartuussinertaqanngitsumik suliamut aalajangiineq, aamma 4) apeqqutaanngippat pillaasarnermik inatsimmi §§ 68, 69, 70 imaluunniit 73-ip atorneqarnissaat (pillagaassutaasinnaasoq iliuuserineqartoq aamma navialisitsisinnaajunnaarsitsineq pissutigalugit inatsisitigut allat malitsiusut).

Danskit eqqartuussisarnermik inatsisaanni § 831, imm. 2 malillugu, eqqartuussivik eqqartuussummik nalunaaruteqartinnagu, pasisaq pissutsinik unnerluussummut tunngasunik nassuaanneqassaaq, aammalu oqaaseqarnissamut periarfissinneqassalluni. Suliami paasissutissanik annertunerusunik pissarsinissaq pisariaqartinneqarpat kapitali 67-imi aamma 68-imi malittarisassat malillugit tamanna pissaaq (paasiniaaneq aamma killisiuineq kiisalu paasianiaanermi immikkut iliuutsit pillugit aalajangersakkat nalinginnaasut), aamma pasisaq paasissutissat taakkua pillugit oqaaseqarnissamut periarfissinneqassaaq.

Eqqartuussivimmiennerup nalaani pasisaq tigusaappat imaluunniit tigummigallagassanngortinnejqarpat, illersuisua § 731, imm. 1, litra a malillugu toqqarneqartoq, suliaq pillugu paasisaqarnissamut, pasiarlu suliaq pillugu eqqartueqatigiinnissamut aamma eqqartuussivimmut oqaaseqarnissamut periarfissinneqassaaq, pasisap imm. 1 nr. 2 malillugu akuersissuteqannginnerani. Pasisap akuersissuteqarnerani illersuisoq najuutissaaq, tak. danskit eqqartuussisarnermik inatsisaanni § 831, imm. 3.

Eqqartuussivimmiennerup nalaani pasisaq tigusaannngippat imaluunniit tigummigallagassanngortinnejqanngippat, illersuisussaminik toqqaasoqarnissaanut neqeroorfigineqassaaq, pasisap imm. 1 nr. 2 malillugu akuersissuteqannginnerani. Pasisap kissaatigisaa malillugu illersuisussamik toqqaasoqarpat, imm. 3 assinganik atuutissaaq, tak. danskit eqqartuussisarnermik inatsisaanni § 831, imm. 4.

Eqqartuussisarnermik inatsimmi § 831, imm 5 malillugu, eqqartuussummik nalunaarutiginninneq, illoqarfimmi eqqartuussivimmi pillaatissartalinnik suliani nalunaarutiginninnertut, eqqartuussisunut allanut malittarisassat atuuttut malillugit pissaaq.

Periuseq pisariinnerusoq atorlugu suliaq ingerlanneqarsinnaanngilaq, peqatigiiffinnik atorunnaarsitsineq pillugu § 684, imm. 1, nr. 2-mi ilaatinneqaruni, tak. danskit eqqartuussisarnermik inatsisaanni § 831, imm. 6.

Danskit eqqartuussisarnermik inatsisaanni § 831, imm. 7-ip kinguneraa, pineqartumut unnerluussutaasutut pissutsit pillugit paasissutissat, aamma pasisaq aamma unnerluussisussaatitaasut akuersaarsimagaat, suliaq nassuernertut suliarineqassasoq, eqqartuussiviup allattuivianut allanneqassapput. Pasisap illersuisussamik toqqaasoqarnissaa kissaatiginnngippagu, tak. imm. 4, tamanna aamma eqqartuussiviup allattuivianut allanneqassaaq.

Kiisalu danskit eqqartuussisarnermik inatsisaanni § 831, imm. 8-mi allaqqavoq, imm. 1 malillugu pasisap eqqartuussivimmi alimasissumik assitalimmik peqataanissaa eqqartuussiviup akuerisinnaagaa, pasisap eqqartuussivimmi peqataanissaa pisariaqanngippat, aamma taamaallaat apeqqutaappata akiliisitsinissaq imaluunniit parnaarussaanissaq ukioq ataaseq angullugu, arsaagaanissaq, pisinnaatitaajunnaarnissaq, pinngitsaaliiikkut akiliisitaanissaq imaluunniit taarsiissuteqarnissaq. § 192-im i malittarisassaq (alimasissumik assitalimmik peqataaneq pillugu malittarisassat) assinganik atutissapput. Illersuisoqarpat, illersuisoq pasisap peqataaneratulli eqqartuussivimmi peqataassaaq, tamanna eqqartuussiviup nangaarnartoqartinngippagu illersuisoq taamaallaat eqqartuussivimmi peqataassasoq.

Naalakkersuisut kissaateqarsimapput, Kalaallit Nunaanni eqqartuussisarnermik inatsimmi suliassat nassuernertut suliarineqartut suliarineqarterannerannut malittarisassanik ikkussisoqarnissaanik, tassunga ilagitillugu pinerluttulerinermi eqqartuussisarnermi suliami eqqartuussigasuartoqartarnissaanut tunngavimmik ikkussisoqarnissaanik – eqqartuussisooqataasartut peqataasussaagaluarneranni – pasisaq nangaassuteqarani nassueraangat.

Tamatumannga tunngaviupput, pinerluttulerinermi eqqartuussisarnermi suliat ingerlanneqalertortarnissaannik aammalu suliamik ingerlatsinermut piffissap atorneqartartup sivikillisinneqarnissaannik kissaateqarneq.

Tamanna tunngavigalugu Justitsministeria siunnersuuteqarpoq, suliassat nassuernertut suliarineqartut suliarineqarterannerannut danskit malittarisassannut assingusunik malittarisassaqalernissaa. Taamaaliornerup kingunerissavaa najukkami eqqartuussiviit sulianik mikinerusunik suliaqartanerat eqqarsaatigalugu pitsangorsaaneq, soorluttaaq eqqartuussisooqataasartut pisariaqanngitsumik sulisinneqartannginnissaanik siunertaqarneq.

Taamaattumik inatsisisstatut siunnersuutitigut siunertarineqarpoq, Kalaallit Nunaanni eqqartuussisarnermik inatsimmi suliassat nassuernertut suliarineqartut pillugit immikkoortup ataani immikkoortutut nutaamik ikkussisoqarnissaa, suliassat nassuernertut suliarineqartut pillugit aamma eqqartuussinertaqanngitsumik akiliisitsisarnernut malittarisassanik imaqtumik (tamanna pillugu

annertunerusumik immikoortup 2.2.2.2-p ataani) danskit eqqartuussisarnermik inatsisaanni kapitali 76-imut assingusumik.

Immikkoortup ataani immikkoortumi nutaamik aalajangersakkamik ikkussisoqassaaq (§ 449 a), malitseqassasoq, pinerluttulerinermi eqqartuussisarnermi suliani isertitsivimmi inissinneqarnissamik apeqquteqarfiusuni, aammalu pasisap nangaassuteqarani nassuerfigisaat, siunissami eqqartuussigasuarnermik kinguneqarsinnaanerinik periuseq pisariitsoq atorlugu aammalu eqqartuussisooqataasunik peqataasoqartinnagu

Periutsip pisariitsup malitsigissavaa, suliap eqqartuussisooqataasartunik peqataasoqartinnagu suliarineqarnissaa, allatigut uppermarsaasoqassanngitsoq unnerluussap nassuernerata saniatigut aamma nassuaaneratigut immaqalu uppermarsaaneratigut, aammalu allakkamik unnerluussummik suliaqartoqassanngitsoq.

Taamatilluni najukkami eqqartuussivik suliani, soorlu unnerluussap politiit nalunaarutaannut pisuunermink nassuersimanerani, eqqartuussisooqataasunik aamma ilisimannittunik aggersaanani suliassanngortitsisinnaavoq aammalu siunnersuutigineqartoq § 449 a malillugu suliaq ingerlallugu, piumasaqaatit naammassineqarsimappata. Taamaatilluni najukkami eqqartuussivik taamaattunik suliassanik katersuisinnaavoq piffissani sivikitsukkuutaani tulleriaarlugit ingerlanneqartussanik. Unnerluussaq najuuppat aammalu pisuunini nassuerutigippagu, § 449 a malillugu suliaq aalajangiiffiqeqarsinnaassaaq, taamaatilluni unnerluussaq pisuutinnejarluni. Unnerluussaq najuutinngippat aammalu pisuunini miserratigalugu, taava suliaq kinguartinneqassaaq, aammalu ilisimannittut kiisalu eqqartuussisooqataasartut aggersarnejassapput. Eqqartuussivimmiinnermi unnerluussaq periarfissinnejassaaq, ilisimannittunik aggersaanissamik kissateqarnerminik nalu-naarnissamut imaluunniit allanik uppermarsaatissanik saqqummiussinissamut.

Siunnersuutigineqartoq § 449 a malillugu suliaq aamma ingerlanneqarsinnaassaaq, § 357 malillugu inatsit tunngaviusoq naapertorlugu killisiuinermut atatillugu, tassunga atatillugu pasisaq nangaassuteqarani nassuerpat, aamma piumasaqaatit naammassineqarpata. (taajorneqartunik "pinasuartumik eqqartuussinerit").

Taamaaliornikkut suliat annikinnerusut sukkasuumik aamma pilertortumik aalajangiiffiqeqarsinnaassapput, tassunakkut najukkami eqqartuussivimmi sulisut aamma politiit piffissatigut sipaaruteqarlutik, soorlutaaq ilisimannittut aamma eqqartuussisooqataasartut pisarissersorneqassanatik peqataanissakkut.

Siunnersuutigineqartup § 449 a-p kingunerissavaa, eqqartuussisarnermik inatsimmi § 44, imm. 4-mi aalajangersakkamik nutaamik ikkussineq, taassuma kingorna § 449 a malillugu eqqartuussisooqataasartut pinerluttulerinermi eqqartuussisarnermi suliani peqataassanatik.

Aammattaaq § 472, imm. 2-mi aalajangersakkamik nutaamik eqquissisoqassaaq, taassuma kingorna eqqartuussiviup aalajangissallugu, uppernarsaasoqassanersoq aammalu uppernarsaaneq annertunerusoq pissanersoq, unnerluussaq nangaassuteqarani nassuerpat. Aammattaaq aaqqissuussinikkut § 44, imm. 1-imik aamma § 50, imm. 1-imik aamma 2-mik allannguisoqassaaq.

Inatsissatut siunnersuummi § 1, nr. 1-3 aamma 10-12, taakkununngalu oqaaseqaatinut, innersuussisoqarpoq.

2.2.2.2. Eqqartuussineqartaq anngitsumik akiliisitsinissamut aalajangiineq

Kalaallit Nunaanni Eqqartuussiveqarnermut Ataatsimiititaliarsuup isumaliutissiissutaani allaqqavoq (Kalaallit Nunaanni eqqartuussiviit pillugit isumaliutissiissut nr. 1442/2004, atuagaq II, qupp. 571), eqqartuussisarnermik inatsimmi § 21 (maannakkut § 440) ataasiakkaanik ilanngunneqanngitsunik danskit eqqartuussisarnermik inatsisaanni § 924-mi malittarisassamut assingusoq (maannakkut § 832). Taamaattoq tassunga atatillugu oqaatigineqarpoq, danskit eqqartuussisarnermik inatsisaanni aalajangersagaq akiliisitsinissamik aalajangiinernut malittarisassanik inatsisitigut malitsigisaasut pillugit ilaqrnerusunik imaqartoq kiisalu ersersitsinerup imarisaanik.

Eqqartuussisarnermik inatsisikkut nr. 714, 8. juni 2018-imeersukkut (Pillaatissartallit suliani suliarinnittarnermik sivikillisaaneq) siunniunneqarpoq, pasisat, eqqartuussisarnermik inatsimmi § 832 malillugu, inatsimmik unioqqutitsinermut atatillugu akiliisitaasut ingerlaannaq akuersinissamut periarfissaqarnissaat aammalu akiliisinnaanissaat.

Oqaaseqaatigineqarpoq, allannguinerup taamaallaat siunertarigaa, akiliisitsinernut akuersaanerit aamma akilernissaannut periarfissat annertusinissaanut tunngaviup aqqutissiuunnissaa. Tamanna pissuteqarpoq, allaffissornikkut aaqqiinermik nutaamik aqqutissiuussisoqartussaanera, qanoq tjenestemandit politit piffimmi akiliisitsinernut akuersaarnernik aamma akiliinernik tigusicinnaanerannik.

Annertusaaneq qulaani allassimasoq tunngavilersorniarlugu danskit eqqartuussisarnermik inatsisaanni aalajangersakkamik nutaamik (§ 832 a) ikkussisoqarpoq. Aalajangersakkap malitsigivaa, inatsimmik unioqqutitsinermut atatillugu pisasaq akiliisitaanermut akuersaarpas aamma arsaagaasimasinnaanermut, pasisap noqqaassuteqarneratigut unnerluussisussaatitaasuniit akiliisitsissutip appartinneqarsinnaaneranut akuersaarsimaneq akornutaassanngitsoq, pasisap isertitakippaallaarnera pissutigalugu. Aamma pisuni taamaattuni pasisap akuersaarnini ullut 14-it qaangiutsinnagit politiinut nalunaaruteqarnikkut tunuartissinnaavaa.

Allannguinerup ilaatigut siunertarisimavaa, suliani pasisap ingerlaannartumik akiliisitaanermut akuerinnitsillugu suliarinninnermut piffissap sivikillineqarnissaa, taamaaliornikkut

akiliisitsiniarnermut piffissaq sipaardeqarluni. Allannguineq aamma eqqartuussivinni nukinnik atuilluarnissamut tunngaviussammatt.

Justitsministeriap paasinninnerivaa, 2018-imi danskit eqqartuussisarnermik inatsisaannik allannguinermut eqqarsaatiginninnerit tunngaviusut, Kalaallit Nunaat pillugu eqqarsaatiginninnermut aamma atuuttut. Tamanna aamma, suliassat nassuernertut suliarineqartut pillugit eqqartuussisarnermik inatsimmi siunnersuutigineqartoq § 449 a-mi malittarisassanik eqqussinermut attuumassuteqartutut isigineqartariaqarpoq, tak. inatsisisstatut siunnersummi immikkoortoq 2.2.2.1.

Taamaattumik siunnersuutigineqarpoq, inatsisisstatut siunnersuutikkut danskit eqqartuussisarnermik inatsisaata allanngortinneqarnissaanik inatsit nr. 714, 8. juni 2018-imeersup allanngortinneqarnera (Pillaatissartalinni suliani suliarinninnerit sivilussusaannik annikillilerineq) assigalugu akiligassamik ingerlaannartumik akuersinissamut aamma akiliinissamut periarfissap annertusineqarnissaa. Oqaaseqaatigineqarpoq, inatsisisstatut siunnersuutikkut taamaallaat eqqartuussinertaqanngitsumik akiligassamik akuersisarnerup annertusinissaanut inatsisitigut tunngavissap aqqutissiuunnissaa. Taamaattumik annertunerusumik misissorneqartariaqassaaq, Kalaallit Nunaanni pissutsit tunngavigalugit, allaffissornikkut aaqqiineq nutaaq qanoq aqqutis-siuunneqarsinnaanersoq.

Qulaani allassimasumut atatillugu siunnersuutigineqarpoq, eqqartuussisarnermik inatsimmi aalajangersakkamik nutaamik ikkussisoqarnissaa (§ 449 c). Aalajangersakkap malitsigivaa, pasisaq inatsimmik unioqqutitsinermut atatillugu akiligassamut akuersimappat aamma arsaagaasinnaanermut, akuersineq ajornatitsinngilaq noqqaasoqareerneratigut unnerluussusissaatitaasunit akiligassap annikillineqarnissaanut, pas sap isertitakippaallaarnera tunngavigalugu. Pisuni taamaattuni aamma akuersinermiit ulla 14-it qaangiutsinnagit pas sap politiinut nalunaaruteqarnikkut akuersineq tunuartissinnaavaa. Aalajangersagaq siunnersuutigineqartoq danskit eqqartuussisarnermik inatsisaanni § 832 a-mut assinguvoq.

Immikkoortumi 2.2.2.1-imi allaqqasutut inatsisisstatut siunnersuutitigut siunniunneqarportaaq, Kalaallit Nunaanni eqqartuussisarnermik inatsimmut suliat nassuernertut suliarineqartut pillugit immikkoortumik nutaamik eqqussisoqarnissaa, suliat nassuernertut suliarineqartut pillugit aamma eqqartuussinertaqanngitsumik akiliisitsinerit pillugit malittarisassanik imaqtumik danskit eqqartuussisarnermik inatsisaanni kapitali 76-imut assinguvoq.

Tassunga atatillugu siunnersuutigineqarpoq, eqqartuussisarnemik inatsimmi § 440 atorunnaarsinneqarnissaa, aamma aalajangersakkap imarisai siunnersuutigineqartumut § 449 b-mut nuunneqarnissai. § 449 b-mi aalajangersakkatut siunnersuutigineqartoq immikkualuttut ataasiakkaat minillugit danskit eqqartuussisarnermik inatsisaannut § 832-imut assinguvoq.

§ 440-p akerlianik siunnersuutigineqartoq § 449 b akiligassamik akuersinermi inatsisitigut malitsigisaasut pillugit aamma nalunaarutip imarisassai pillugit malittarisassanik erseqqinnerusunik imaqrpoq. Siunertaanngilaq aalajangersakkap atorneqarfissaasa allanngortinneqarnissaat.

Inatsisisatut siunnersuummi § 1, nr. 11-mut aamma 12-imut, taakkununngalu oqaaseqaatinut innersuussisoqarpoq.

2.3. Pinerluttulerinermik suliani takkutinngitsoornermi eqqartuussutit

2.3.1. Inatsisit atuuttut

2.3.1.1. Takkutinngitsoorneq pillugu sulianik suliaqarneq

Inatsisini allamik aalajangigaqanngippat, eqqartuussisarmeq pillugu inatsimmi § 451, pkt. 1.-imi allassimasut naapertorlugit suliap eqqartuussutinngortinnissaata tungaanut, pinerluttulerinermik suliami eqqartuussutissamik isumaqatigiinniarnerup tamarmiusup nalaani Unnerluussaasoq nammineq eqqartuussivimmi najuutissaaq. Taamaattoq eqqartuussisut siulittaasuut, unnerluussaasoq oqaaseqareernerata kingorna, eqqartuussisarneq pillugu inatsimmi tak. § 451, pkt. 2.-mi allassimasut naapertorlugit unnerluussaasumit eqqartuussiviup qimannissaanut akuersisinnaavoq.

Inatsisit malillugit unnerluussaasoq qaaqqusaagaluarluni takkutinngitsoorpat, eqqartuussisarneq pillugu inatsimmi § 452, imm. 1 naapertorlugu pinngitsaaliineq atorlugu eqqartuussivimmuit pineqartoq sassartinneqarsinnaavoq. Taamaalilluni eqqartuussivik tigusarinneqquisissuteqarsinnaavoq, eqqartuussutissamik isumaqatigiinniarnermut qaaqqusissummi erserpat, Unnerluussaasoq nammineq takkutariaqartoq aammalu takkutinngitsoornermi tigusarineqarneq naatsorsuutigineqarsinnaasoq.

Unnerluussaasoq akuerisaasumik nassuaasigaanngitsumik (atorsinnaasumik, assersuutigalugu napparsimanermik eqqartuussiviliarsinnaajunnaarsitsisumik peqquteqarani), takkutinngitsoorpat imaluunniit nassuaateqarumanani, taarsiullugu eqqartuussiviup suliaq unnerluutigineqartup nassuerneratut suliarisinnaavaa, uppermarsaatinillu saqqummiussinertaqanngitsumik, eqqartuussisarneq pillugu inatsimmi § 452, imm. 2, pkt. 1.-imi allassimasut naapertorlugit suliaq aalajangiiffagalugu. Taamaattoq, suliap ingerlanneqarnerani akiliisitsinermik, arsaarinninnermik, ingerlatitsinermik allagartaajagaanermik aamma taarsiisitsinermik iliuusissanit allaanerusut pillugit apeqquteqanngippat, aammalu suliaq, § 452, imm. 2, pkt. 2.-mi allassimasut naapertorlugit unnerluussaasumut annertunerusumik sunniuteqanngippat, tamanna taamaallaat atuuppoq.

Pisoq § 452, imm. 2-mut ilaatinneqanngikkaluartoq, pinerluttulerinermik suliami eqqartuussutissamik isumaqatigiinniarnerup aallaqqaataani imaluunniit ingerlanerani unnerluussaasoq takkutinngippat, aamma pineqartoq ingerlaannaq takkutitinneqanngippat,

eqqartuussisarneq pillugu inatsimmi § 453, imm. 1 naapertorlugu, imm. 2 aamma 3 malillugit eqqartuussutissamik isumaqtigijiinniarneq tamakkiisumik imaluunniit ilaannakortumik suliariniarlugu eqqartuussiviup aalajanginngippagu, eqqartuussisarneq pillugu inatsimmi § 453, imm. 1 malillugu, suliaq kinguartinneqassaaq.

Naak inatsisit malillugit qaaqquneqaraluarluni atorsinnaasumillu patsisaasumik nalunaaruteqarsimanani unnerluussaasoq takkutinngippat, eqqartuussisarneq pillugu inatsimmi § 453, imm. 2 malillugu unnerluussaasoq eqqarsaatigalugu eqqartuussiviup naleqquttutut isigippagu, aamma killisiuinissap kinguartinneqarnissaa takkuttunut annertuumik ajoqutaassappat (assersuutigalugu ilisimannittooq ataaseq arlallilluunniit angalasuuppata) imaluunniit suliap annertuumik kinguartinneqarsinnaaneranik kinguneqarsinnaappat takkussimasunik ilisimannittunik naliliisartunillu killisiuisoqassasoq eqqartuussivik aalajangersinnaavoq. Taamaattoq unnerluussaasoq illersuisumit sinniisuuffigineqarpat, illersuisuusoq takkussimappat killisiuineq taamaallaat pisinnaavoq.

Eqqartuussisarneq pillugu inatsimmi § 453, imm. 3, nr. 1-miit 5-imut naapertorlugit eqqartuussutissamik isumaqtigijiinniutigineqartoq pisut ilaanni unnerluussaasup peqannginnerani eqqartuussutinngorlugu suliarineqarsinnaavoq. Oqariartaatsimi "suliap suliarineqarnera"-ni uppernarsaatinik saqqummiussuinertut, ilatillugit ilisimannittunik, misissuisartunik naliliisartunillu killisiuinertut, aammalu unnerluussisuusup illersuisuusullu suliaq pillugu oqaaseqaasiaminnik saqqummiinerattut (procedere), tamatumalu kingornagut eqqartuussiviup (takkutinnginnermik)-eqqartuussummik oqaatiginnissinnaaneratut paasineqassaaq. Unnerluussaasumut oqaaseqarnissaq siunertaralugu, eqqartuussummik isumaqtigijiinniarnerup nalaani, assersuutigalugu paassisutissanik pingaarutilinnik nutaanik pissuteqartumik, unnerluussaasup najuunnissaa pisariaqartoq imaluunniit kissaatiginartoq, eqqartuussisuusup nalilerpagu, eqqartuussummik isumaqtigijiinniarneq unitsissallugu aammalu suliaq kinguartissallugu eqqartuussisuusup aalajangersinnaavaa.

Aalajangersagaq malillugu eqqartuussutissamik isumaqtigijiinniarneq unnerluussaasup peqannginnerani eqqartuussutinngortillugu suliarineqarsinnaavoq:

- 1) akiliisitsinermik, arsaarinninnermik, ingerlatitsisinnaanermut allagartaajaanermik imaluunniit taarsiussaatitaanermik allaanerusumik malitseqassanngitsoq nalilerneqarpat,
- 2) unnerluussaasup peqannginnerani suliap ingerlanneqarnissaanut aalajangiivigineqarnissaanullu unnerluussaasoq isumaqataappat,
- 3) suliap ingerlanneqarnerani unnerluussaasup qularutissaanngitsumik pinngitsuutinngarneranik kinguneqassasoq eqqartuussiviup nalilerpagu,
- 4) unnerluussaasoq suliap aallartinnerani najuuteriarluni, eqqartuussiviup akuerinngisaanik taanna qimappagu, imaluunniit
- 5) unnerluussissutip nalunaajaatigineqarnerata kingorna, unnerluussaasoq qimaasimappat.

§ 453-imut nassuaatit (Folketingstidende 2007-08, katersunnerit aappaat, ilassut A, qupp. 1505) naapertorlugit, unnerluussaasup najuunnissaa eqqartuussiviup pisariaqtutut isiginngikkaa, aammalut illuatungaani unnerluussaasup inatsisitigut illersugaanera eqqarsaatigalugu, aappaatigullu suliap aalajangiinerullu sivitsorsarneqarpallaannginnissaa eqqarsaatigalugu, eqqartuussiviup peqqissaartumik nalilertariaqaraa, pisuni tamani piumasaqataavoq.

Unnerluussaasup akerliliisinnaatitaanerata qulakkeerneqarnissaa siunertaralugu, Kalaallit Nunaanni eqqartuussiveqarneq pillugu Kalaallit Nunaanni Eqqartuussiveqarnermik Ataatsimiitaliarsuup isumaliutissiissutaa nr. 1442/2004 atuagaq II, qupp. 583 naapertorlugu, eqqartuussisarneq pillugu inatsimmi § 453, imm. 4, pkt. 1.-imi allassimasut malillugit, suliaq, unnerluussaasup illersuisumit sinniisuuffigineqarfigineqartoq, illersuisusup najuunnerani taamaallaat, pisuni qulaani eqqaaneqartuni eqqartuussutinngortillugu suliarineqarsinnaavoq.

Unnerluussaasumut inatsisitigut illersugaaneq eqqarsaatigalugu qularnaveeqqutitut, unnerluussaasoq akuerisaasumik peqquteqarani takkutinngitsoornerup kingunerisinnaasai pillugit, unnerluussut pillugu oqarfingineqarnermini paassisutissinneqarsimappat, unnerluussaasoq ilaatillugit akiliisitsissuteqartoqarnermut, arsaarininnermut, ingerlatitsisinnaanermut allagartaajagaanermut imaluunniit taarsiissuteqarnissamut pissutsinut, unnerluunneqartumut tunngasunut, eqqartuunneqarneranik kinguneqarsinnaaneranut, imm. 3, nr. 1 malillugu, suliaq taamaallaat eqqartuussutinngortillugu suliarineqarsinnaanera, pillugu § 453. imm. 4, pkt. 2.-mi allasimasut malillugit, ilassutitut piumasaqat atuuppoq.

Nr. 2, 4 imaluunniit 5 malillugu eqqartuussutissamik isumaqatigiinniarneq suliarineqarsinnaanani, nalilerneqarpat isertitsivimmuit inissiisoqarsinnaasoq, eqqartuussisarneq pillugu inatsimmi § 453, imm. 3 malillugu unnerluussaasup peqannginnerani eqqartuussutissamik isumaqatigiinniarneq eqqartuussutinngortissallugu periarfissaqanngilaq.

Nunamik allamiumik unnerluussaasup anisinneqarnissaa pillugu apeqqummut, suliaq eqqartuussissutigineqarsinnaanngilaq unnerluussap peqannginnerani, pissutsini maanna eqqartuussisarnermut inatsimmi § 453, imm. 3, nr. 1-imi taakkartorneqartuni. Tamatumunnga pissutaavoq, suliani takkutinngitsoornermi eqqartuussutinut tunngassutilinni aalajangersakkani nunamit anisitaaneq ilaatinneqanngimmata.

Taamaattorli periarfissatut isigineqarsinnaavoq unnerluussaasup anisinneqarnissaa pillugu apeqqummut pisuni unnerluussap peqannginnerani maanna eqqartuussisarnermut inatsimmi § 453, imm. 3 nr. 2-5-mi allaqqasut malillugit eqqartuussukkoortsineq, taakku aalajangersakkat killilersuutinik pillaatisinerup saniatigut allanik eqqartuussisutigut kinguneqartitsinernik imaqanngimmata.

Anisitsineq Nunami allamiut pillugit inatsisip Kalaallit Nunaannut atortuulernera pillugu peqqussummi nr. 150, 23. Februar 2001-meersumi kapitali 4 malillugu pissaaq.

2.3.1.2. Takkutinngitsoortut pillugit suliani illersuisussanngortitsisarneq

Eqqartuussisarneq pillugu inatsimmi § 321, imm. 1, nr. 1-3 naapertorlugu sukumiinerusumik tulleriaarlugit allattukkanik piumasaqaatinik naammassinnittumik, suliani ataatsimeeqataasinaasumik, pasissaasoq nammineerluni eqqartuussivilerisinnaatitaasumik illersuisussarsisimanngippat, eqqartuussisarneq pillugu inatsimmi § 321, imm. 1 malillugu, eqqartuussivik pasisaasumut illersuisussaliissaq.

Eqqartuussisarneq pillugu inatsimmi § 321, imm. 1-imi aalajangersagaq atuuttoq malillugu, suliani § 453, imm. 3, nr. 1 malillugu suliarineqartuni illersuisuliisussaatitaanermik atuisoqassanngilaq.

2.3.1.3. Takkutinngitsoortut pillugit suliat ingerlannerini uppernarsaatitut atortut

Eqqartuussisarneq pillugu inatsimmi § 467, imm. 2, nr. 1-5-imut malillugit, sukumiinerusumik tulleriaarlugit allattukkat arlallit allakkiat, eqqartuussutissamik isumaqatigiinniarnermi uppernarsaatitut atorneqarsinnaapput.

Taamaalluni eqqartuussisarneq pillugu inatsimmi § 453, imm. 3 malillugu suliarineqartunut sulanut tunngatillugu, unnerluutigineqartup pasisaaneq pillugu killisorneqarnermini nassuaataanit, eqqartuussinermi allattugaatini nassuaanernik issuaanerit, unnerluussaasoq takkutinngippat, eqqartuussutissamillu isumaqatigiinniarneq § 453, imm. 3 malillugu ingerlanneqarpal, uppernarsaatitut atorneqarsinnaapput.

Tamatuma akerlianik suliani pineqartuni, eqqartuussiviup qaqtigoorluinnartumik tamanna imm. 3 malillugu akuersissutiginngippag, politiit nalunaarusiaannut unnerluussaasup nammeneq nassuaataanik uppernarsaaneq pisinnaanngilaq. Tamatuma akerlianik inatsisinik unioqquitsinermi pissutsit, ilaatillugit assersuutigalugit tigusarininnermut atatillugu piffissaq aamma sumiiffik aamma pissutsit pillugit politiit nalunaarusiorneri suleriaaseq malillugu uppernarsaatigineqarsinnaapput.

2.3.1.4. Takkutinngitsoornerit pillugit suliani eqqartuussummik nalunaarutiginninnerit

Eqqartuussisarneq pillugu inatsimmi § 474, imm. 3, pkt. 2.-mi allassimasut malillugit, nalunaarutiginninnermi unnerluussaasoq najuussimanngippat, eqqartuussutip allakkiartaa unnerluussaasumut nalunaarutigineqassaaq. § 453, imm. 3 malillugu unnerluussaasup najuutinnginnerani suliaq eqqartuussutinngortillugu suliarineqarsimappat, § 474, imm. 3, pkt. 3.-mi allassimasut naapertorlugit allakkiaq unnerluussaasumut nalunaajaatigineqassaaq.

Eqqartuussaasumut namminermut nalunaajaatiginninnerup pinissaa pillugu maleruagassamik aalajangersagaq atuuttoq imaqanngilaq.

2.3.1.5. Takkutinngitsoornerit pillugit suliad aallarteqqinneqarneri

Unnerluussaasoq takkutinngitsoorsimasoq § 452, imm. 2 malillugu eqqartuussaasimaguni, assersuutigalugu unnerluussaasoq eqqartuussinissaq puigorsimaguniuk imaluunnit takkussinnaannginnerminut nalunaarnissamut periarfissaqarsimanngikkuni § 452, imm. 3, pkt. 1.-imi allassimasut naapertorlugit suliad aallarteqqinneqarnissaa pillugu pineqartup qinnutigisinnaavaa. Suliad aallarteqqinneqarnissaanut, unnerluussaasup takkutinngitsoornerata akuerisaasumik pissuteqarnera, apeqqutaanngilaq. Eqqartuussisarneq pillugu inatsimmi § 452-imut nassuaatit (Folketingstidende 2007-08, katersunnenrit aappaat, ilassut A, qupp. 1505) naapertorlugit suliad aallarteqqinnaasaanut pisinnaatitaaffik ataasiaannarlugu atorneqarsinnaavoq.

§ 452, imm. 3, pkt. 2.-mi allassimasut naapertorlugit eqqartuussut pillugu eqqartuussaasup nalunaarfingineqarnerata kingorna kingusinnerpaamik ullut 14-it qaangiutsinnagit eqqartuussivimmun tassunga suliami eqqartuussummik nalunaaruteqartumut qinnuteqaat saqqummiunneqassaaq.

Suliamik aallartitseqqinnissaq itigartitsissutaappat, § 452, imm. 3, pkt. 3.-mi allassimasut naapertorlugit eqqartuussiviup aalajangiinerata kingorna sapaatit akunneri sisamat qaangiutsinnagit Den Særlige Klageret-imut 'Maalaarutinut Eqqartuussivimmun Immikkut Ittumut' apeqqutit tunniunneqarsinnaapput.

Eqqartuussutissamik isumaqatigiinniarnermut nutaamut eqqartuussaasoq takkutinngitsoorp, § 452, imm. 4 naapertorlugu eqqartuussiviup suliaq inaassavaa, eqqartuussullu siusinnerusukkut nalunaarutigineqartoq atuutiinnassaaq.

Eqqartuussisarneq pillugu inatsimmi § 452, imm. 2 malillugu suliad eqqartuussutinngortillugit suliarineqartunut atuuttup akerlianik, § 453, imm. 3, nr. 1-5-imut malillugit suliad eqqartuussutinngortillugit suliarineqartut aallarteqqinnissaat pillugu maleruagassanik eqqartuussisarneq pillugu inatsit imaqanngilaq.

2.3.2. Justitsministerie-p isumaliutai aammalu aaqqiineq siunnersuutigineqartoq

2.3.2.1. Takkutinngitsoornerit pillugit suliad suliarineqartarnerat

Eqqartuussisarneq pillugu inatsimmi § 452-imut nassuaatini (Folketingstidende 2007-8, katersunnenrit aappaat, ilassut A, qupp. 1504-mi) ersippoq, 2011-imi aamma 2017-imi akuerineqartoq qallunaat aalajangersagaanik allannguut kingusinnerpaaq sioqqullugu, qallunaat eqqartuussisaaseq pillugu inatsisaanni § 897, imm. 1, aalajangersakkami imm. 2-p assigigaa.

Eqqartuussisarneq pillugu inatsimmi § 453-imut nassuaatit (Folketingstidende 2007-8, katersuunnerit aappaat, ilassut A, qupp. 1505-i) malillugu, qallunaat eqqartuussisaaseq pillugu inatsisaanni § 855 tunuliaqtaralugu aalajangersagaq annertunersamigut ilusilersorneqarsimavoq, piffissami tassani. Qallunaat aalangersagaat 2007-imiit allanngortinnejarpooq 2014-imi, 2017-imi 2019-imi aammalu 2021-imi.

Qallunaat eqqartuussisarneq pillugu inatsisaanni § 855 aamma § 897, ilaatigut eqqartuussisarneq pillugu inatsimmik allannguineq pillugu inatsit nr. 203, 28. Februar 2017-imeersumik, pillaatissiinermik naammassinninneq il. il. pillugu inatsimmik aamma qarasaasiakkut attaveqaqtigiissutinut attaveqaatit aamma kiffartuussiffiit (takkutinngitsoornermi eqqartuussutit, nalunaajaatit aamma pillaatissiiffiusuni suliani qarasaasiakkut attaveqaqtigiissutinik atuineq il. il.) pillugit inatsimmik kingorna allanngortinnejarpooq.

Ilaatigut pillaatissiissutinik suliat tulleriaaginnavissut ingerlalluarneqarsinnaanerat siunertaralugu, inatsimmik allannguinikkut ataatsimut isigalugu takkutinngitsoornerni eqqartuussutinik nalunaarutiginninnisanut periarfissat annertusineqarpooq. Allannguinerit pineqartut eqqartuussisarneq pillugu politikkerisamut siunnersummik “(inuiaqtigiiittut) Peqatigiiffigisanut ataqqinninneq – Respektpakke 1” (“Ataqqinninneq pillugu katitikkat”)-mik aallaaveqarpooq.

Siunnersummi oqallississiarineqarpooq, piumasaqaatit naammassineqarsimappata, unnerluussaasup takkutinngitsoornerani takkutinngitsoornermi eqqartuussutit atornerinut aallaaviosoq, siunissami allanngortinnejassasoq, taamaalilluni eqqartuussiviit suliamik (naammassinnissinnaaginnaratik) naammassinnitalissasut. Tamatuma kingorna pillaatissiissummit suliaq, periarfissaagallartillugu, takkutinngitsoornermi suliatut suliarineqassanngippat, immikkut ittumik peqquteqaqqaartariaqarpooq. Taamaalilluni piumasaqaataalerpoq, Folketingstidende 2016-17, A, L 105 qupp. 16-imiittooq naapertorlugu maleruagassani periarfissaatillugu, siunissami suliani tamani takkutinngitsoornermi eqqartuussummit nalunaarutiginnitoqartalissasoq.

Allannguinerup nassataraa siullertut, qallunaat eqqartuussisarneq pillugu inatsisaanni § 855, imm. 3, allanngortinnejarmat, taamaalilluni, unnerluussisuusoq tamatuminnga qinnuteqarpat, eqqartuussiviullu unnerluussaasup najuunnera pisariaqartinngippagu, unnerluussaasup peqannginnerani, eqqartuussutissamik isumaqtigiiinniarneq suliarineqartussanngorlugu. Tamatuma saniatigut takkutinngitsoornermi eqqartuussummit nalunaarutiginninnissamut piumasaqaatit aammattaaq naammassineqarsimassapput.

Allannguinerup aappaatut nassataraa, eqqartuussisarneq pillugu inatsimmi § 897, imm. 1 allanngortinnejarmat, taamaalilluni, suliami akiliisitsinermiit pillaat annerusoq pillugu apeqquteqanngippat, pineqartup unnerluussaasimaneratut, pissutsit allat tamatuminnga allannguinngippata, unnerluussaasoq akuerisaasumik nalunaartigineqarsimasumik peqquteqarnani

eqqartuussutissamik isumaqatigiinniarnermut takkutinngitsoorpat, nassuaateqarumanngippat imaluunniit § 896 a naapertorlugu eqqartuussinissaq pillugu qinnuteqarsimannngippat, suliaq unnerluussaasup pissutsinut pineqartunut nassuersimaneratut eqqartuussivimmit *suliarineqassalluni*.

Kiisalu, eqqartuussisarneq pillugu inatsimmi § 855, imm. 3, nr. 3 malillugu unnerluussaasup peqannginnerani eqqartuussutissamik isumaqatigiinniarnerup eqqartuussutinngortillugu suliarineqarsinnaanerani, unnerluussaasup eqqartuussutissamik isumaqatigiinniarnerup naammassineqarnissaanut isumaqataanerarsimappat, eqqartuussummut killigititaasoq qaammatini 6-ni pinngitsoorani parnaarussaanissamiit, ukumi 1-imi pinngitsoorani parnaarussaanissamut sivitsorneqarpoq, tamatuma peqatigisaanik, eqqartuussisarneq pillugu inatsimmi § 855, imm. 3, nr. 4 malillugu unnerluussaasup peqannginnerani eqqartuussutissamik isumaqatigiinniarnerup eqqartuussutinngortillugu suliarineqarsinnaanerani, (unnerluussaasoq isumaqataatinneqaqqarani), qaammatini 3-ni pinngitsoorani parnaarussaanissamiit, qaammatini 6-ni pinngitsoorani parnaarussaanissamut sivitsorneqarpoq.

Aammattaaq, eqqartuussisarneq pillugu inatsimmik (anisitsinissaq aamma eqqartuussinerni assiliartalimmik telekommunikation-imik atuineq pillugu oqaatigineqartuni suliani takkutinngitsoornermi eqqartuussutit) allannguin eq pillugu inatsisikkut nr. 485, 30. April 2019-imeersukkut, qallunaat eqqartuussisarneq pillugu inatsisaanni § 855 allanngortinneqarpoq. Pillaatissiissutinik suliani tulleriaaginnavissunik sukkanerusumik suliarinnissinnaaneq siunertalarugu suliani, anisitsinissaq pillugu apeqquteqartillugu, suliap nalaani unnerluussaasoq najuutinngikkaluartoq, pillaatissiissumvik suliap eqqartuussutinngortillugu suliarinnissinnaanngornissamik periarfissap annertusarnissaa inatsimmik ilaatigut siunertaasimavoq.

Tamanna tunulequtaralugu, unnerluussaasup najuunnissaa pisariaqartutut isigineqanngippat, ilatillugu unnerluussaasup anisinneqarnissaa pillugu apeqqummut toqqissillutik eqqartuussisut aalajangiinissamut atugassaqaqqullugit, unnerluussaasup najuutinnginnerani, suliap ingerlanerani isummerfigineqarsinnaasutut eqqartuussinerup malitsigisaatut, qallunaat eqqartuussisarneq pillugu inatsisaanni § 855, imm. 3, nr. 3 aamma 4-mut anisitsineq ikkunneqarpoq.

Pinerluttoqarsimaneranik suliani takkutinngitsoornermi eqqartuussutinik atuinissamut periarfissamik annertusisamik atulersitsisoqartariaqartoq Kalaallit Nunaanni Eqqartuussiveqarnermut isumalioqatigiissitat innersuussutigisimavaat.

Kalaallit Nunaanni Eqqartuussiveqarnermut isumalioqatigiissitat innersuussutaat Justitsministeeriamit isumaqatigineqarpoq.

Taamaattumik, eqqartuussisarneq pillugu inatsimmi § 452, imm. 2, pkt. 1.-imi, 2017-imi eqqartuussisarneq pillugu inatsimmi § 897, imm. 1-ip allanngortinneqarnerata assinganik allanngortinneqassasut inatsisissatut siunnersummik siunnersuutigineqarpoq.

Unnerluussaasoq akuerisaasumik peqquteqarani takkutinngitsoorpat, soorlusooq unnerluussaasoq nassuersimasoq, suliarlu annertunerusumik uppermarsaasersunngikkaluarlugu aalajangiivigalugu, eqqartuussiviup suliaq suliarisinnaaginnarnagu, kisianni suliarisassaga, allannguinerup nassataraa. Tamatuma saniatigut aalajangersakkap atuuffissaani suliassaqarfimmi allannguiniartoqanngilaq.

Aammattaaq, eqqartuussisarneq pillugu inatsimmi § 453, imm. 3 aamma 4, nutaamik allanneqassasut, taamaalilluni qallunaat eqqartuussisaasianni unnerluussaasup takkutinngitsoorneranut atatillugu suliad suliarineqartarerat pillugu inatsimmi § 855, imm. 3 aamma 4-mi aalajangersakkat tamakkiisumik kalaallit eqqartuusisaaseq pillugu inatsisaannut nuunneqassasut, siunnersuutaavoq.

Tamanna siullermik isumaqarpoq, unnerluussaasoq takkutinngitsoorpat, unnerluussisuusut tamanna pillugu qinnuteqarpata, aamma tamatumunnga piumasaqaataasut naammassineqarsimappata, 2017-imi, qallunaani eqqartuussisarneq pillugu inatsimmi § 855, imm. 3-mik allannguineq assigalugu, eqqartuussisarneq pillugu inatsimmi § 453, imm. 3, allanngortinneqartoq, taamaalilluni erseqqissumik allassimalerluni, eqqartuussiviit suliaq naammassisassagaat. Tamatuma kingorna, periarfissaqartillugu, pinerluttulerinermik suliaq, takkutinngitoortoqartillugu suliad suliarineqassanngippat, immikkut ittumik peqquteqartariaqartoq piumasaqataalissaq. Taamaalilluni maleruagassani periarfissaatillugu, suliani tamani, takkutinngitoortoqartillugu eqqartuussutinik oqaatiginnitqartalissasoq piumasaqataalerpoq.

Aammattaaq allannguinerup nassataraa, pineqaatissinneqarsimasunut inissiisarfimmut inissiisoqarsinnaaneratut nalilerneqarpat, eqqartuussisarneq pillugu inatsimmi § 453, imm. 3 malillugu unnerluussaasup peqannginnerani, unnerluussaasoq isumaqataateqqaarnagu eqqartuussummik isumaqatigiinniarnerup eqqartuussutinngortillugu suliarineqarsinnaalernissaa periarfissaalissasoq. Suliani unnerluussisuusut anisitsinissamik piumasaqarfianni, unnerluussaasup peqannginnerani eqqartuussummik isumaqatigiinniarnerup eqqartuussutinngortillugu suliarineqarnissaa aammattaaq periarfissaalissaq.

Tamatuma kingorna, unnerluussisuusut tamatuminnga qinnuteqaateqarpata, aammalu unnerluussaasup najuunnissaa eqqartuussiviup pisariaqartutut isiginngippagu, suliap nalaani taamaallaat ukumik 1-imik imaluunniit sivikinnerusumik pineqaatissinneqarsimasunut inissiisarfimmut inissiinissaq, arsaarinninneq, anisitsineq, ingerlatsisinnaanermut allagartaajagaaneq imaluunniit taarsiisussaatitaaneq pillugu apeqqutaatinneqarpat, siunnersuutigineqartorlu § 453, imm. 3, nr. 3 naapertorlugu eqqartuussummik isumaqatigiinniarnerup suliarineqarnissaanut unnerluussaasoq isumaqataasimappat, pinerluttulerinermik suliami eqqartuussummik isumaqatigiinniarneq, unnerluussaasup peqannginnerani eqqartuussutitut suliarineqartalissaaq. Tamatuma akerlianik pinerluttulerinermik suliaq sunaluunniit, § 453, imm. 3, nr. 2-mi aalajangersagaq atuuttoq malillugu suliarineqarnissaatut suliarineqarsinnaasoq isumaqatigineqarsinnaanngilaq.

Aammattaaq siunnersuutigineqartoq § 453, imm. 3, nr. 4 naapertorlugu, unnerluussaasoq qaammatini 6-ni imaluunniit sivikinnerusumik pinerluuteqarsimasunik inissiisarfimmut inissinneqarnissamit, akiliisitaanermiit, arsaariniffigineqarnermit, anisitaanermiit, ingerlatsisinnaanermut allagartaajagaanermiit imaluunniit taarsiisussaatitaanermiit allanik malitsigititanik eqqartuunneqanngippat pinerluttulerinermik suliami eqqartuussummik isumaqatigiinniarneq, unnerluussaasup peqannginnerani eqqartuussuttingortillugu suliarineqartalissaq. Eqqartuussummik isumaqatigiinniarnerup ingerlanneqarnissaanut unnerluussaasup isumaqataanerminik saqqummiussaqarsimanersoq apeqqutaatinagu tamanna atuuppoq. Taamaattoq, siunnersuutigineqartoq § 453, imm. 4 naapertorlugu unnerluussaasup isumaqataanerminik saqqummiussaqarsimanngippat, suliap suliarineqarnissaanut, unnerluussaasoq inatsisit malillugit eqqartussummik isumaqatigiinniarnissamut aggersarneqarsimassasoq piumasqaataavoq, aamma aggeqqusissummi ersissasoq, inatsisitigut akuerisaasumik peqquteqarani takkutinngitsoorneq, unnerluussaasoq pissutsinut unnerluussutaasunut eqqartuunneqarneranik nassataqarsinnaasoq.

Nunami allamiup Danmarkimut attuuattuumassuteqarnini pillugu paassisutissanik ilanngussisimanngippat – soorlu peqqussummi nunami allamiut pillugit inatsip § 26-a naapertorlugu killisiuinermi – taava tamanna imminermi naammannavianngilaq eqqartuussiviup suliap eqqartuussutigineqartinngitsoornissaanut.

Akerlianilli eqqartuussiviup isumaqarfigippagu, unnerluussap eqqartuussinermi najuunnissaanut aalajangersimasunik peqqutissaqartoq, taava eqqartuussiviup aalajangiiffigisinnaavaa unnerluussaasup peqannginnerani suliaq eqqartuussutigineqarsinnaanngitsoq. Eqqarsaatigineqarsinnaavoq soorlu nunami allamiup akuersissuteqarluni nunami tassaniinnerata sivissusaanut tunngassutilinnik paassisutissanik amigaateqartoqarpat imaluunniit assingusunik paassisutissanik inummut tunngassutilinnik amigaateqartoqarpat, unnerluussaasut anisitaanissaanut apeqqummut aalajangiisoqataasinnaasunik.

Kiisalu allannguutip nassataraa, eqqartuussisarneq pillugu inatsimmi § 453, imm. 4-mi allassimasoq, unnerluussaasoq illersuisumit sinniisuuffigineqarpat, illersuisuusorlu najuulluni, suliaq imm. 3 malillugu suliarineqarsinnaasoq. Inatsisissatut siunnersuummik, pineqaatissinneqarsimasunut inissiisarfimmut inissiisoqarnissaanik apeqqutaatisisoqartillugu, suliani § 453, imm. 3 malillugu suliarineqartuni, pinngitsoorani illersuisumik atorfinitsitsineq pillugu aaqqiinermik atuutilersitsisoqarallarpooq. Ataani allassimasutut inatsisissatut siunnersuummi imm. 2.3.2.2.-up ataani nassuaatinut innersuussisoqarpoq.

Tamatuma saniatigut, § 453, imm. 3 aamma 4-mik aaqqissuisoqarnikkut allannguutinik arlalinnik siunnersuut nassataqarpoq. Allannguutinik tamakkuninnga aalajangersakkat sinnerini suliassaqarfinni atuuffiini allannguiniartoqanngilaq.

Naggasiutigalugu maluginiaqquneqarpoq qallunaat eqqartuussisarnermut inatsisaanni § 855 aamma § 897 allannngortinneqarnikuummata inatsimmi nr. 1169, 8. Juni 2021-imeersumi. Tamanna isiginiarneqarsimanngilaq inatsisissatut siunnersummi, tassami tamanna suliarineqarnikuummat inatsimmi allannguutit Folketingimi akuersissutigineqanngikkallarmata.

Inatsisissatut siunnersummi § 1, nr. 13-mut aamma 14-mut kiisalu tamatumunnga nassuaatinut innersuussisoqarpoq.

2.3.2.2. Takkutinngitsoortoqarnera pillugu suliani illersuisussanngortitsisarneq

Inatsisikkut nr. 369, 18. Maj 1994-imeersukkut (eqqartuussisutut angalasarnermik aaqqiineq, nalunaajaaneq, pineqaatissiinermik suliani kiisalu akiliisitsissutinut akissarsianit ilanngaasarnerni, suliamut aningaasartuutini aamma aningaasanik arsaarinninnermi takkutinngitsoortoqarnerani eqqartuussutit il.il.) unnerluussaasumut inatsisitigut illersugaaneq eqqarsaatigalugu qularnaveeqquitut ilillugu, qallunaani eqqartuussisarneq pillugu inatsimmi § 855, imm. 3, nr. 4 malillugu unnerluussaasup peqannginnerani suliap suliarineqarnissaanut piumasaqaatitut, qallunaani eqqartuussisarneq pillugu inatsimmi § 731, imm. 1, naqinneq j malillugu illersuisussanngortitsisoqartassasoq aalajangersarneqarpoq.

Inatsisissatut siunnersummut nassuaatini erserpoq, takkutinngitsoortoqarnerani suliani illersuisussanngortitsisarneq eqqarsaatigalugu aaqqiinerup piareersarneqartarnera, qularnanngitsumik periaatsit assigiinngitsut atorlugit pisinnaasassasoq. Periaasisusinnaasoq tassaavoq, eqqartuussivik, unnerluussisut suleqatigalugit, aaqqiinerup atuuffigisinnaasaanik, pingaartumik aalakoornartortalinnik imigassartorsimalluni biilersimanermut tunngassutilinnik imaluunniit allagartaajagaaffimmi biilersimaneq pillugu sulianik toqqartuineq. Suliani tamakkunani unnerluussutip allannera unnerluussaasumut namminermut nalunaajaatigineqassaaq, pineqartorlu tamatumunnga peqatigitillugu, takkutinngitsoorneq parnaarussaanissamik eqqartuunneqarnermik nassataqarsinnaanera pillugu allakatigut nalunaarfingineqassaaq. Suliat taamaattut amerlassusilerlugit piffissamut aalajangikkamut suliassanngortinnejassapput. Piffissami tamatumani takuneqarsinnaassaaq, unnerluussaasut ilaat takkussimasut, ilaallu allat takkussimanngitsut. Tamatuma kingorna unnerluussaasut takkussimasut pillugit suliat suliarineqaqqassapput. Tamakkuninnga sulianik suliaqarneq ingerlatillugu, eqqartuussivik, unnerluussaasumut imaluunniit unnerluussaasaasunut takkutinngitsoortunut illersuisussanngortinnejassapput, tamakkuninnga sulianik ingerlatsisinnaatitaasumik inatsisilerituumik ataatsimik arlalinnilluunniit qaaqqusissaaq. Aaqqiinerusinnaasumik pilersitsisoqarsinnaavoq, suliat taamaattut suliarineqarnerini, eqqartuussivimmi aalajangersimasumik illersuisumik najuuttoqartitsisoqartarluni, imaluunniit illersuisumik ataatsimik arlalinnilluunniit aggerteriaannaasunik piareersimasoqartarluni. Unnerluussaasut takkussimasut pillugit suliat eqqartuussivimmit suliarineqarneranni, illersuisup illersuisussanngorfigisimasani unnerluussaasut takkutinngitsoorsimasut pillugit suliat imarisannik misissuissalluni illersuisuusoq periarfissinneqartassaaq. Piffissaliunneqarsimasoq

naammassimannngippat, eqqartuussiviup illersuisuusoq sivikitsumik ilassutaasumik piffissalersinnaavaa. Tamatuma kingorna unnerluussisiusup aamma illersuisuusup peqataaffigisaannik nalinginnaasumik periaaseqarluni unnerluussaasoq takkutinngitsoortoq imaluunniit takkutinngitsoortut pillugit suliat suliarineqartassapput. Eqqaaneqareersutut eqqartuussiviit ataasiakkaat imminnut tulluarnerusorisaminnik periaatsimik, sumiiffinni pissutsinut tulluarnerutitaminnik, ujartuissapput, tak. Folketingstidende 1993-94, ilassut A, sp. 8056-8057.

Imm. 2.3.2.1. naapertorlugu, eqqartuussisarneq pillugu inatsimmi § 453, imm. 3 malillugu atuuffigisassatut suliassaqarfimmik ilassuteqarneq siunnersuutigineqartoq tunuliaqtaralugu, eqqarsaatigisassat, 1994-imi Danmark-imi inatsimmik allannguinermut tunngavigineqartut, aammattaaq Kalaallit Nunaannut atuuttut Justitsministeeriamit isumaqarfingineqarpoq.

Taamaalilluni siunnersuutaavoq, kalaallini eqqartuussisarneq pillugu inatsimmi § 321, imm. 1-imi, qallunaani eqqartuussisarneq pillugu inatsimmi § 731, imm. 1, naqinnej j-imut assingusumik, pinngitsoorani illersuisussangorttsisoqartarnissaanut inatsisitigut tunuliaqtissamik ikkussisoqassasoq, tamatuma kingorna, suliani, § 855, imm. 3, nr. 4 malillugu suliarineqartuni, pineqaatissinneqarsimasunut inissiisarfimmut inissiinissaq pillugu apeqquteqarfiusuni, unnerluussaasoq nammineq illersuisussarsisimannngippat, illersuisumik unnerluussaasumut illersuisussangorttsisoqartassalluni.

Inatsisisatut siunnersummi § 1, nr. 9-mut, kiisalu tamatumunnga nassuaatinut innersuussisoqarpoq.

2.3.2.3. Takkutinngitsoortoqarnera pillugu suliat nalaanni upernarsaasersuutit

Eqqartuussisarneq pillugu inatsimmik allannguineq pillugu inatsisikkut nr. 256, 8. maj 2002-meersukkut (Pillaatissiinermik suliani takkutinngitsoortoqarnerani eqqartuussutit, eqqartuussutinik allakkianut tusagassiorut takunnissinnaanerinut il. il. aamma politiit pillugit naammagittaalliorfissami ataatsimiititaliami ilaasortat sullissinerat), qallunaani eqqartuussisarneq pillugu inatsimmi § 855, imm. 3, nr. 4-mut (§ 847, imm. 3, nr. 4-aanikumut) atuuffigisassatut suliassaqarfik, unnerluussaasup peqannginnerani pillaatissiinissamik suliat assigiinngitsut arlallit eqqartuussutinngortinnissaanut isumaqatigiinniutigineqarsinnaalersissinnaanissaat siunertaralugu, ulluni 30-ini parnaarussaanermiit, qaammatini 3-ni parnaarussaanermut annertusineqarpoq.

Annertusaaneq ilaatigut isumaqarpoq unnerluussaasup nassuaataa siusinnerusumut naleqqiullugu eqqartuussiviup suliamik aalajangiiniarneranut annertunerusumik sunniuteqarsinnaalluni, taamaattoq ima pingaaruteqartiginani, unnerluussaasup tikiulluni peqataanissaa siunertaralugu eqqartuussiviup tamanna pissutigalugu suliamik kinguartitsisariaqalersinnaaneranik tunngaviusinnaanani.

Tamanna tunuliaqutaralugu qallunaani eqqartuussisarneq pillugu inatsimmi § 871, imm. 2, nr. 6-imi (§ 877, imm. 2, nr. 6-iunikumi) aalajangersakkamik nutaamik ikkussisoqarpoq, suliani qallunaani eqqartuussisarneq pillugu inatsimmi § 855, imm. 3, nr. 4 malillugu suliarineqartuni, illersuisumut, – kisianni unnerluussisumuunngitsoq – unnerluussaasup politiinut nassuaatigisimasaanik uppermarsaasiorluni allakkiornissaanik periarfissiisumik.

Siuertaavoq, unnerluussaasoq najuutinngikkaluartoq taamalu nassuaateqarsinnaanani, unnerluussaasumut inerniliinissamut iluaqutaanerusumik sunniuteqarsinnaasut, paasissutissat tamarmik, suliamut ilaatinneqarsinnaanerat qulakkiissallugu. Illuinnaasiortumik unnerluussaasup nassuaataanik uppermarsaatitut allakkiornissamut illersuisumut periarfissaq, pillaatissiinissamut suliami unnerluussisuuusumut aammalu illersuisuuusumut assigiisitsinissaq (»assigiimmik sakkussaqartitaaneq«) (»equality of arms«) pillugu ileqqusumik (najoqqutassiamik) saneqquutsinerusoq Justitsministeeriamiit eqqumaffigineqarsimavoq. Taamaattoq Justitsministeeriamiit isumaqarfingineqanngilaq tamanna najoqqutassianik annerusumik eqqarsarnartoqartitsissasoq, saneqqutsineq illersuisuuusumut iluaqutaasumik pissamat, aammalu suliaq pillugu pitsaanerusumik paasissutissiinissamik eqqarsaatiginninnissaq pingarnerutinnejartariaqarmat, tak. Folketingstidende 2001-2, ilassut A, qupp. 2081.

Imm. 2.3.2.1.-i naapertorlugu, eqqartuussisarneq pillugu inatsimmi § 453, imm. 3 malillugu takkutinngitsoortoqartillugu eqqartuussummik, atuuffigisassatut suliassaqarfimmik annertusisitsineq siunnersuutigineqartoq tunulequtaralugu, Justitsministeeriami isumaqartoqarpoq, Danmarkimi 2002-mi inatsimmik allannguinermut tunngaviusut eqqarsaatigisassat, aammattaaq Kalaallit Nunaannut atuuttut.

Taamaattumik, eqqartuussisarneq pillugu inatsimmi § 467, imm. 2, nr. 5 malillugu, § 871, imm. 2, nr. 6-ip assinganik, eqqartuussisarneq pillugu qallunaat inatsisaanni, aalajangersakkamik nutaamik ikkussisoqassasoq siunnersuutigineqarpoq.

Unnerluussaasup killisorneqarnermi nalaani unnerluussummut nassuaatitut politiit nalunaarusiaannut ilassutit, siunnersuutigineqartoq § 453, imm. 3, nr. 4 malillugu suliani suliarineqartuni illersuisuuusup piumasaqarneratigut uppermarsaatitut atorneqarsinnaasut aalajangersakkap nassataraa.

Taamaalluni, pisuni, paasissutissat taamaattut unnerluussaasup politiinut nassuaataanit ersittut, tamanna pillugu, unnerluussaasup nammineq takkussinnaanissaanut, eqqartuussiviup suliamik kinguartitsisariaqerneranik pisariaqartitsilfersitsinatik, pisuutitaanissamut imaluunniit pillaatissiissutaasussap annertussusaanut aalajangiisuusumik sunniuteqanngikkaluartut illersuisuusoq unnerluussaasumut iluaqutaasunik paasissutissanik ilanggussinissamut periarfissinnejarpoq.

Inatsisissatut siunnersuummi § 1, nr. 15-imut, kiisalu tamatumunnga nassuaatinut innersuussisoqarpoq.

2.3.2.4. Takkutinngitsoorneq pillugu suliani eqqartuussummik nalunaaruteqarneq

Eqqartuussisarneq pillugu inatsimmik allannguineq pillugu Inatsisikkut nr. 256, 8. maj 2002-meersukkut (Pillaatissiinermik suliani takkutinngitsoortoqarnerani eqqartuussutit, eqqartuussutnik allakkianut tusagassiortut takunnissinnaanerinut il.il. aamma politiit pillugit naammagittaalliorfissami ataatsimiititaliami ilaasortat sullissinerat) § 855, imm. 3, nr. 4 (siusinnerusukkut § 847, imm. 3, nr. 4-simasoq) malillugu suliarineqartumi suliami eqqartuussutip taassumunnga namminermut qaaqqusissut nalunaajaatigineqarsimanngippat, siunissami pinerit tamaasa unnerluussaasumut namminermut nalunaajaatigineqartarnissaa pillugu, qallunaani eqqartuussisarneq pillugu inatsimmi § 219 a, imm. 5-imi piumasaqaammik ikkussisoqarpoq.

Suliani § 855, imm. 3, nr. 4 malillugu suliarineqartuni aggeqqusissutnik inummut namminermut nalunaajaaneq, atuutsinnissaanut tunngasutigut unamminiagassaqarneranut attuumassuteqartinneqartoq, pillugu tamatumunnga peqatigitillugu piumasaqaatip atorunnaarsinneqarnissaanut aalajangersagaq kinguneritinneqarpoq.

Imm. 2.3.2.1.-i naapertorlugu, eqqartuussisarneq pillugu inatsimmi § 453, imm. 3 malillugu takkutinngitsoortoqartillugu eqqartuussummik, atuuffigisassatut suliassaqarfimmik annertusisitsineq siunnersuutigineqartoq tunulequtaralugu, Justitsministeeriami isumaqartoqarpoq, Danmark-imi 2002-mi inatsimmik allannguinermut tunngaviusut eqqarsaatigisassat, aammattaaq Kalaallit Nunaannut atuuttut.

Taamaattumik, eqqartuussisarneq pillugu inatsimmi § 474, imm. 3-mi, § 219 a, imm. 5-ip assinganik, eqqartuussisarneq pillugu qallunaat inatsisaanni, aalajangersakkamik ikkussisoqassasoq siunnersuutigineqarpoq.

Suliaq § 453, imm. 3, nr. 4 malillugu unnerluussaasup peqannginnerani suliarineqarsimappat, nalunaarut tassunga namminermut nalunaajaatigineqarsimanngippat, allaganngortinneqarnerata nalunaajaatigineqarnera inummut namminermut pissasoq, aalajangersakkap siunnersuutigineqartup nassataraa.

Tamanna isumaqarpoq, suliani, siunnersuutigineqartoq § 453, imm. 3, nr. 4 malillugu suliarineqartuni, qaaqqusissut imaluunniit eqqartuussut unnerluutigineqartumut namminermut tamatigut nalunaajaatigineqartassasoq. Tamanna aamma unnerluussaasup pinerluttulerinermik suliamik ilisimannilernissaanut peqataaqataassaaq.

Inatsisissatut siunnersummi § 1, nr. 17-imut, kiisalu tamatumunnga nassuaatinut innersuussisoqarpoq.

2.3.2.5. Takkutinngitsoortoqarnera pillugu suliat aallarteqqinnejartarnerat

Pillaanermik naammassinninneq pillugu inatsimmik, attaveqaqtigiinnermut atassuteqaatit aamma – kiffartuussiviit pillugit inatsimmik (takkutinngitsoortoqarnerani eqqartuussutit, nalunaajaaneq aammalpillaatissiiffiusuni suliani qarasaasiakkut attaveqaqtigiissutinik atuineq il. il.) kiisalu eqqartuussisarneq pillugu inatsimmik allannguineq pillugu inatsisikkut nr. 203, 28. februar 2017-imeersukkut, qallunaani eqqartuussisarneq pillugu inatsimmi § 987, imm. 3 malillugu, § 855, imm. 3, nr. 4 malillugu suliarineqartunik, eqqartuussutinik aallartitseqqiinissamut apeqqutaatitaqarsimanikuunngitsumik periarfissamik annikillisaanermik suliaqartoqarpoq. Allannguineq “Respektpakken”-imik (“Ataqqinninneq pillugu katitikkat”-nik) aallaaveqarpoq.

Eqqartuussummik nutaamik isumaqtigiainniutiginninnissamut suliap § 855, imm. 3, nr. 4 malillugu ammaqqinnissaanut qinnuteqarnissamut eqqartuussaasup periarfissaata, eqqartuussaasup eqqartuussummik ingerlatitseqqiisinnaanngiffianut sulianut, imaluunniit eqqartuussaasup uppernarsarsinnaappagu inatsisinik eqqortitsisumik peqquteqarluni namminerminiillunaatsorsorneqarsinnaanngitsunik pissutinik akornguserneqarsimanini pissutigalugu tamatuminnga nalunaarutiginnissinnaasimannginneranut, imaluunniit eqqartuussisulersuussinerup ilisimatitsissutigineqarnera eqqartuussaasumut piffissaq eqqorlugu apuunneqarsimannginneranut, killilerneqarneranik allannguineq nassataqarpoq. Tamatuma saniatigut suliani ingerlateqqinnejarsinnaanngitsuni suliap ammaqqinnejarnissaanut piumasaqarsinnaanermut piffissarititaq sapaatit akunnerinik 4-niit sapaatit akunnerinut 2-nut sivikillineqarpoq.

Annikilliliineq inatsisitigut illersugaanermut tunngasutigut eqqarsarnartoqartutut Justitsministeeriami isumaqarfingineqanngilaq. Tamatumunnga atatillugu siullertut § 855, imm. 3, nr. 4-mi aalajangersagaq malillugu takkutinngitsoortoqarnerani eqqartuussummik oqaatiginnittooqarnissaanut periarfissaqarneranut taamaallaat, unnerluussaasup qaammatini 6-nik sivilsunerusumik pinngitsoorani parnaarussaanissaanik eqqartuunneqarpat, aammalpillaat unnerluussaasoq – taanna suliap suliarineqarneranut isumaqataasimanngitsoq – eqqartuussinermut inatsisit malillugit aggersarneqarsimappat, aggersaassummilu ersippat akuerineqarsinnaasumik peqquteqarani takkutinngitsoorneq, § 855, imm. 4 naapertorlugu unnerluussummut tunngasunut pissutsinut unnerluussaasup eqqartuunneqarneranik nassataqarsinnaaneranut innersuussisoqarpoq.

Aammattaaq Justitsministeeriamiit innersuussutigineqarpoq eqqartuussut unnerluussaasumut, taanna takkutinngitsoortutut eqqartuussaappat, suli nalunaajaatigineqartaannassasoq. Aggeeqqusissut unnerluussaasumut namminermut nalunaajaatigineqarsimanngippat, eqqartuussut eqqartuussaasumut namminermut nalunaajaatigineqassaaq. Aappaattut eqqartuussiviup periaaseq isumannaatsumik ima ingerlatarissavaa, unnerluussaasoq illersuisoqassalluni, suliamilu tamakkiisumik uppernarsaatnik

saqqummiussuisoqassalluni, unnerluussaasoq eqqartuusummik isumaqatigiinniarnermut takkutinngitsooraluarpalluunniit, unnerluussaasoq suliami eqqartuunneqarsinnaaniassammat. Folketingstidende 2016-17, A, L 105, qupp. 16-imut innersuussisoqarpoq.

Illuatungeriinnit tamanit eqqartuusummut isumaqatiginniarneq sioqqullugu killisiuinissamik nutaamik qinnuteqartoqarsimanngippat, § 987, imm. 3 malillugu pillaatissiinermik suliaq ammaqqinnejassappat, inatsisikkut nr. 256, 8. maj 2002-meersukkut takkutinngitsoortoqartillugu eqqartuussutinik ammaaqqinnerit pillugit aalajangersakkamut ilassutit, qallunaani eqqartuussisarneq pillugu inatsimmi § 988-imi aalajangersagaq ilanngunneqarpoq, taamaalilluni tamanna sioqqullugu suliarinninnerup nalaani, § 871-imi eqqaaneqartut pisut saniatigut, ilisimannittunit aammalu naliliisartunit nassuaatigineqartut pillugit eqqartuussivimmi allattaavimmut ilanngussukkat upternarsaasersuutit atorneqarsinnaalerluggit.

Imm. 2.3.2.1. naapertorlugu, eqqartuussisarneq pillugu inatsimmi § 453, imm. 3 malillugu atuuffigisassatut suliassaqarfimmik ilassuteqarneq siunnersuutigineqartoq tunuliaqutaralugu, eqqarsaatigisassat, 2002-mi aamma 2017-imi Danmark-imi inatsimmik allannguinermut tunngavigineqartut, aammattaaq Kalaallit Nunaannut atuuttut Justitsministeeriamit isumaqarfigineqarpoq.

Tamanna tunuliaqutaralugu, ataasiakkaat minillugit, aalajangersagaq, § 855, imm. 3, nr. 4 malillugu eqqartuussutinngortillugit suliarineqartut suliat ammaqqinnejarnissaat pillugu qallunaani eqqartuussisarneq pillugu inatsimmi § 987, imm. 3-miuttoq, eqqartuussisarneq pillugu inatsimmut nuunneqassasoq siunnersuutigineqarpoq.

Taamaalilluni siullertut siunnersuutigineqarpoq, eqqartuussisarneq pillugu inatsimmi § 592 a-mi aalajangersakkamik nutaamik ikkussisoqassasoq, tamatuma kingorna, siunnersuutigineqartoq § 453, imm. 3, nr. 4 malillugu, eqqartuussaasup akuerisaasumik peqqueteqarluni aammalu nammineq naatsorsuutigisinnaanngisaminik pissutsinik peqqueteqarluni tamatuminnga nalunaarutiginninnissaminut akornguseqqaneqarsimanini upternarsarsinnaappagu, imaluunniit eqqartuussisulersuussineq piffissaq eqqornagu eqqartuussaasumut ilisimatitsissutigineqarsimanera pissutigalugu, eqqartuussutip nutaamik isumaqatigiinniutigeqqinnissaanut suliamik ammaaqqiinissamut eqqartuussaasoq qinnuteqarsinnaalerluni.

Aappaattut siunnersuutigineqarpoq, qallunaani eqqartuussisarneq pillugu inatsimmi § 988-ip assinganik, eqqartuussisarneq pillugu inatsimmi § 592 b-mi aalajangersakkamik nutaamik ikkussisoqassasoq, tamatuma kingorna, peqataasut arlaannaanniilluunniit eqqartuussutissamik isumaqatigiinniarneq sioqqullugu nutaamik killisiuiniarneq pillugu qinnuteqartoqarsimanngippat, § 467-imi eqqaaneqartut pisut saniatigut suliarinninnermi sioqqutsisumi ilisimannittunit aamma naliliisartunit nassuaataasimasut pillugit eqqartuussinermi allattugaatinut ilassutit, upternarsaatitut atorneqarsinnaalerlutik.

Taamaalilluni eqqartuussummut nassuaanissaq siunertalarugu ilisimannittut tamaasa aggersaqeqqaanngikkaluarlugit isumaqtigianiarniq nutaaq ingerlanneqarsinnaassaaq. Taamaattoq eqqartuussummik isumaqtigianiarnerup nutaap nalaani, eqqartuussummik isumaqtigianiarniq sioqqullugu, nutaamik killisiuinissamik illuatungeriit arlaannaalluunniit qinnuteqarsimanngippat, siusinnerusukkut eqqartuussummik isumaqtigianiarnerup nalaani nassuaanerit uppernarsaatiginissaannut periarfissaqarpoq.

Aalajangersagaq siunnersuutaasoq imatut ingerlanneqassasoq, aammattaaq pillaatissiisummik suliamik ammaaqqiinerup nalaani ilisimannittut pingaarutillit aporsorneqartassasut piumasaqaataavoq, tassami taamaanngippat unnerluussaasup eqqartuunneqarnissaa eqqartuussiviup eqqarsarnartoqartissagaluararmagu.

Naggasiutigalugu maluginiaqquneqarpoq qallunaat eqqartuussisarnermut inatsisaanni § 855 aamma § 897, stk. 3 allanngortinneqarnikuummata inatsimmi nr. 1169, 8. Juni 2021-imeersumi. Tamanna isiginiarneqarsimannngilaq inatsisissatut siunnersummi, tassami tamanna suliarineqarnikuummat inatsimmi allannguutit Folketingimi akuersissutigineqanngikkallarmata.

Inatsisissatut siunnersummi § 1, nr. 18-imut, kiisalu tamatumunnga nassuaatinut innersuussisoqarpoq.

2.4. Eqqartuussisut aamma najukkami eqqartuussisut tunuartussaatitaanerannut ukioritinneqartut il. il.

2.4.1. Inatsisit atuuttut

2.4.1.1. Kalaallit Nunaanni eqqartuussivinni eqqartuussisut aamma inatsisilerituut tjenestemanditut atorfillit allat

Naalagaaffimmi tjenestemandit Kalaallit Nunaanniittut pillugit inatsimmi § 34, imm. 2 malillugu, tak. inatsimmut nalunaarut nr. 1291, 14. november 2015-imeersoq, Kalaallit Nunaanni eqqartuussivinni eqqartuussisut aamma inatsisilerituut tjenestemanditut atorfillit allat tunuartinneqartassasut qaammatip 65-inik ukioqalerfiisa naanerani (tunuartussaatitaaneq). Aalajangersakkap malitsigivaa, eqqartuussisut il. il. 65-inik ukioqaleraangata atorfearnerisa ingerlaannarnissaanut periarfissaqannginnera.

1964-imi, naalagaaffimmi tjenestemandit Kalaallit Nunaanniittut pillugit inatsisikkut nr. 168, 27. maj 1964-imeersukkut, Kalaallit Nunaanni tjenestemandinut 65-inik ukioqalernermi tunuartussaatitaaneq eqqunneqarpoq (tjenestemandit najugaqavissut aamma najugaqavissuuunngitsut). 1964 tikillugu

tunuartussaatitaaneq taamaallaat tjenestemandinut Danmarkimiit Kalaallit Nunaannut aallartitanut atuussimavoq.

65-inik ukiulinnut tunuartussaatitaaneq naalagaaffimmi tjenestemandit Kalaallit Nunaanniittut pillugit inatsisikkut nr. 263, 9. juni 1971-imeersukkut ingerlateqqinnejarpooq. Tassunga atatillugu inatsisissatut siunnersuummut oqaaseqaatini allaqqavoq, misilitakkat takutissimagaat, Kalaallit Nunaanni atorfilittanut naalagaaffimmullu soqtigineqartoq, tjenestemandit ukiukinnerusunit taarserneqartarnissaat Danmarkimut sanilliullugu siusinnerusukkut, tassani tunuartussaatitaanermut malittarisassaasoq pingarneq tassaammat 70-inik ukioqalersimaneq. Tunuartussaatitaanermi ukiukinnerunissamut tunngavilersuutaavoq, Kalaallit Nunaanni najugaqavissuunngitsut silap pissusiatigut, suliaqarnikkut aammalu avatangiisitigut pissutsit takornartaasut ataanni kiffartuussisarnerat, soorluttaaq suliaqarfii Kalaallit Nunaanni allaanerusrarnerat Danmarkimut sanilliullugu. Tjenestemandinut najugaqavissunut pissutsit taakkartorneqartut ilaannakuusumik atuuffeqartarput, kisianni Kalaallit Nunaanni agguaqatigiisillugu inuuneqqortussuseq appasinnerusoq tunuartussaatitaanermik appasinnerusumut pissutaavoq, Danmarkimut sanilliullugu. Tassunga atatillugu Folketingstidende 1970-71, ilaliussaq A, spalte 3038-3039-nut innersuussineqarpooq.

Naalagaaffimmi tjenestemandit Kalaallit Nunaanniittut pillugit inatsisip aamma naalagaaffimmi tjenestemandinut il. il. Kalaallit Nunaanniittunut soraarnerussutisiat pillugit inatsisip allangortinneqarnissaannik inatsimmi nr. 249, 31. marts 2009-meersumi naalagaaffimmi tjenestemandinut Kalaallit Nunaanniittunut 65-inik ukiulinnut tunuartussaatitaaneq nalinginnaasutut killigititaq atorunnaarsinneqarpooq, naalagaaffimmi tjenestemandinut Danmarkimiittunut 70-inik ukiulinnut tunuartussaatitaanerup atorunnaarsinneqarneranut 2008-meersumut assingusoq. Inatsisip siunertarisimavaa, tjenestemandit sulisin-naasut aamma sivisunerusumik sulerusuttut ukiut angusatik pissutigalugit tunuartussaatitaanerisa pinngitsoortinneqarnissaa.

Danmarkimi tunuartussaatitaanerup atorunnaarsinneqarnera assigalugu naalagaaffimmi tjenestemandinut Kalaallit Nunaanniittunut tunuartussaatitaanerannik atorunnaasitsineq Kalaallit Nunaanni eqqartuussivinni eqqartuussisunut aamma inatsisilerituunut tjenestemanditut atorfiliinnut allanut atuutinngilaq. Tassunga atatillugu inatsisissatut siunnersuummi ersersinneqarpooq, taakkua inuit tunuartussaatitaanerannik naleqqussaanermi taamanikkut ataatsimiititaliami suliarineqarnerata inernissaa utaqeqqaartariaqartoq, Danmarkimi eqqartuussivinni eqqartuussisut aamma inatsisilerituut tjenestemanditut atorfilit allat tunuartussaatitaanerannut atatillugu qaffasinnerusunut ukiunut inissiilluni aalajangiisinhaaneq, tak. annertunerusumik immikkoortup 2.4.2.1.-ip ataatungaani. Tassunga atatillugu Folketingstidende 2008-09, ilaliussaq A, qupp. 3778-imut innersuussisoqarsinnaavoq.

2.4.1.2. Najukkami eqqartuussisut

Najukkami eqqartuussiviit tassaapput suliariinnittarfiit siullit ilaatigut pinerluttulerinermi suliani, tak. eqqartuussisarnermik inatsimmi § 55, tassani najukkami eqqartuussisut eqqartuussisutut namminersorlutik suliat aalajangiiffigisinjaallugit.

Najukkami eqqartuussisut tjenestemanditut atorfinititsaapput, kisianni piumasaqaataanngilaq inatsisilerituutut soraarummeersimanissaat. Najukkami eqqartuussisutut inaarutaasumik atorfinititsaaneq aatsaat pisinnaavoq, pineqartoq najukkami eqqartuussistutut atorfimmuit kandidatitut atorfinititsaanaermi kingorna najukkami eqqartuussisutut ilinniagaq immikkut ittoq ilinniagaqarfingisimaguniuk, tak. eqqartuussisarnermik inatsimmi § 12, imm. 2.

Naalagaaffimmi tjenestemandit Kalaallit Nunaanniittut pillugit inatsimmi § 34, imm. 2-mi tunuartussaatitaanermut ukioritinneqartuni taamaallaat pineqarput Kalaallit Nunaanni eqqartuussivinni eqqartuussisut aamma inatsisilerituut tjenestemanditut atorfillit allat. Akerlianik najukkami eqqartuussisunut pillugit tunuartussaatitaanermut ukioritinneqartut pillugit aalajanger-sagaqanngilaq.

Qulaani immikkoortup 2.4.1.1-ip ataani taaneqartutut 2009 tikillugu naalagaaffimmi tjenestemandinut Kalaallit Nunaanniittunut 65-inik ukiulinnut tunuartussaatitaaneq atuuppoq. 1. januar 2010 tikillugu najukkami eqqartuussisut tjenestemanditut atorfeganngillat aammalu taamaattumik tjenestemandit pillugit inatsimmi tunuartussaatitaanermut ukioritinneqartunut ilaa-tinneqanngillat.

Eqqartuussisarnermik inatsit malillugu najukkami eqqartuussisoq taamaallaat soraarsinneqarsinnaavoq piukkunnanginneq pissutigalugu imaluunniit nappaateqarneq pissutigalugu, imaluunniit pineqartoq pisumi pisuusimappat pineqartup ataqqineqarunnaarneranik aamma tatigineqarunnaarneranik kinguneqartumik, najukkami eqqartuussisutut atorfimmii piumasaqaataasunik naammassinnikkunnaarluni, tak. § 26, imm. 1, aamma eqqartuussivinni aaqqissuussinermik allanngortitsineq pippat, tak. § 26, imm. 2. Tamakkua pissutigalugit soraarsitsineq Domstolsstyrelsenimit Dommerrådetimut saqqummiunneqassaaq, tak. eqqartuussisarnermik inatsimmi § 26, imm. 4.

2.4.2. Justitsministeriap isumaliutai aamma aaqqissuussineq siunnersuu-tigineqartoq

2.4.2.1. Kalaallit Nunaanni eqqartuussivinni eqqartuussisut aamma inatsisilerituut tjenestemanditut atorfillit allat

Tjenestemandit pillugit inatsimmi § 34, imm. 2 malillugu, tak. inatsimmut nalunaarut 511, 18. maj 2017-imeersoq (danskit tjenestemandit pillugit inatsisaat), danskit eqqartuussiviini eqqartuussisut aamma inatsisilerituut tjenestemanditut atorfillit allat tunuartitaassassut qaammatip 70-inik ukio-qalerfissaasa naanerani. Eqqartuussisunut il. il. tunuartussaatitaanermut ukioritinneqartut 70-it 1933-

imiilli atuussimapput, tjenestemandit pillugit inatsimmut nr. 93, 20. maj 1933-imeersukkut atuutilersinneqarnerisigut.

Dnamarkimi tjenestemandinut 70-inik ukioqalernermi tunuartussaatitaaneq tjenestemandit pillugit inatsisip aamma inatsisit assigiinngitsunik allat allanngortinneqarnissaannik inatsisikkut nr. 484, 17. juni 2008-meersukkut atorunnaarsinneqarpoq. Danskit eqqartuussiviini eqqartuussisut aamma inatsisilerituut tjenestemanditut atorfillit allat tunuartussaatitaanermut ukioritinneqartut atorunnaarsinneqarnerinut ilaatinneqanngillat aammalu qaammammi 70-inik ukioqalerfissami naanerani tunuartussaatitaanerat atuutiinnarluni. Tassunga atatillugu inatsisissatut siunnersummut oqaaseqaatini oqaatigineqarpoq, eqqartuussisunut il. il. tunuartussaatitaanermut ukioritinneqartunik allanguinermut apeqput inatsisissatut siunnersummik pineqartumik ilaatinneqassangitsoq, kisiannili suliniutigineqassasoq, inatsisip akuersissutigineqarnerata kingorna ataatsimiititaliami suliaqartoqarnissaa eqqartuussivinni eqqartuussisunut aamma inatsisilerituunut tjenestemandi-tut atorfilinnut allanut tunuartussaatitaanermut ukioritinneqartunik qaffasinnaaneq pillugu. Tassunga atatillugu Folketingstidende 2008-09, ilaliussaq A-mi, qupp. 3778-imut innersuussisoqarsinnaavoq.

Ataatsimiititaliap suliaqarnini 2014-imi ”Eqqartuussivinni eqqartuussisunut aamma inatsisilerituunut tjenestemanditut atorfilinnut allanut tunuartussaatitaanermut ukioritinneqartut pillugit oqaaseqaatit” – ikkut naammassivaa. Oqaaseqaammi allaqqavoq, ataatsimiititaliap ataatsimut isiginilluni nalileraa eqqartuussisunut il. il. tunuartussaatitaanermut ukioritinneqartut 70-iusut attatiinnarneqartariaqartut.

Tassunga atatillugu oqaaseqaammi ilaatigut allaqqavoq (qupp. 7), ataatsimiititaliap naliliinerigaa, ukiorineqartut pissutigalugit eqqartuussisumik tunuartitsineq tamatiguunngitsoq atuutilertassasoq aamma imatut ingerlasassasoq – eqqartuussisoq nammineerluni atorfimminiit tunuarumanngippat – tunngaviup isumannaatsup aqqutissiuunnissaa pisariaqartoq, Den Særlige Klageret-imiit eqqartuussinikkut eqqartuussisup tunuartitaanissaanut imaluunniit soraarsitaanissaanut. Tamanna isumaqarpoq, pineqar-toq – piffissami aalajangersimasumi – eqqartuussisutut ingerlaannassasoq illorsorsinnaasumik suliassaminik naammassinnissinnaanani. Eqqartuussiviit suliarisartagaat eqqarsaatigalugit, pisut aallaavigalugit tamanna innuttaasunut, suliffeqarfinnut il. il. sunniuteqarfiusunut annertuumik kinguneqarsinnaavoq.

Tassunga atatillugu aamma oqaaseqaammi ilaatigut allaqqavoq (qupp. 64), ataatsimiititaliap erseqqissaraa, eqqartuussivinni eqqartuussisut aamma inatsisilerituut tjenestemanditut atorfillit allat sulisinnaanerinut piumasaqaatit eqqarsaatigalugit naammassinnissinnaanerat aalajangiisuussasoq. Ataatsimiititaliap paasinninera malillugu, taamaattumik eqqartuussisunik ukiut pissutigalugit tunuartitsinssamik suliad amerlasuunngorsinnaaneri pinngitsoortinniartariaqarpoq, amerlasuunik suliassaqalerneq ilaatigut innuttaasut eqqartuussivinnut tatiginninnerisa sanngiillisinnaanerannut tapertaasinnaammat.

Danmarkimi eqqartuussivinni eqqartuussisunut aamma inatsisilerituunut tjenestemanditut atorfilinnut allanut tunuartussaatitaanermut ukioritinneqartut 70-it ataatsimiitaliap innersuussuteqarnera tunngavigalugu aalajangiusimaneqarput, tak. eqqartuussisarnermik inatsisip aamma inatsisit assigiinngitsut allat allanngortinneqarnissaannik inatsimmut nr. 737, 25. juni 2014-imeersumut oqaaseqaatit. Tassunga atatillugu Folketingstidende 2013-14, A-mi, saqqummiunneqartutut L 178, qupp. 90-imut innersuus-sisoqarsinnaavoq.

Immikkoortup 2.4.1.1-ip ataani eqqaaneqartutut Kalaallit Nunaanni tjenestemandit tunuartussaatitaanerannik atorunnaarsitsinermut atatillugu nalunaarutigineqarpoq, Kalaallit Nunaanni eqqartuussivinni eqqartuussisunut aamma inatsisilerituunut tjenestemanditut atorfilinnut allanut tunuartussaatitaanermut ukioritinneqartut 65-inut inissinneqarnerisigut naleqqussaasinnaanermut tunngatillugu ataatsimiitaliami suliaqarnerup inernissaa utaq-qeqqaarneqartariaqartoq.

Tassunga atatillugu Justitsministeria naliliivoq, eqqartuussisunut il. il. tunuartussaatitaanermut ukioritinneqartut 70-it aalajangiusimaannarneqarnissaannut tunngavigisatut eqqarsaatigineqartut aamma Kalaallit Nunaanni atuuttuusut. Tamanna tunngavigalugu siunnersuutigineqarpoq, Kalaallit Nunaanni eqqartuussivinni eqqartuussisunut aamma inatsisilerituunut tjenestemanditut atorfilinnut allanut tunuartussaatitaanermut ukioritinneqartut 65-init 70-inut qaffanneqarnissaat.

Taassuma saniatigut Justitministeriap nalilerpaa, Kalaallit Nunaanni eqqartuussivinni eqqartuussisunut aamma inatsisilerituunut tjenestemanditut atorfilinnut allanut tunuartussaatitaanermut ukioritinneqartut 65-iust, Kalaallit Nunaanni tunuartussaatitaanermut ukioritinneqartut Danmarkimut sanilliullugit appasinnerunissaannik eqqarsaatiginninnermut tunngaviusinnaajunnaartut, tak. qulaaniittooq immikkoortup 2.4.1.1-ip ataani. Tamatu-munnga tunngatillugu Justitsministeriap Kalaallit Nunaanni tamat ukioqqortusiartornerat immikkut isiginiarpaa.

Inatsisisatut siunnersummi § 2, nr. 2-imut, kiisalu tamatumunnga nassuaatinut innersuussisoqarpoq.

2.4.2.2. Najukkami eqqartuussisut

Immikkoortup 2.4.1.2-ip ataani allaqqasutut, najukkami eqqartuussisut suliaraat suliassat eqqartuussisarnermik inatsimmi § 55 naapertorlugu najukkami eqqartuussivinnut inissinneqarsimasut. Najukkami eqqartuussiviit siullertut oqartussaasoqarfipput ilaatigut pinerluttulerinermi sulianut, tassani najukkami eqqartuussisut eqqartuussisutut suliart aalajangiiffigisinnaallugit.

Taassuma saniatigut najukkami eqqartuussisut Kalaallit Nunaanni eqqartuussivinni inatsisilerituunut tjenestemanditut atorfilinnut atuuttumik eqqartuussisarnikkut soraarsitaanissamut illersugaapput, taamaallaat eqqartuussinikkut Dommerrådet-imit soraarsitaasinhaagamik eqqartuussisarnermik inatsimmi § 10, imm. 1, nr. 4 malillugu.

Justitsministeriap paasinninnera malillugu, eqqartuussisunut aamma inatsisilerituunut tjenestemanditut atorfilinnut allanut tunuartussaatitaanermut ukioritinneqartunut tunngatillugu eqqarsaatiginninnerit aamma najukkami eqqartuussisunut atuupput.

Tamanna tunngavigalugu siunnersuutigineqarpoq, naalagaaffimmi tjenestemandit Kalaallit Nunaanniittut pillugit inatsimmi najukkami eqqartuussisu-nut tunuartussaatitaanermut ukioritinneqartunik eqqussisoqassasoq. Aamma siunnersuutigineqarpoq, eqqartuussisunut il. il. tunuartussaatitaanermut ukioritinneqartut 70-inut inissinneqassasut. Tassunga atatillugu Justitsministeriap nalilerpaa, Danmarkimi eqqartuussivinni eqqartuussisunut il. il. tunuartussaatitaanermut ukioritinneqartut 70-iniiginarnissaannut tunngatillugu eqqarsaatiginninnerit, tunuartussaatitaanermut ukioritinneqartut pillugit ataatsimiitaliap tunngavigisai, aamma najukkami eqqartuussisunut atuuttut.

Najukkami eqqartuussisunut tunuartussaatitaanermut ukioritinneqartunik eqqussinerup siunertarivaa, pinaveersaartissallugu najukkami eqqartuussisut piffissami atuuffeqarnissaat ukiut pissutigalugit sanngiillinerup takuneqarsinnaalernissaata tungaanut, allaat tunngavissaqalerluni najukkami eqqartuussisup tunuartikkallarnissaanut imaluunniit soraarsinnissaanut. Suliat taamaattut innuttaasut eqqartuussivinnut tatiginninnerannik innarliisinnaapput.

Tamanna tunngavigalugu Justitsministeriap paasinninnerivaa, Kalaallit Nunaanni eqqartuussivinni eqqartuussisunut aamma inatsisilerituunut tjenestemanditut atorfilinnut allanut tunuartussaatitaanermut ukioritinneqartut aamma najukkami eqqartuussisunut atuuttariaqartut.

Aamma oqaaseqaatigineqarpoq, eqqartuussisunut il. il. tunuartussaatitaanermut ukioritinneqartut aamma eqqartuussivinni pisinnaatitanut atuutilersinneqarnerinik. Inatsit nr. 1169 8. juni 2021-meersoq eqqartuussisarnermut inatsip allallu inatsisit assigiinngitsut inatsisinik atorunnaartitsinermik imallit eqqartuussinertaqanngitsumik sulianik suliarinninnermi (Pillaatissiisarnermi eqaallisaaneq, digitaliusutigut attaveqaqatigiinneq suliani eqqartuussissutaasuni, eqqartuussisut tunuartussaatitaanerannut ukioritat il. il.). Inatsisip imaraa eqqartuussivinni pisinnaatitat tjenestemanditut atorfeqanngitsut tunuartitaasalissallutik qaammami 70-inik ukioqalerfissami naanerani.

Oqaaseqaatigineqarpoq, inatsimmut allannguummi aamma Kalaallit Nunaanni eqqartuussivinni eqqartuussisut inatsilerituut tjenestemanditut atorfeqanngitsut ilanngunneqassasut, imaammat Kalaallit Nunaanni eqqartuussisarnermik inatsimmi § 34, imm. 1 malillugu Kalaallit Nunaanni

Eqqartuussivimmi aamma Nunatta Eqqartuussisuuneqarfiani pisinnaatitanut soraarsitsinermut il. il. atuummata danskit eqqartuussisarnermik inatsisaanni §§ 54-55.

Inatsisissatut siunnersuummi § 2, nr. 3-mut tassungalu oqaaseqaatinut innersuussisoqarpoq.

3. Pisortanut aningaasatigut aamma atuutilersitsinermi kingunissat

Sulianut nassuernertut suliarineqartartunut inatsimmik atuutsilersitsinissamut siunnersuutip malitsigissavaa, pinerluttulerinermi suliat aalajangiiffigineqartarneri ullumikkorniit sukanerusumik pisinnaalissammata, taamaalillunilu eqqqartuussisukkoortitsinerpaaluit pinngitsoortinneqarsinnaalissallutik. Tamanna eqqartuussivimmi sulianik suliarinninnerup sivikillisaataanissaanut iluaqtaassaaq nalilerneqarlunilu eqqartuussivimmut politiinullu annikitsumik sipaarutaalluarsinnaasutut. Siunnersuutip pisortanut sipaarutaasinnaanera aamma naliliiffigineqarpoq, eqqartuussisooqataasunut aningaasartuutit eqqarsaatigalugit. Pinerluttulerinermi suliaqartuusut pikkorissarnerinut eqqartuussiviup aningaasartuutigisartagaasa inatsisit atuutsilersinneqarpata appariaateqarnissaat ilimagineqarpoq.

Suliani takkutinngitsoornermi eqqartuussutinut tunngatillugu inatsisinik annertusaanissap nassatarissavaa, pinerluttulerinermi suliat amerlanerit eqqartuussivikkoortinnejartalernissaat, naak unnerluussutigineqartoq takkutinngikkaluartoq. Taamaalilluni eqqartuussiviit suliassaqarfiinik atorluaanerulerneq qulakkeerneqassaaq, tamakkiisumillu suliamik suliarinnitarnerup sivisussusaata apparinnejarnissaai ilimagineqarluni. Inatsisittaaq atuutsilersinneqarnerisa kingunerissavaat pisortanut sipaaruteqarneq, tassami siunnersuummi siunnersuutigineqarmat illersuisunut, ilisimannittunut, immaqalu aamma oqalutsinut aningaasartuutit appassammata, siunissami taakku ataasiaannarlutik eqqartuussivimiittarnissaasa kingunerisaanik.

Sipaarutaasussat annertussusaannut tunngatillugu apeqqutaatinneqarpoq sulit aallarteqqinnejarnissaannut periarfissap qanoq atorneqartigiumaarnissa. Tassanissaq eqqarsaatigineqarpoq suliaq marloriarluni suliarineqartussanngortarnissa aallarteqqinnejarnsimatilluni kinguartitsigallarnermiit kingornalu inatsisit atuuttut malillugu aalajangiiffigineqarnissaaniit pisortanut aningaasartuutisigut akisunerunissa.

Taakku saniatigut inatsisissatut siunnersuutip kingunerisinnaavaa illersuisoqarnissamut aningaasartuutit amerlaneroratarsinnaanerat, suliassaqarfiulli annertussusaasaa isigalugu tamanna killilimmik annertussuseqassangatinneqarpoq.

Suliani takkutinngitsoornermi eqqartuussutinut tunngatillugu inatsisinik annertusaanerup kingunerissavaa inatsisitigut siunnersuummi piumasaqaatigineqartassammat eqqartuussaasumut namminermut nalunaajaatiginnineq, eqqartuussineq unnerluussaasup peqannginnerani pisimappat, taassumalu akuersissutigisimanngippagu. Tamatuma nassatarissavaa eqqartuussutinik

najunaajaatiginninnerup pisariaqarnerulernera, kisiannili pisortanut aningaasaqarnerup tungaatigut malunniuteqarnissaa ilimanaateqanngitsoq naliliiffigineqarpoq.

Ataatsimut isigalugu inatsisisstatut siunnersuut pisortanut aningaasaqarnikkut malunnaatilimmik kinguneqassangatinneqanngilaq.

Inatsisisstatut siunnersuutip atuutilersinneqarnera pisortanut kinguneqarnissaa ilimagineqanngilaq.

4. Inuussutissarsiortunut il. il. aningaasatigut aamma allaffissornikkut kingunissat

Inatsisisstatut siunnersuut inuussutissarsiortunut il. il. aningaasatigut imaluunniit allaffissornikkut kinguneqanngilaq.

5. Innuttaasunut allaffissornikkut kingunissat

Inatsisisstatut siunnersuut innuttaasunut allaffissornikkut kinguneqanngilaq.

6. Silap pissusaanut avatangiisinullu kingunissat

Inatsisisstatut siunnersuut silap pissusaanut avatangiisinullu kinguneqanngilaq.

7. EU-mi inatsisinut pissutsit

Inatsisisstatut siunnersuut EU-mi inatsisinut pissutsinut tunngasunik ima-qanngilaq.

8. Oqartussaqarfíit aamma kattuffíit il. il. tusarniaavigineqartut

Inatsisisstatut siunnersummut missingiut ulloq 19. januar 2021-miit ulloq 16. februar 2021-p tungaanut oqartussaqarfinnut aamma kattuffinnut il. il. tusarniaassutigineqarpoq.

Advokatrådeti, Akademikerne, Avannata Kommunia, Centralorganisationernes Fællesudvalgi, Danske Advokater, Den Danske Dommerforeningi, Digitalimik Sullissinermut Aqutsisoqarfik, Politit Unnerluussinermut Oqartussaat Attuumassuteqanngitsut, Digitaliseringsstyrelseni, DJØF, Dommerfuldmægtigforeningeni, Domstolsstyrelseni, Foreningen af Offentlige Anklagere, Illersuisut (Forsvarerforeningen i Grønland), Nunatsinni Advokatit, Kalaallit Nunaanni Eqqartuussisuuneqarfik, Kalaallit Nunaanni Politit Peqatigiiffiat, Inuit Pisinnaatitaaffii pillugit Siunnersuisoqatigiit, Højesteret, Inuit Pisinnaatitaaffiinut Instituti, Justitia, Kommune Qeqertalik, Kommuneqarfik Sermersooq, Kommune Kujalleq, Eqqartuussisoq (Kredsdommerforeningen), Landsforeningen af

Forsvarsadvokater, Nunatta Illersuisuunera, Medarbejder- og Kompetencestyrelseni, Politiforbundet i Danmark, Politiit pillugit Naammagittaalliuuteqartarfik, Kalaallit Nunaanni Politimesteri, Qeqqata Kommunia, Retspolitisk Foreningi, Kalaallit Nunaanni Eqqartuussivik, Rigsadvokati, Rigspolitiet, Vestre Landsret aamma Østre Landsret.

Tamatuma saniatigut inatsisisattut siunnersummut missingiut Namminersorlutik Oqartussanut oqaaseqaateqarfigisassanngorlugu saqqummiunne-qarpoq.

9. Immersugaq eqikkaaffiusoq

	Kingunissat pitsaasut/ningaasartuutit annikinnerusut (aappiuppat, annertussusai taallugit /Naamiuppat, »Soqanngilaq« allallugu)	Kingunissat pitsaasuunngitsut /ningaasartuutit annertunerusut (aappiuppat, annertussusai taallugit /Naamiuppat, »Soqanngilaq« allallugu)
Naalagaaffimmut, kommuninut aamma nunap immikkoortuinut aningaasatigut kingunissat	Soqanngilaq	Soqanngilaq
Naalagaaffimmut, kommuninut aamma nunap immikkoortuinut atuutilersitsinermut atatillugu kingunissat	Soqanngilaq	Soqanngilaq
Inuussutissarsiortunut aningaasatigut kingunissat	Soqanngilaq	Soqanngilaq
Inuussutissarsiortunut allaffissornikkut kingunissat	Soqanngilaq	Soqanngilaq
Inuttaasunut allaffissornikkut kingunissat	Soqanngilaq	Soqanngilaq
Avatangiisinut kingunissat	Soqanngilaq	Soqanngilaq
EU-mi inatsisinut pissutsit	Inatsisisattut siunnersuut EU-mi inatsisinut pissutsinut tunngasunik imaqanngilaq.	

Inuussutissarsiornermut tunngasunut EU-mi naleq- qussaanermi atuutilersitsinermut tunngaviusunut tallimanut akerliuvoq	Aap	Naamik X
---	-----	-------------

Inatsisissatut siunnersuummi aalajangersakkanut ataasiakkaanut oqaaseqaatit

§ 1-imut

Nr. 1-imut (§ 44, imm. 1)

Eqqartuussisarnermik inatsimmi § 44, imm. 1-ip, aalajangerpaa, pinerluttulerinermi suliani siulliulluni aalajangiinerni eqqartuussisooqataasartut marluk peqataassasut. § 44, imm. 2, aalajangersakkamik imaqarpoq, eqqartuussisooqataasartut peqataassanngitsut suliani akiliisitsinermik, arsaagaanermik biilersinnaanermut allagartamik arsaagaanermik imaluunniit taarsiinissamik pineqaatissinneqarnerni. § 44, imm. 3 malillugu, eqqartuussivik aalajangersinnaavoq, imm. 2 malillugu suliani eqqartuussisooqataasartunik peqataasoqassasoq, eqqartuussiviup nalileruniuk, suliaq unnerluussamut immikkut akuliunnermik kinguneqassasoq.

Inatsisissatut siunnersuummi siunnersuutigineqarpoq § 1, nr. 1-imi, § 44, imm. 1-imiit § 44, imm. 2-aamma 3-mut innersuussineq allanngortinneqassasoq 2-4-nngorluni, inatsisissatut siunnersuummi § 1, nr. 2-mi siunnersuutigineqarmat aalajangersakkami nutaamik ikkussisoqarnissaa.

Eqqartuussisarnermik inatsimmi § 44, imm. 1-imik allannguinissamut siunnersuut, § 44, imm. 4-mi siunnersuutigineqartup kingunerivaa. (Inatsisissatut siunnersuut § 1, nr. 2)

Tamatuma saniatigut inatsisissatut siunnersuummi oqaaseqaatinut nalinginnaasunut immikkoortoq 2.2.2.1-imut innersuussisoqarpoq.

Nr. 2-mut (§ 44, imm. 4)

Eqqartuussisarnermi inatsip § 44-ata pinerluttulerinermi suliani qaqugukkut eqqartuussisooqataasoqartarnissaa inatsisitigut aalajangersaavigaa.

Siunnersuutigineqarpoq, eqqartuussisarnermik inatsimmi § 44-mi nutaamik imm. 4-mik ikkussisoqarnissaa, tassani erseqqissarneqassalluni pinerluttulerinermi suliani suliarineqartuni

eqqartuussisooqataasartut peqataannginnissaat, siunnersuutigineqartoq § 449 a malillugu suliassat nassuernertut suliarineqartut ingerlanneqarneranni.

Tamatuma saniatigut inatsisisstatut siunnersummi oqaaseqaatinut nalinginnaasunut immikkoortoq 2.2.2.1-imut innersuussisoqarpoq.

Nr. 3-mut (§50, imm. 1, pkt. 2 aamma imm. 2, pkt. 2.)

Eqqartuussisarnermi inatsit § 50, imm. 1, pkt. 1. naapertorlugu arlaannaalluunniit pinerlunnermik suliassami eqqartuussutissap isumaqtigiinniutigineqarnerani eqqartuussisutut peqataassanngilaq pisimasumi, unnerluussummi pineqartumi, unnerluutigineqartup § 359, imm. 2 malillugu tigummigallarneqarnissaanik imaluunniit § 384, imm. 3, naapertorlugu allakkanik ammaanissamik allakanillu uninngatitsinissamik aalajangiisuusimaguni. Tamannali atuutissanngilaq § 50, imm. 1, pkt. 2 naapertorlugu, suliassaq nassuernertut suliarineqarpal imaluunniit suliassaq pisimasumut, pkt. 1.-imi taaneqartutut iliuuseqarnermut tunngavissiisumut, unnerluutigineqartup pisuuneranut uppermarsaatissanik naliliinissamik ilaquantgippat.

Eqqartuussisarnermi inatsit § 50, imm. 2. naapertorlugu pinerlunnermik suliassami § 359, imm. 2 naapertorlugu tigummigallagassanngortitsinissaq, aamma tigummigallagassanngortitsinerup atorunnaarsinneqarnissa pillugu imaluunniit § 384, imm. 3 naapertorlugu allakkanik ammaanissaq uninngatitsinissarlu pillugit eqqartuussutissap isumaqtigiinniutigineqarnerata nalaani aalajangiisuussaaq eqqartuussisoq, eqqartuussutissap isumaqtigiinniutigineqarnerani peqataasimanngitsoq. Tamannali atuutissanngilaq suliassaq nassuernertut suliarineqarpal, imaluunniit suliassaq pisimasumut, pkt. 1.-imi taaneqartutut iliuuseqarnermut tunngavissiisumut, unnerluutigineqartup pisuuneranut uppermarsaatissanik naliliinissamik ilaquantgippat.

Inatsisisstatut siunnersuut § 1, nr. 3-mut ilaatillugu siunnersuutigineqarpoq § 50, imm. 1 aamma 2, oqaatsitigut allanngortinnissa, “nassuernertut suliarineqartoq”-mut taarsiullugu inatsisisstatut siunnersuutinut § 449 a-niittunut nassuernertut sulianut suliarinninnermut tunngassutilinnut innersuussinngortillugu.

§ 50, imm. 1, pkt. 2.-p, aamma imm. 2, pkt. 2.-p allanngortinneqarnissaannik siunnersuut, § 449 a-mi siunnersuutigineqartup kingunerivaa (inatsisisstatut siunnersummi § 1, nr. 12), taassuma kingorna eqqartuussisarnermik inatsimmi suliassat nassuernertut suliarineqartut pillugit immikoortumik nutaamik ikkussisoqarluni.

Tamatuma saniatigut inatsisisstatut siunnersummi oqaaseqaatinut nalinginnaasunut immikkoortoq 2.2.2.1-imut innersuussisoqarpoq.

Nr. 4-mut (§ 94, imm. 5)

Eqqartuussisarnermut inatsit § 94 maleruagassanik unioqquitsinernik suliassanik imaqarloq. Eqqartuussisarnermut inatsit § 94, imm. 5 malillugu eqqartuussivikkoortitsilluni misiliinisarneq pillugu aalajangersakkat danskit eqqartuussisarnermik inatsisaanni §§ 447, d-miittut, 147 e-miittut aamma 147 f, imm. 2-miittut taamatulli Kalaallit Nunaanni atuutsinnejassasut.

Inatsit nr. 1540 18. December 2018-meersoq malillugu eqqartuussisarnermik inatsip pillaatisisarnermullu inatsip il.il allanngortinneqarnissaannut (Illersuisoqarnissamut suliniuit aamma eqqartuussisumik nakkutiliisoqarneq) tunngatillugu qallunaat eqqartuussisarnermut inatsisaannut § 148 g ikkunneqarnikuuvooq.

§ 147 g, imm. 1 naapertorlugu eqqartuussisuserisup inuulluunniit, § 124 c, imm. 1, nr. 2 naapertorlugu, eqqartuussisuserisutut ingerlatseqatigiiffimi aktiaateqartup imaluunniit piginneqataassuteqartup piumasarisinnaavaa utaqqiisaasumik piiaaffigineqarnissamik aalajangiinissaq. Eqqartuussiviup naqissusersinnaavaa, atorunnaarsissinnaavaa imaluunniit aalajangiissut allanngortissinnaavaa. Tamanna qallunaat eqqartuussisarnermut inatsisaanni § 147 e-mi ingerlaannartumik piiaaffiginninnermik aalajangiisarnermut tunngasumut assinguvoq.

§ 147 g, imm. 2 naapertorlugu eqqartuussivimmut suliassanngortitsinermik qinnuteqaat justitsministeriaqarfimmumt tunniunneqassaaq aalajangiiffigineqartup aalajangiinermik nalunaarfingineqarneraniit ullut 14-it qaangiutsinnagit.

Inatsisisatut siunnersuummi § 1, nr. 4-mi siunnersuutigineqarpoq, eqqartuussisarnermut inatsit § 94, imm. 5-imut qallunaat eqqartuussisarnermut inatsisaannut § 147 g-mut innersuussummit ikkussisoqarnissaa.

§ 94, imm. 5-imik allannguinissap imaraa, aalajangersakkap qallunaat eqqartuussinermut inatsisaannut § 147 g-mut innersuussinissaq, §§ 447 d, 147 e aamma 147 f, imm. 2 ilutigalugit innersuussaasoq, maleruagassanik unioqquitsinerit pillugit sulianik eqqartuussivimmi misiliinerit pillugit malittarisassanik aalajangersaaneq. Taamaalilluni danskit eqqartuussisarnermik inatsisaanni § 147 g Kalaallit Nunaannut assinganik atuutissaaq.

Nr. 5-imut (§ 128 a)

Ullumikkut eqqartuussisarnermik inatsimmi aalajangersagaqanngilaq, pinerlunnermik suliassani digitalimik attaveqarnissamut tunngavimmik.

Siunnersuutigineqarpoq, eqqartuussisarnermik inatsimmi aalajangersakkamik nutaamik, § 128 a, pinerluttulerinermi eqqartuussisarnermi digitalimik attaveqaatinik atuinissamut ikkussisoqarnissaa, eqqartuussisarnermik inatsimmi digitalimik attaveqaatinik atuisinnaanerup

pakkersimaneqannginnissaa siunertaralugu, soorlu assersuutigalugu pisortat digitalinik allakkanik nassiussisinnaanerannik, isumannaatsumik e-mail-eqarnermik imaluunniit allatigut digitalinik aaqqissuussinernik nassiusseriaatsit il. il. pineqartillugit aamma nalunaarutit imarisaat imaluunniit allagaatit, imaluunniit digitalimik eqqartuussivimmierit.

Imm. 1-im siunnersuutigineqarpoq, pinerluttulerinermi eqqartuussisarnermi allakkatigut ingerlatsinissamut piumasaqaat ajornartitsinngitsoq digitalimik attaveqaatinik atuinissamut pineqartillugit nassiusseriaatsit il. il. aamma nalunaarutit imarisaat imaluunniit allagaatit il. il., imaluunniit eqqartuussivimmiermi allagaatinik digitalinik atuineq.

Tamatuma malitsigivaa, nalunaarutit pillugit, allakkatigut ingerlatsinissaq pillugu, noqqaassutit pillugit, piumasaqarnerit pillugit, ilisimatitsinerit pillugit, tunniussaqarnerit pillugit, tunniuissinerit pillugit, nassiussinerit pillugit, allagaatit assilinerinik imaluunniit anillatsitanik nassiussineq pillugu, tunniuissinerit pillugit, saqqummiussinerit pillugit, misissuinerit pillugit imaluunniit assigisaat pillugit pinerluttulerinermi suliat suliарineri pillugit eqqartuussisarnermik inatsimmi immikkoortoq V-mi, eqqartuussisunut annerusunut suliassanngortitsineq aamma suliareqqitassanngortitsineq pillugit eqqartuussisarnermik inatsimmi immikkoortoq VI-mi, pinerluttulerinermi suliани eqqartuussutinik naammassinninnerit pillugit eqqartuussisarnermik inatsimmi immikkoortoq VII-mi aalajangersakkat, digitalimik attaveqaatinik atuinissamut ajornartitsinngitsut.

Siunnersuutip aamma malitsigivaa, aappiullugu tigussaasunik nassiussisoqassanngitsoq, tunniussisoqassanngitsoq il. il.

Unnerluussisussaatitaasut, eqqartuussiviit, advokaatit, unnerluussat aamma allat pinerlunnermik suliassami peqataasut aalajangersagaq malillugu soorlu assersuutigalugu nalunaarutinik, pisortat digitalimik aaqqissuussuinerat imaluunniit e-mail adressi isumannaatsoq atorlugu, taamaattoq nalunaarutigineqarsimappat, nassiussinissaq qinersinnaassavaat.

Kalaallit Nunaanni allakkerinermik aaqqissuussineq Pisortani Digitalimik Allakkerineq pisortaniit nassiusisut aamma inuit imaluunniit inatsisitigut suliaqarfiiit akornanni digitalimik attaveqarnermut atorneqarsinnaavoq, tak. Pisortani Digitalimik Allakkerineq pillugu Inatsisartut inatsisaat nr. 14, 8. juni 2017-imeersumi malittarisassat. Inatsimmi § 13, imm 4 malillugu Naalakkersuisut naalagaaffimmi oqartussaqarfiiit isumaqtiginiarfigereernerisigut Kalaallit Nunaanni naalagaaffiup suliffeqarfiiisa, pisortaniit nassiusisutut, allakkerinermik aaqqissuussinermik atuisinnaanerannut malittarisassanik aalajangersaasinnaapput.

Digitalimik attaveqarneq unnerluussisussaatitaasunut aamma Kalaallit Nunaanni eqqartuussiviinnut tekinkikkut qanoq periarfissaanersoq aalajangersakkatut siunnersummi pineqanngilaq.

Aalajangersagaq malillugu nassiuassinerni tamani nassiusisup digitalimik attaveqarneq pissanersoq – tassunga ilagitillugu digitalimik attaveqarneq qanoq ittoq – qinersinnaavaa, tassani piumasaqaataalluni digitalimik attaveqarneq pineqartoq nassiusisumut aamma tigusisussamut teknikkikkut periarfissaanera. Taamaalilluni digitalimik attaveqarnissaq pisussaaffittut piu-masaqaataanngilaq, kisianni nassiusisoq pisinnaatitaavoq digitalimik attaveqarnermik atuinissamut. Taamaalilluni nassiusisup, soorlu assersuutigalugu, tigussaasumik nassiusisarneq imaluunniit nalunaarutinik, suliat takussutissartaannik il. il. tunniussisarneq atuinnarsinnaavaa. Aamma innuttaasut siunnersuutikkut digitalimik aaqqissuussineq atorlugu tigusinissamut imaluunniit nassiusinissamut pisussaaffilerneqanngillat, inatsisikkut malitsigisaareersut saniatigut. Kalaallit Nunaanni naalagaaffiup suliffeqarfii, soorlu assersuutigalugu eqqartuussiviiit, Pisortani Digitalimik Allakkerineq pillugu malittarisassani ilanngunneqarunik, innuttaasut pisussaaffeqlissapput suliffeqarfinniit pineqartuniit nalunaarutinik digitaliusunik tigusinissamut.

Aamma siunnersuut malillugu allagaatimik, nalunaarummik imaluunniit assigisaanik tigusisussap nammineq aalajangissavaa, taanna suliap suliarinissaanut atugassatut anisissanerlugu.

Aamma siunnersuutikkut isumannaarneqassaaq, atuaanermut, saqqummiussinermut, nassuaanermut, ilisimatitsinermut assigisaanullu aalajangersakkat allagaatit il. il. eqqartuussivimmiermi digitalimik atorneqarnissaannut mattussissannginneri. Taamaalillutik allagaatit aamma tigussaasutut pigineqartariaqassanngillat.

Siunnersuut malillugu piumasaqaataassaaq, digitalimik attaveqarneq sapinngisamik politiinit, unnerluussisussaatitaasunit aamma eqqartuussivinnit atorneqarnissaa. Taamaalilluni digitalimik attaveqarnerup aamma suliarinninnerup ataavartumik annertusarneqarnissaa piumasaqaataavoq, itkkut aaqqissuussinerit ineriartortinneqarneri, naammassineqarneri aamma nalilorsorneqarneri ilutigalugu.

Inunnut paasissutissat pillugit inatsit nangittumik qissimigaarneqassaaq, politiit, unnerluussisussaatitaasut aamma illersuisut inunnut paasissutissanik suliarinninneranni pinerluttulerinermi eqqartuussisarnermi digitalimik attaveqarnermik atuinermut atatillugu.

Siunnersuutitigut unnerluussisussaatitaasut aamma eqqartuussiviiit pinerluttulerinermi suliarinnittarnerat pillugu eqqartuussisarnermik inatsimmi malittarisassanik imaluunniit nalunaarutigininnermut malittarisassanik allanngortitsinissaq siunertaanngilaq.

Imm. 2-mi siunnersuutigineqarpoq, pinerluttulerinermi eqqartuussisarnermi aalajangersakkat, atsiortoqarnissaanik piumasaqartut, nalunaarutip digitalimik allakkatigut nassiuunissaanut akornutaassanngitsut. Taamaattoq piumasaqaataavoq, nalunaarutip digitalimik atsiorneqarsimanissa – tassunga ilagitillugu inummit inatsisitigut pisinnaatitaasumut pisussaatitaasumillu – imaluunniit oqartussaqarfimmiiit.

Digitalimik atsiortoqartarnissaanik piumasaqaatip siunertaraa, nalunaarutip nassiusisutut nalunaarsorsimasuminngaanneernissaata qulakteernissa, aammalu nalunaarutip ingerlaarnerani aallanngortinneqarsimannginnissaata qulakteernissa.

Teknikkikkut periarfissaatillugu, nalunaarutit atsiorneqartussat, soorlu assersuutigalugu, pisortat digitalimik allakkerinermik aaqqissuussinerat atorlugu nassiuunneqarsinnaapput.

Imm. 3-mi siunnersuutigineqarpoq, nalunaarut digitalimik attaveqarnikkut nassiuunneqartoq, apuussimasutut isigineqassasoq tigusisussamit tiguneqarsinnaanngoraangat.

Aalajangersagaq malillugu nalunaarut digitalimik attaveqarnikkut nassiusaq apuussimasutut isigineqassaaq, piffissami tigusisussap suliarisinnaanngorpagu aamma atuarsinnaanngorpagu. Taamaattumik apeqqutaanngilaq, tigusisussap nalunaarutip imarisaa ilisimalersimaneraa imaluunniit qanga imarisaanik ilisimasaqalersimanersoq. Tamatuma malitsigivaa, digitalimik nalunaarut, ulloq 30. november nal. 23.59 tiguneqartoq, ulloq 30. november apuussiamsutut isigineqarnissaa.

Nalunaarutit pappiliatigut tiguneqartunut tunngatillugu allannguinissaq siunertaanngilaq. Taamaattuni nalunaarutit nangittumik allaffiit ammanerisa nalaanni tiguneqartaannassapput apuussimasutut isigineqassagunik.

Pisuni piffissami aalajangersimasumi nalunaarummik tigusisoqarnissaanut pisariaqartitsiffiusuni, piffissarititaasumik aalajangiisoqassaaq, ullulerneqarsimasumik aammalu nalunaaqtalerneqarsimasumik, qaqugu nalunaarutip tiguneqareersimaffissaanik.

Piffissaq tigusiffik it-kkut aaqqissuussani amerlanerpaani nammieertumik nalunaarsorneqassaaq. Digitalimik nalunaarummik tigusisimanerup piffissaa it-kkut aaqqissuussami ajornartorsiuteqarneq pissutigalugu imaluunniit ajornartorsiutit assingusut pissutigalugit aalajangerneqarsinnaanngippat, nalunaarutp apuussimasutut isigineqassaaq piffissami nassiuunneqarfiani, piffissaq nassiusiffiusoq pillugu paasissutissanik tutsuiginartunik pissarsisoqarsinnaappat.

Tamatuma saniatigut inatsisisatut siunnersuummi oqaaseqaatinut nalinginnaasunut immikkoortoq 2.1.2-mut innersuussisoqarpoq.

Nr. 6-imut (§ 283, imm. 1)

Eqqartuussisarnermik inatsimmi § 283, imm. 1 naapertorlugu immaappoq § 448 c malillugu aalajangerneqartartoq suliat katissimanermut tunngassutilit naalagaaffimmi maani suliassanngortinneqarsinnaanerat (Danmarkimi aamma Kalaallit Nunaanni).

§ 448 c qallunaat eqqartuussisarnermut inatsisaanniittooq atuutsilersinneqartoq inatsit nr. 1711, 27. December 2018-meersumi angajoqqaat akisussaanerat pillugu inatsisip Kalaallit Nunaanni

allangortinnissaanut inatsit, aappariilersarneq aappariikkunnaartarnerlu pillugu inatsit kiisalu inatsisit allat assigiinngitsut allannguutaat pillugit inatsisit (allannguutit Familieretshusimi inatsip allanngornerata kingunerisaanik aamma meeqqap illersorneqarnerunissaanik ukkassinerup annertusinera suliani angajoqqaat akisussaanerat pillgu inatsimmiittuni), ingerlateqqinnejarpooq qallunaat eqqartuussisarnermi inatsisaanni § 448 f-isut (oqaatsitigut allannguutitaqalaarluni). Taamaalilluni § 448 c taarserneqarpooq § 448 g-mik suliani isumaqtigiissutit allanngortinneqarnerannut tunngassutilinni averusernermi avinnermiluunniit pigisat agguataarneranut imaluunniit averusernermi avinnermiluunniit atugassarititanut allanut tunngatillugu.

Tamatuma kinguneratut siunnersuutigineqarpooq inatsisissatut siunnersuut § 1, nr. 6, siunissami eqqartuussisarnermik inatsimmi § 283, imm. 1 danskit eqqartuussisarnermik inatsisaanni § 448 f-imut aamma § 448 g-mut innersuussutaanissaa, § 448 c-mut taarsiullugu.

§ 283, imm. 1-ip allanngortinneqarnissaanik siunnersuutip imaraa, qallunaat eqqartuussisarnermut inatsisaanni §§ 448 f aamma 448 g siunissami assingusumik Kalaallit Nunaannut atuutsilersinneqarnissaa.

Nr. 7-imut (§ 283, imm. 2)

Eqqartuussisarnermut inatsit § 283, imm. 2 malillugu, qallunaat inatsisaat § 148 f naapertorlugu aalajangerneqartassaaq suliat angajoqqaat akisussaanermut, meeqqap najugaqarfianut, meeqqamik najorteqarnermut, allatut attaveqarnermut imaluunniit nunamut allamut aallarnissamut akuersissutiginnittarnerit maani naalagaaffimmi ingerlanneqartalernissaat (Danmarkimi aamma Kalaallit Nunaanni).

§ 448 f qallunaat eqqartuussisarnermut inatsisaanniittoq atuutsilersinneqartoq inatsit nr. 1711, 27. December 2018-meersumi angajoqqaat akisussaanerat pillugu inatsisip Kalaallit Nunaanni allangortinnissaanut inatsit, aappariilersarneq aappariikkunnaartarnerlu pillugu inatsit kiisalu inatsisit allat assigiinngitsut allannguutaat pillugit inatsisit (allannguutit Familieretshusimi inatsip allanngornerata kingunerisaanik aamma meeqqap illersorneqarnerunissaanik ukkassinerup annertusinera suliani angajoqqaat akisussaanerat pillgu inatsimmiittuni), ingerlateqqinnejarpooq qallunaat eqqartuussisarnermi inatsisaanni § 448 g-tut (oqaatsitigut allannguutitaqalaarluni).

Tamatuma kinguneratut siunnersuutigineqarpooq inatsisissatut siunnersuut § 1, imm. 7, siunissami qallunaat eqqartuussisarnermi inatsisaanni § 283, imm. 2 siunissami § 448 g-mut § 448 c-mut taarsiullugu innersuussutigineqartalernissasoq.

§ 283, imm. 2-p allanngortinneqarnissaanik siunnersuutip imaraa, qallunaat eqqartuussisarnermut inatsisaat § 448 g, siunissami assingusumik Kalaallit Nunaannut atuutsilersinneqarnissaa.

Nr. 8-mut (§ 321, imm. 1, nr. 34)

Eqqartuussisarnermik inatsimmi § 321, imm. 1 malillugu, unnerluussaasoq nammineerluni, eqqartuussivimmur sassarsinnaatitaasumik, eqqartuussinermut peqataasussamik, illersuisussarsisimannngippatpiumasqaatinik sukumiinerusumik tulleriaakkani arlalinnik naammassinnittumik, eqqartuussiviup unnerluussaasoq illersuisussamik tunissavaa, tak. eqqartuussisarnermik inatsimmi § 321, imm. 1, nr. 1-3.

Inatsisissatut siunnersuummut § 1, nr. 9-mut normu nutaaq ikkunneqassaaq § 321, imm. 1-imi.

Tamanna tunuliaqutaralugu siunnersuutigineqarpoq kingunerisaatut allannguisoqarnissa inatsisissatut siunnersuummi § 1, nr. 8-mi.

Aammattaaq inatsisissatut siunnersuummi nalinginnaasumik nassuaatini imm. 2.3.2.2.-mut innersuussisoqarpoq.

Nr. 9-mut (§ 321, imm. 1, nr. 4)

Eqqartuussisarnermik inatsimmi § 321, imm. 1 malillugu, unnerluussaasoq nammineerluni, eqqartuussivimmur sassarsinnaatitaasumik, eqqartuussinermut peqataasussamik, illersuisussarsisimannngippat, piumasqaatinik sukumiinerusumik tulleriaakkani arlalinnik naammassinnittumik, eqqartuussiviup unnerluussaasoq illersuisussamik tunissavaa, tak. eqqartuussisarnermik inatsimmi § 321, imm. 1, nr. 1-3.

Inatsisissatut siunnersuutip § 1, nr. 9-itaanik siunnersuutigineqarpoq, suliani siunnersuummi § 453, imm. 3, nr. 4 malillugu unnerluussaasup najuutinnginnerani eqqartuussutinngortillugu suliarineqartuni, pineqaatisinnejarsimasunut inissiisarfimmur inissiisoqarnissaanik apeqquteqartillugu, pinngitsoorani illersuisumik illersuisussangortitsisoqartarnissaanik atulersitsisoqartarnissa § 321, imm. 1-imi ilanngunneqarnissa.

Aammattaaq inatsisissatut siunnersuummi nalinginnaasumik nassuaatini imm. 2.3.2.2.-mut innersuussisoqarpoq.

Nr. 10-mut aamma nr. 11-mut (§ 440)

Eqqartuussisarnermik inatsimmi § 440 eqqartuussinertaqanngitsumik akiliisitsinermut aamma arsaagaanermut malittarisassamik imaqarpoq. Aalajangersagaq qulequttap "eqqartuussinertaqanngitsumik akiliisitaaneq aamma arsaagaaneq" ataaniippoq.

Inatsisissatut siunnersuummi § 1. nr. 10-mi aamma 11-mi siunnersuutigineqarpoq, § 440 sioqquillugu qulequtaq aamma § 440 atorunnaassasut. Imarisaa § 440 eqqartuussinertaqanngitsumik akiliisitsinermut aamma arsaagaanermut malittarisassaq nuunneqassammat, tassunga ilaatigut ilagitillugu siunnersuutigineqartoq § 449 b (inatsisissatut siunnersuummi § 1, nr. 12).

Tamatuma saniatigut inatsisissatut siunnersuummi oqaaseqaatinut nalinginnaasunut immikkoortoq 2.2.2.2-mut innersuussisoqarpoq.

Nr. 12-imut (§§ 449 a-449 c)

Inatsisissatut siunnersuutip § 1, nr. 12-iatigut, siunnersuutigineqarpoq, eqqartuussisarnermik inatsimmi "suliat nassuernertut suliarineqartut" pillugit immikkoortup ataani immikkoortumik nutaamik pingasunik aalajangersagartalimmik ikkussisoqarnissaa, §§ 449 a-449 c.

Aalajnagersakkat taakkua siunertaraat pinerluttulerinermi suliat ingerlanneqartarnerisa pitsanngorsarneqarnissaat aamma suliarineqartarnerinut piffissap sivikillineqarnissaa.

§ 449 a

Eqqartuussisooqataasartunik peqataasoqartinnagu pinerluttulerinermi suliat ingerlanneqartarnissaannut eqqartuussisarnermik inatsit tunngavimmik imaqanngilaq. Tamatuma malitsigivaa, pinerluttulerinermi suliani, isertitsivimmut inissinneqarnissamik apeqquteqarfiusuni, aamma pasisap nangaassuteqarani nassuerfigisaani, allakkamik unnerluusummiq suliaqartoqartinnagu aamma eqqartuussisooqataasartunik peqataasoqartinnagu eqqartuussuteqarfiusinnaannginnerat.

Tamanna tunngavigalugu siunnersuutigineqarpoq, eqqartuussisarnermik inatsimmi § 449 a-mi aalajangersakkamik nutaamik ikkussisoqarnissaa, tamatuma kingorna suliat eqqartuussuteqarfiusinnaanngortillugit, pasisaq nangaassuteqarani nassuerpat.

Aalajangersagaq danskit eqqartuussisarnermik inatsisaanni § 831-mut assinguvoq ataasiakkaanik allaanerussuteqarluni.

Imm. 1-imi siunnersuutigineqarpoq, § 357 imaluunniit § 447 malillugu eqqartuussinermi imaluunniit § 472, imm. 1 malillugu eqqartuussutissamut isumaqatigiinniarnermi pasisaq pinerluttulerinermik suliami nangaassuteqarani nassuerpat, eqqartuussisooqataasartut peqataaffigisassaraluanni, taava pinasuartumik suliaq eqqartuussinermik kinguneqarsinnaavoq, § 449 a, imm. 1, nr. 1-4-mi piumasqaatit naammassineqarsimappata.

Allannguutissatut siunnersuutigneqartup malitsigivaa, suliat nassuernertut suliarineqartut pisariinnerusumik aalajangiiffingineqasinnaanngornerat, eqqartuussutissamik isumaqtigiinniarneq aqqutiginagu. Eqqartuussivimmioqassaarli – pisariinnerusumik periuseqarfiusumik – pinerluttulerinermi suliani allanisut eqqartuussutissamik isumaqtigiinniarnermut assingusumik.

Oqaaseqaatigineqarpoq, suliap pisariinnerusumik aalajangiiffingineqarnissaanut piumasaqaataasoq, pasisap eqqartuussivimmioqassaarli nangaassuteqarani nassuernissaa.

Aalajangikkatut siunnersuutip ilaatigut imaraa suliami eqqartuussisarnermut inatsit § 357 malillugu inatsit tunngaviusoq naapertorlugu killisiuinermut atatillugu pasisaq pisuusutut nassuerpat ingerlaannartumik eqqartuussuteqartoqarsinnaanera, Suliaq taamaalilluni nassuernertut suliarineqarsinnaa-voq, § 449 a, imm. 1, nr. 1-4-mi, piumasaqaatit naammassineqarpata. Tassunga atatillugu oqaaseqaatigineqarpoq, eqqartuussisarnermik inatsimmi inummik misissuineq pillugu § 436 akornutaanngitsoq, inatsit tunngaviusoq naapertorlugu killisiuinermut atatillugu, soorlu pisuni suliap eqqartuussisarnermi periaatsitut aalajaatsutut ingerlanneqarsinnaanera siunnersuutigineqartoq § 449 a malillugu. Pinerluutigisamulli atatillugu pineqaatissiilluni aalajangersaaneq, soorlu assersuutigalugu hashimik eqqussinerit pillugit suliani parnaarussaassutissanngortitsisuni.

Tamatuma saniatigut, unnerluussaq soorlu assersuutigalugu, politiit nalu-naarutaannut pisuusutut nassuerpat, siunnersuutigineqartoq § 449 a malillugu, najukkami eqqartuussivik suliassangortitsisinnaavoq eqqartuussisooqataarsartunik aamma ilisimannittunik aggersaanertaqanngitsumik, piumasaqaatit naammassineqarsimappata. Taamaalilluni najukkami eqqartuussivik suliassanik taamaattuni arlalinnik katersuisinnaavoq piffissani sivikisukkuutaartuni tulleriaarlugit suliarineqarsinnaasunik. Unnerluussaq najuuppat pisuusutullu nassuerpat taava suliaq § 449 a malillugu aalajangiiffingineqassaaq. Unnerluussaq najuuppat aammalu pisuujumanngippat, suliaq kinguartinneqassaaq, aamma ilisimannittut aamma eqqartuussisooqataasartut aggersarneqassapput. Eqqartuussivimmioqassaarli unnerluussaq periarfissinneqassaaq ilisimannittunik aggersaanissamut imaluunniit uppernarsaatinik allanik saqqummiussisoqarnissaanut kissaateqarnissamut.

Aalajangersakkatut siunnersuutip malitsigivaa, aallaavittut allakkamik unnerluussummik suliaqartoqannginnissaa, pasisaq politiinut nangaassuteqarani nassuersimappat. Taamaalillutik unnerluussisussaatitaasut eqqartuussivimmioqassaarli unnerluussut eqqartuussivimmioqassaarli unnerluussut oqaasiinnaasumik saqqummiunneqarluni.

Piumasaqaataavoq, pasisap *nangaassuteqarani nassuernissaa*, taassuma kingorna nassuerneq piviusunik kanaassusersiunngitsunik aamma kinaassusersiortunik tamanik akuerinninnermik imaqartariaqarluni.

Nassuerneq annikitsortatigut sukumiisariaqarpoq. Soorlu assersuutigalugu, naammassanngilaq pasisap politiit nalunaarutaannut nassuaatigisimasani attatiinnarpagu. Pasisap nassuaanerata imarisaa eqqartuussiviup allattuvianut allaqqissaarneqassaaq aammalu atuffassutigineqassalluni pasisamut. Taassuma kingorna pasisap allanneqarsimasut nassuerutigissavai.

Siunnersuutigineqartoq *imm. 1, nr. 1* malillugu, nassuernerup ilumuussusia paassisutissanit allanit pigineqareersunit taperserneqartuassaaq. Tamanna piumasaqaat, soorlu assersuutigalugu, naammassineqanngilaq, nassuerneq pinerloqataasimasinnaasut nassuaataanniit allaaneruppat.

Suliaq nassuernertut suliassanngortinneqarsinnaavoq, peqataasut tamarmik (unnerluussisoq, eqqartuussisoq, pasisaq) suliarinninnermut tassunga akuersaarpata, tak. siunnersuutigineqartoq *imm. 1, nr. 2*. Pasisaq 18-it inorlugit ukioqarpat, angajoqqaatut oqartussaasumiit akuersaarneq aamma piumasa-qaataassaaq.

Siunnersuutigineqartoq *imm. 1, nr. 3* malillugu, naak § 449 a malillugu suliap ingerlanneqarnissaanut piumasaqaatit naammassineqaraluartut, eqqartuussivik piumasaqarnissammut pisinnaatitaavoq, suliaq suliarineqassasoq, allagaq unnerluussut aamma eqqartuussutissamik isumaqatigiiniarneq eqqartusseqataasunik peqataaffigineqartoq nalinginnaasoq malillugu, nalileruniuk suliap nassuernertut suliarineqarnissaa eqqarsarnartoqartoq. Aamma eqqartuussisup suliap inerlanerani § 449 a malillugu suliarinnineq taamaatissinnaavaa, pisoqarpat eqqarsarnartoqartitsisunik suliap pingaarnersiuinnakkatut ingerlanneqaannarnissaanut, soorlu assersuutigalugu, pasisap imm. 1, nr. 2 malillugu akuersaarnini tunuartippagu.

Suliani, unnerluussaq tigusaasimatillugu aamma tigummigallagassanngortitaanissaq siunertaralugu § 357 malillugu inatsit tunngaviusoq naapertorlugu killisiorneqarsimatillugu, ingerlaannartumik eqqartuussuteqarnissaq periarfissaassaaq, unnerluussaq pisoq nassuerutigisimappagu. Pisuni taamaattuni apeqqutaavoq, paassisutissat attuumassutillit tamakkerlugit pigineqarneri, inatsisitigut isumannaatsumik inissisimanissaq eqqarsaatigalugu inatsit tunngaviusoq naapertorlugu killisiuinermi suliap aalajangiiffigineqarnissaanut eqqarsarnartoqannginnissaa pillugu.

Imm. 1, nr. 4-mi siunnersuutigineqarpoq, suliaq nassuernertut suliarineqarsinnaassanngitsoq, pinerluttulerinemi inatsimmi kapitali 33-p (tarnikkut nappaatilinnut pineqaatissiinerit immikkut ittut) aamma kapitali 34 (tigummigallagassanngortitsineq) atorneqarnissaat apeqqutinngorpat.

Imm. 2-mi siunnersuutigineqarpoq, pasisaq unnerluussutip imarisaanik ilisimatinneqassasoq, aamma oqaaseqarnissamut periarfissinneqassasoq, eqqartuussiviup eqqartuussuteqarnissaq sioqqullugu. Suliami paassisutissanik allanik pisariaqartitsisoqarpat, tamanna eqqartuussisarnermik inatsimmi kapitali 34 (paasiniaanerit aamma killisiuinerit pillugit aalajangersakkat nalinginnaasut) malillugu pissaaq, aamma pasisaq paassisutissat taakkua pillugit oqaaseqarnissamut periarfissinneqassaaq.

Siunnersuutigineqartoq *imm. 3* malillugu, pasisamut illersuisussamik toqqaasoqassaaq, suliaq pillugu ilisimasaqalernissamik, suliaq pillugu pasisarlu oqaloqatigiinnissamut aammalu eqqartuussivimmut oqaaseqarnissamut periarfissinneqartussamik, pasisaq tigusarineqarsimappat imaluunniit tigummigallagassanngortinnejarsimappat, pineqartup imm. 1, nr. 2 malillugu akuersissuteqannginnerani.

Suliap nassuernertut sularineqarnissaanut illersuisoq akerliuppat, tamanna kinguneqarsinnaassaaq, suliap suleriaaseq pisariitsoq malillugu aalajangiiffingeqarsinnaannginneranik.

Pasisaq tigusaasimanngippat imaluunniit tigummigallarneqanngippat, ilitsersuunneqassaaq, kissaatigippagu, siunnersuutigineqartoq *imm. 4* malillugu illersuisussaanik toqqaasoqarnissaanik. Pasisaq illersuisoqarnissamut kissaateqarpat, imm. 3 assinganik atutissaaq.

Eqqartuussuteqarnermut aamma naammassinninnermut aalajangersakkat nalinginnaasut aamma sulianut atuupput, § 449 a malillugu sularineqartunut, tak. aalajangersakkami *imm. 5*.

Siunnersuutigineqartoq *imm. 6* malillugu, suliaq nassuernertut sularineqarsinnaanngilaq, peqatigiiffimmik artorunnaarsitsineq pillugu § 301, nr. 2-mi ilaatinneqaruni.

Siunnersuutigineqartup *imm. 7-ip* malitsigivaa, pineqartup unnerluunneqarneranut tunngaviusunut pisunut paassisutissat, aamma pasisap aamma unnerluussisussaatitaasut suliap nassuernertut sularineqarnissaanut akuersaernerat, eqqartuussiviup allattuvianut allanneqassapput. Aamma eqqartuussiviup allattuvianut allanneqassaaq, pasisap illersuisussaminik toqqa-soqarnissaa kissaatiginngippagu, tak. imm. 4.

Aalajangersakkap siunnersuutigineqartup *imm. 8-taa* malillugu eqqartuussivik aalajangersinnaavoq, imm. 1 malillugu pasisaq eqqartuussivimmi alimasissumik assitalimmik peqataassasoq, pasisap eqqartuussivimmi najuunnissaa pisariaqanngippat. Pasisap eqqartuussivimmi najuunnissaa pisariaqarnersoq nalilersuinermik tunngaveqassaaq. Illersuisusinnaasoq eqqartuussivimmi pasisaq assigalugu peqataassaaq, eqqartuussiviup tulluanngitsutut isiginngippagu taarsiullugu illersuisup eqqartuussivimmi najuunnissaa. Pasisap aamma illersuisup eqqartuussivimmi peqataanissaat pillugu aamma §§ 128 aamma 163 atuupput. § 466, imm. 2, assinganik atutissaaq. Taamaalilluni eqqartuussiviup, alimasissumik killisiuinissaq periarfissaatinnagu, aalajangersinnaavaa, taarsiullugu pasisaq killisiorneqarnissamut aggersar-neqassasoq sumiiffimmut naapertuuttumut.

Tamatuma saniatigut inatsisisstatut siunnersuummi oqaaseqaatinut nalinginnaasunut immikkoortoq 2.2.2.1-imut innersuussisoqarpoq.

§ 449 b-mut

Eqqartuussisarnermik inatsimmi § 440, imm. 1 malillugu, politiit – ilimagineqarpat, unioqqutitsineq taamaallaat akiliisitaanermik imaluunniit arsaaganermik kinguneqassasoq – allagaq unnerluussut pasisamut nassiussinnaavaat oqaaseqaatitalerlugu, pasisap, pisuusutut nassueruni, eqqartuussinertaqanngitsumik akiliisitsissutip akilernissaa akuerisinnaagaa oqaase-qammi aalajangersarneqarsimasoq, aamma, arsaagaanissaq ilaatinneqarpat, arsaagaanissaq ilanngullugu akuerisinnaagaa.

Siunnersuutigineqarpoq eqqartuussisarnermik inatsimmi § 449 b-mi aalajangersakkamik nutaamik ikkussisoqarnissaa, sulianik suliarinnittarnermut, pasisap akiliisitsinermik aamma arsaagaasinnaanermik akuersaarnerani. Aalajangersagaq siunnersuutigineqartoq ilaannaasumik nuussineruvoq, Kalaallit Nunaanni eqqartuussisarnermik inatsimmi § 440-mi aalajangersakkamik pioreersumik, siunnersuutigineqartumik nuussinerup kingunerisaanik atorunnaarsinneqartussatut, tak. inatsisissatut siunnersuummi § 1, nr. 11. § 440-p illuatungerisaanik siunnersuutigineqartoq § 449 b immikuualuttunik malittarisassanik imaqarpoq, akiliisitsinermik akuersaarnerup aamma nalunaarutiginninnerup inatsisitigut malitsigisai pillugit.

Aalajangersagaq, ataasiakkaatigut allaanerussuteqarluni, danskit eqqartuussisarnermik inatsisaanni § 832-mut assinguvoq.

Aalajangersakkatut siunnersuutigineqartup *imm. 1*-ia malillugu inatsisinik unioqqutitsinerit pillugit suliani taamaallaat akiliisitsinermik imaluunniit arsaagaanermik kinguneqartussani, unnerluussisussaatitaasut pasisaq nalunaarfigisinnaavaat, suliaq eqqartuussinertaqanngistumik aalajangiiffigineqarsinnaanera pillugu, pasisaq unioqqutitsinermut pisuusutut nassuerpat aamma akiliisitsissatut nalunaarutigineqartumik piffissarititaasup iluani akiliinissamut akuersaarp. Noqqaasoqarneratigut akiliinissamut piffissarititaasoq unnerluussisussaatitaasunit sivitsorneqarsinnaavoq.

Eqqartuussisarnermut inatsip § 440 atuuttup akerlianik siunnersuutigineqarpoq eqqartuussisarnermik inatsimmi, pasisap inatsimmik unioqqutitsinermut atatillugu akiligassinneqarnermut aamma arsaagaasinnaanermut akuersaarnera aalajangersakkamik nutaamik ikkussinissaq.

Taamatut akiligassinneqarnermik ingerlaannaq akuersarnermik aaqqissuussineq piumasaqarfivoq suliani upernarsaatitigut pisariitsuni atorneqassasoq, aamma nalilersuinernik pisariaqartitsiffiunngitsuni, aamma akiligassiissutip annertussusaanut tunngatillugu nalornissuteqarfionngitsuni. Tamanna isumaqarpoq, aaqqissuussinermi atatillugu pineqartut inatsisinik unioqqutitsinerit, akiligassiissuteqarfiusut aalajangersimasut uuttuit malillugit annertussusilikkanik. Aaaqqissuussinermi aamma pineqarsinnaapput inatsisinik unioqqutitsinerit, soorlu assersuutigalugu, aammaarluni unioq-qutitsinermut atatillugu akiligassiissutit

qaffanneqarnerannik kinguneqartut, tassani pisariaqassalluni politiit siornatigut unioqqutitsisimasinnaanermut tunngatillugu sumiiffimmi paasissutissanik aallersinnaanerat.

Aaqqissuussinikkut naatsorsuutigineqarpoq annerusumik pineqarnissaat aqqusinikkut angallannermut inatsimmik politillu malittarisassaannik unioqqutitsinerit aammalu pisut aallaavigalugit pinerluttulerinermi inatsimmik unioqqutitsinerit ilaat soorlu pisiniarfinni tillinniartoqarsimatillugu, peqquserluttoqarsimatillugu, tillitanik pisisimasoqartillugu paarisanilluunniit peqquserluuteqartoqarsimatillugu.

Piumasaqaatigineqarpoq, akiligassinneqarneq, sumiiffimmi akuerineqartoq, atulersinneqarsinnaasoq apeqqutaatinnagit pineqartumut allat suliat ingerlasut pasinninnerusinnaasut.

Aalajangersakkap siunnersuutigineqartup aamma pissavai arsaagaanermut akuersarnerit akiligassiissutinut akuersarnermut atatillugu.

Pasisap akiligassiissummik akuersarnera imatut pissaaq, ingerlaannaq akiliinikkut, imaluunniit pasisap atsiornermigut piffissarititaasup iluani akili-gassiissut annertussusilerneqartup akilernissaanut akuersarneratigut. Atsiorneq aamma digitaliusinnaavoq, teknikkikkut periarfissat tamanna ajornartinngippassuk. Kingusinnerusukkut teknikkikkut periarfissat pasisap akuersarnerata uppernarsarnissaa ajornartikkunnaarpassuk, taamatuttaaq taanna tekinkikkut periarfissaq ajornartitsissanngilaq akiligassiissutip sumiiffimmi ingerlaannaq akuerineqarnissaanut. Akiliinissamut piffissarititaasoq kingusinnerusukkut noqqaasoqarneratigut unnerluussisussaatitaasuniit sivitsorneqarsinnaavoq, tak.imm. 1, pkt. 2.-mi siunnersuutigineqartoq.

Ingerlaannaq sumiiffimmi akiliinikkut akiligassiissutip akuerinissaanut periarfissamut apeqqutaassaaq tamatumunnga allaffissornikkut aaqqiisoqarsimanersoq. Taamatut aaqqiisoqarsimanngippat, pasisap sumiiffimmi akiligassiissut atsiornikkut akuerisinnaavaa, kisianni ingerlaannartumik akilernagu.

Pasisaq ilisimatinneqassaaq, nammineq aalajangissagaa, akiligassiissut akuerissanerlugu aammalu ingerlaannaq akilissanerlugu. Pasisap unioqqutitsinermut pisuusutut nassuersinnaappat, kisinnili ingerlaannaq akiligassiissut akuererusunnagu, malittarisassat nalinginnaasut malillugit kingusinnerusukkut akiligassiissut akuerisinnaassavaa. Kingusinnerusukkut pasisap akiligassiissut aammaarluni akuerinngippagu, unnerluussisussaatitaasut suliaq eqqartuussivimmut suliassanngortissavaat malittarisassat nalinginnaasut malillugit.

Pasisap akiligassiissummik akuersinermigut aamma akiligassiissutip annertussusaa akuerissavaa. Taamaattoq pasisap piust naapertorlugit pisinnaatitaasinnaavoq akiligassiissutip appartinnissaanut, isertitakippallaarnini pissutigalugu, tak. ataani siunnersuutigineqartoq § 449 c imm. 1 pillugu.

Allakkap unnerluussutip § 437, imm. 2, nr. 1 aamma 2 malillugu piumasaqaatit naammassisimassavaat, tak. siunnersuutigineqartoq imm. 2.

Siunnersuutigineqartoq imm. 3 malillugu pasisaq 18-it ataallugit ukiulik inatsimmut unioqquitsinermut atatillugu akiliisitsinermut akuersaarsinnaa-voq angajoqqaatut oqartussaasoq akuersiteeqqaarnagu.

Siunnersuutigineqartoq imm. 4 malillugu, akuersarnerup inatsisitigut sunniutai kinguneqarput ingerlaqqittumik malersuinerup atorunnaarneranik, taamaattoq tak. § 315, imm. 1, aamma § 449 a, imm. 2. Tamanna ilaatigut malitseqarpoq, pasisap, siunnersuutigineqartoq § 449 c, imm. 2 malillugu, akiligassinneqarnermut akuersarneq tunuartippagu, malersuineq nangittumik ingerlaqqissinnaavoq, § 315, imm. 1 malillugu, ingerlaqqittoqanngikkaluartoq. Akuersarneq eqqartuussutitut uteqqiinermi atuuttarpoq.

Tamatuma saniatigut inatsisissatut siunnersuummi oqaaseqaatinut nalin-ginnaasunut immikkoortoq 2.2.2.2-mut innersuussisoqarpoq.

§ 449 c-mut

Eqqartuussisarnermut inatsimmi allaqqasoqanngilaq malittarisassanik pasisaq inatsimmik unioqquitsinermut atatillugu akiligassamik imaluunniit arsaarinninnermik pillatisinermik akuersinissaa. Taamaattoqinatsisissatut siunnersuummi § 449 b-mi taamaattunik pilersitsinissamut periarfissaqalernissaq siunnersuutigineqarpoq. Tamatuma kinguneranik aamma aalajangersakkatut § 449 c-p, eqqartuussisutigut suliani inatsimmik unioqquitsinermut atatillugu akiligassiisarnerni allanguutissanut tunngasup ikkunneqarnissaa siunnersuutigineqarpoq.

Imm. 1-im i siunnersuutigineqarpoq, pasisaq unioqquitsinermi atatillugu akiligassinneqarnissamut aamma arsaagaasinnaanermut akuersisimappat, tak. § 449 b, akuersineq ajornartitsinngilaq unnerluussisussaatitaasut noqqaassuteqartoqarneratigut akiligassiisummik appartitsisinnaanerannik, pasisap isertitakinneranik pissuteqartumik. Aamma tamanna atuuppoq akiligassap akilerneqareersimanerani.

Taamaalilluni pasisap akuersereerner mi kingorna noqqaasinnaavoq akiligassiisutip apparitinneqarnissaanut. Pasisap isertitai appasittut akiligassiisutip apparitinneqarnissaanut, tamanna pillugu unnerluussisussaatitaasut aalajangiissapput. Pasisap akiligassiisut qaffasinnerusoq akileereersimappagu, sinneruttoq utertinneqassaaq. Pasisap isertitakippallaarnini pissutigalugu akiligassiisutip apparitneqarnissaanut noqqaassutaa unnerluussisussaatitaasut itigartippassuk, sap. ak. 4-t qaangiutsinnagit itigartitsineq rigsadvokatimut naammagittaaliutigineqarsinnaavoq, tak eqqartuussisarnermik inatsimmi § 65, imm. 4 aamma 5. Akiligassiisutip apparitinneqarnissaanut pasisap noqqaassutaa itigartinneqarpat, akiligassiisummut akuersarneq siulleq ataannassaaq.

Siunnersuutigineqartoq imm. 1-imi taamaallaat pineqarpooq akiligassiisummik appartitsineq pasisap isertitakippallaarnera pissutigalugu. Akiligassiissutip naatsorsorneqarnera pillugu maalaarutaasinnaasut allat, aamma pisuu-titsineq pillugu maalaarutit, siunnersuutigineqartoq imm. 1 malillugu suliarineqarsinnaanngillat. Tulliuttuni nassuiardeqartutut pasisap akiligaassiisummik akuersaernerminiit ullaat 14-it qaangiutsinnagit qanorluunniit akuersaarnini tunuartissinnaatitaavaa, tak. siunnersuutigineqartoq imm. 2.

Imm. 2, pkt. 1.-imi siunnersuutigineqarpoq, pisuni imm. 1-imi eqqaaneqartuni, pasisap akiligassiissutip akuerineraniit ullaat 14-it qaangiutsinnagit politiinut nalunaaruteqarnikkut akuersaarnini tunuartissinnaagaa.

Taamaalluni pasisap akiligassiisummut akuersaarnini tamaat ullaat 14-it qaangiutsinnagit peqqissimissutigisinnaavaa, kisianni pasisap peqqissimissuteqarnissamut periarfissaq atorsimanngippagu, akiligassiisummut akuersaerneq atuutiinnassaaq. Aamma tamanna atuppoq pisuni, unnerluussisussaataasut, peqqissumissuteqarnissamut piffissarititaasup kingorna aatsaat, akiligassiissutip apparinnejarnissaanut pasisap noqqaassutaa pillugu aalajangiippata pasisap isertitakippallaarnera pissutigalugu imm. 1 malillugu.

Pasisaq 18-it ataallugit ukioqarpat, aamma angajoqqaatut oqartussaasup akuersaerneq tunuartissinnaavaa. Peqqissimisinnaatitaaneq pisuni aamma atuuppoq, akiligassiissutip akilereerneqarsimancerani, tak. *Imm. 2, pkt. 2*

Naammaginassaaq, pasisaq – imaluunniit angajoqqaatut oqartussaasoq – piffissarititaasup naannginnerani politiinut nalunaaruni, akuersaarnini tunuartikkini. Akuersarnermik tunuartitsineq tunngavilersuutitaqartariaqanngilaq.

Pasisaq – imaluunniit angajoqqaatut oqartussaasoq – piffissarititaasup naannginnerani akuersaerneq tunuartippagu, suliaq eqqartuussivik aqqtigalugu aalajangiiffigineqartussangortariaqassaaq. Eqqartuussiviup suliaq suliarisinnaassavaa pisariitsumik akiliigassiinermik suliaqarnikkut, tak. eqqartuussisarnermik inatsimmi § 475, tassunga piumasaqaataasut naammassineqarsimappata.

Akuersaerneq malittarisassat malillugit tunuartinneqanngippat, akuersarnerup inatsisitigut sunniutai naatsorsorneqassapput piffissaq akuersaarfiusoq uuttuutigalugu (tunuartitsinissamut piffissarititaasup naaneraninngaanniiunngitsoq), tassunga ilagitillugu uteqqiinerup sunniutissai eqqarsaatigineqassallutik, tak. siunnersuutigineqartoq § 449 c, imm. 4, pkt. 2.

Imm. 3-mi siunnersuutigineqarpoq, politiit pasisaq aamma, pineqartoq 18-it ataallugit ukioqarpat, angajoqqaatut oqartussaasoq, isertitakippallaarneq pissutigalugu akiligassiissutip

appartinneqarsinnaaneranut periarfissaq pil-lugu aamma peqqissimisinnaatitaanermut pisinnaatitaaffik pillugu ilitsersussavaat.

Pisumi, pasisaq 18-it ataallugit ukiulik namminerluni akiligassinneqarnermut akuersaarsimappat, taava politiit pineqartoq aamma angajoqqaatut oqartussaasoq peqqissimisinnaatitaanermut pisinnaatitaaffik pillugu ilitsersus-savaat.

Kiisalu *imm. 4*-mi siunnersuutigineqarpoq, justitsministeri siunnersuutigineqartoq *imm. 3* malillugu politiit ilitsersuisarnerat pillugu malittarisassanik aalajangersaasinnaasoq.

Tamatuma saniatigut inatsisisstatut siunnersuummi oqaaseqaatinut nalinginnaasunut immikkoortoq 2.2.2.2-mut innersuussisoqarpoq.

Nr. 13-imut (§ 452, imm. 2, pkt. 1.-imi allassimasut)

Eqqartuussisarneq pillugu inatsimmi § 452, imm. 2, pkt. 1.-imi allassimasumi aalajangersagaq atuuttoq malillugu, unnerluussaasoq akuerineqarsinnaasumik peqquteqarani takkutinngitsoorpat imaluunniit nassuaateqarumanngippat, suliaq eqqartuussiviup, soorlumi unnerluussaasup pissutsinut pineqartup unnerluussaassutigisaanut nassuerutiginnissimaneratut, suliarisinnaavaa. Taamaattoq, suliap nalaani akiliisitsinermit, arsaarinninnermit, ingerlatitsisinnaanermut allagartaajagaanermut aamma taarsiisussaatitaanermit allaanerusunik iliuusissanik apeqquteqanngippat, aammalu suliaq § 452, imm. 2, pkt. 2.-mi allassimasut naapertorlugit annertuumik pingaaruteqanngippat, tamanna taamaallaat atuuppoq.

Inatsisisstatut siunnersuummik, eqqartuussisarneq pillugu inatsimmi § 452, imm. 2, pkt. 1.-imi allassimasumi aalajangersagaq allanngortinneqassasoq siunnersuutigineqarpoq, taamaalilluni eqqartuussiviit siunissami suliaq, unnerluussaasoq akuerineqarsinnaasumik peqquteqarani takkutinngitsoorpat imaluunniit nassuaateqarumanngippat, soorlumi unnerluussaasup pissutsit pineqartumut unnerluussissutigineqartunik nassuerutiginnissimaneratut, suliarisalissallugu.

Allannguinerup nassatarissavaa, soorlumi unnerluussaasup nassuersimaneratut suliap ingerlanneqarsinnaassanngippat, taamatut ingerlanneqarsinnaanissaanut akerliusunik, suliami pineqartumi pissutsinik piviusunik peqartariaqarpoq. Tamatumunnga atatillugu tunngaviusut piviusut eqqartuussinermi allattuiffinnut eqqartuussiviup nalunaarsussagai piumasaqaataavoq.

Aalajangersakkamut atuuffiusussatut suliassaqarfinnik allannguinissanik siunnersuummik siunertarineqanngilaq.

Inatsisisstatut siunnersuummi nassuaatini nalinginnaasuni *imm. 2.3.2.1.-imut innersuussisoqarpoq*.

Eqqartuussisarneq pillugu inatsimmi § 453, imm. 3-mi aalajangersagaq atuuttoq malillugu, imm. 3, nr. 1-miit 5-imut eqqaaneqartuni pissutsini eqqartuussummut isumaqtigiinniarneq, unnerluussaasup najuuttariaqarnera eqqartuussiviup pisariaqartutut isiginngippagu, unnerluussaasup peqannginnerani eqqartuussutinngortillugu suliarineqarsinnaavoq.

Ataatsimut isigalugu, aalajangersagaq tamarmiutillugu, qallunaani eqqartuussisarneq pillugu inatsimmi § 855, imm. 3-mut assingulersillugu, taamaalillunilu eqqartuussisarneq pillugu inatsimmi § 453, imm. 3 nutaanngorlugu allanneqassasoq siunnersuutaavoq (aalajangersakkap piffissami inatsisissatut siunnersuutip ilusilersorneqarnerani isikkua atorlugu)

Inatsisissatut siunnersummik siunnersuutigineqarpoq aalajangersakkami *imm. 3* allanngortinneqassasoq, taamaalilluni eqqartuussiviit siunissami, ataani allassimasut naapertorlugit aamma taanna allanngortinneqartussatut siunnersuutaasoq, imm. 3, nr. 1-miit 5-imut allaatigineqartuni pisuni, unnerluussisuussut tamatuminnga qinnuteqaateqarpata, aamma eqqartuussiviup, unnerluussaasup najuunnissaa pisariaqartutut isiginngippagu, unnerluussaasup najuutinnginnerani, eqqartuussummut isumaqtigiinniarneq eqqartuussutinngortillugu *suliarineqartalissalluni*.

Allannguummik siunnersuutigineqartumik, unnerluussaasup najuuttariaqarneranik pisariaqartitsiviunngitsutut naliliifflusuni suliani tamani, aamma tamatuma saniatigut tamatumunnga piumasaqaatit naammassineqarsimatillugit, unnerluussisuusut, unnerluussaasoq takkutinngitsooraluarpalluunniit, eqqartuussummut isumaqtigiinniarnerup suliarineqartarnissaa pillugu piumasaqartassasut piumasaqaataavoq.

Taamaalilluni, tamatumunnga piumasaqaataasut tamatuma saniatigut naammassineqarsimappata, unnerluussaasup peqannginnerani, eqqartuussummut isumaqtigiinniarneq eqqartuussutinngortillugu, eqqartuussiviit suliarisassagaat aallaaviulerpoq.

Tamatuma kingorna, unnerluussaasoq peqanngikkaluartoq suliaq naammattumik paasissutissiissuteqarfipat, eqqartuussummut isumaqtigiinniarneq suliarineqartassaaq. Taamaattumik pissutsit, unnerluussaasumiit nassuaateqarneq, pisuunermut aammalu pineqaatissiinerup annertussusaanut naliliinermi isumaqarsinnaagaluartoq, kisimiitillugu suliamik kinguartitsinermik kinguneqarsinnaanngilaq.

Pisumi nunami allamioq Danmarkimut attuumassuteqarnini pillugu paasissutissanik tunniussisimanngitillugu – soorlu assersuutigalugu nunami allamiut pilligit inatsit pillugu peqqussummi § 26 malillugu killisiuinermi – tamanna suliap eqqartuussivimmit eqqartuussutigineqannginnissaanut tunngavigisassatut naammassanngilaq.

Taamaattoq eqqartuussiviup tunngavissaqartippagu eqqartuussummut isumaqatigiinniarnermi unnerluussaq peqataasariaqartoq, eqqartuussiviup aalajangersinnaavaa, unnerluussaq najuutsinnagu suliami eqqartuussuteqannginnissaq. Tamanna pisinnaavoq, nunami allamiup inatsisinik malinnilluni nunamiinnerata sivisussusaanut imaluunniit inummut paassisutissanik attuumassuteqartunik allanik uppernarsaatnik amigaateqarnermi, anisitaasinnaaneq pillugu apeqqummut pisariaqartutut nalilerneqartunik.

Allannguinerup nassataraa suliami ataasiakkaami, eqqartuussummut isumaqatigiinniarnerup nalaani unnerluussaasup najuunnissaata pisariaqarneranut peqqutaasunik piviusunik peqassasoq. Tamatumunnga atatillugu, suliap naammanngitsumik paassisutissiissuteqarfiusimaneranut, eqqartuussiviup eqqartuussinermi allattaavimmi patsisaasunik piviusunik nalunaarsuutigissagaa piumasaqaataavoq.

Eqqartuussisarneq pillugu inatsimmi § 453, imm. 3, nr. 1-miit 5-imut allassimasuni aalajangersagaq atuuttoq malillugu, unnerluussaasup peqannginnerani suliaq suliarineqarsinnaavoq pisuni tulliuttuni:

- 1) akiliisitsinermi, arsaarinninnermit, ingerlatitsisinnaanermut allagartaajagaanermi imaluunniit taarsiissuteqarnermit kinguneritinneqartunit allaanerusunik peqanngitsoq nalilerneqarpat,
- 2) unnerluussaasup peqannginnerani suliap suliarineqarsinnaaneranut aamma aalajangiiffiqeqarsinnaaneranut unnerluussaasoq isumaqataasimappat,
- 3) unnerluussaasup pinngitsuutitaanissaanut suliap qularutissaanngitsumik kinguneqarnissaa eqqartuussiviup nalilerpagu,
- 4) suliap aallartinnerani unnerluussaasoq takkunnikuulluni eqqartuussiviup akuerinngisaanik eqqartuussivimmit qimagussimappat, imaluunniit
- 5) unnerluussissutip nalunaajaatigineqarnerata kingorna unnerluussaasoq qimaasimappat.

Aalajangersakkami imm. 3, nr. 1-imi aamma 2-mi siunnersuutaavoq, pisuni, suliap aallartinnerata kingorna unnerluussaasoq eqqartuussivimmit qimagussimappat imaluunniit unnerluussissutip nalunaajaatigineqarnerata kingorna qimaasimappat, suliaq suliarineqarsinnaasoq. Eqqartuussisarneq pillugu inatsimmi § 453, imm. 3, nr. 4-mi aamma 5-imi aalajangersakkanut atuuttunut aalajangersakkat assingupput. Aalajangersakkap atuuffissatut suliassaqarfiani allannguinissanik eqqarsartoqanngilaq.

Imm. 3, nr. 3-mi siunnersuutaavoq, suliap nalaani, pineqaatissinneqarsimasunut inissiisarfimmi ukiumik 1-imik imaluunniit tamatumunnga sivikinnerusumik inissiisoqarnissaa, arsaarinninneq, nunamiit anisitsineq, pisinnaatitaaffiaaneq imaluunniit taarsisussaatitaaneq pillugu taamaallaat apeqqutaatitsisoqarpat, unnerluussaasorlu eqqartuussummut isumaqatigiinniarnissap ingerlanneqarnissaanut isumaqataasimappat, suliaq suliarineqarsinnaasoq.

Unnerluussaasoq najuutinngikkaluarluni suliaq ingerlanneqarsinnaasoq unnerluussaasup isumaqtigigaluarpaguluunniit, pinerluttulerinermik suliani tamani takkutinngitsortoqarnerani eqqartuussutinik nalunaarutiginnittoqarsinnaanginnera pillugu § 453, imm. 3, nr. 2-mi aalajangersakkamut atuuttumut naleqqiullugu aalajangersakkakut atuuffissanik ikilisaasoqarpoq. Taamaalillugu tamatumunnga atuuffissatut periarfissat, pineqaatissinnejarsimasunut inissiisarfimmi ukiumik ataatsimik imaluunniit tamatuminnga sivikinnerusumik inissiisoqarnissaa, arsaarinninneq, nunamiit anisitsineq, pisinnaatitaaffiaaneq imaluunniit taarsisussaatitaaneq pillugu apeqquataitsisoqarfiusunut sulianut ikilisinnejarpuit.

Unnerluussaasoq, pineqaatissinnejarsimasunut inissiisarfimmi qaammatinik 6-nik imaluunniit tamatuminnga sivikinnerusumik inissiisoqarnissaanit, akiliisitsinermik, arsaarinninnermit, ingerlatitsisinnaanermut allagartaajagaanermik imaluunniit taarsisussaatitaanermik kinguneritinnejartunit allaanerusunik pineqaatissinnejeqanngippat suliaq suliarineqarsinnaassasoq, *imm. 3, nr. 4*-mi siunnersuutaavoq.

Aalajangersakkamik § 453, imm. 3, nr. 1-imi aalajangersagaq atuuttoq, uuminnga allanguutitalerlugu, aalajangersagaq akiliisitsinermik sulianut atuunnissaanut killigaajunnaarsillugu, kisiannili aamma unnerluussaasup pineqaatissinnejarsimasunut inissiisarfimmut inissinnejarnissaanik (taamaattoq sivilunerpaaamik qaammatini arfinilinni) eqqartuussinernut suliani atuuttussanngorlugu ingerlateqqinnejarpooq. Tamatuma saniatigut, nunamit anisitsineq pillugu suliat unnerluussaasup najuutinnginnerani suliarineqarsinnaassasut ilassutigineqarpooq. Nunamit anisitsineq pissaaq, nunami allamiut pilligit inatsisip Kalaallit Nunaannut atuutilersinneqarnera pillugu peqqussummi nr. 150, 23. februar 2001-imeersumi kapitali 4 malillugu.

Taamaalilluni unnerluussaasumut, pineqaatissinnejarsimasunut inissiisarfimmi qaammatinik 6-nik imaluunniit tamatuminnga sivikinnerusumik inissiisoqarnissaanik, akiliisitsinermik, arsaarinninnermit, ingerlatitsisinnaanermut allagartaajagaanermik imaluunniit taarsisussaatitaanermik, pinerluttulerinermik suliaq, suliap nalaani unnerluussaasoq najuutinngikkaluartoq siunissami suliarineqarsinnaalissaq. Eqqartuussummut isumaqtigiinniarnerup suliarineqarnissaanut unnerluussaasup isumaqataanera apeqquataatinnejqrani tamanna atuuppoq.

Kiisalu, suliap suliarineqarnerani qularnaateqanngitsumik unnerluussaasoq pinngitsuutinnejartussaasoq eqqartuussiviup isumaqarfingippagu suliaq suliarineqarsinnaassasoq, *imm. 3, nr. 5-imi* siunnersuutaavoq. Aalajangersagaq aalajangersakkami nr. 3-mut assinguvoq. Aalajangersakkap atuuffissatut suliassaqarfiani allanguinissanik eqqarsartoqanngilaq.

Eqqartuussisarneq pillugu inatsimmi § 453, imm. 4 malillugu, suliaq, unnerluussaasup illersuisumit sinniisuuffigineqarfia, taamaallaat illersuusoq takkussimappat, imm. 3 malillugu

suliarineqarsinnaavoq. Imm. 3, nr. 1-im i pineqartuni pisuni aammattaaq piumasaqaataavoq, unnerluussaasoq eqqartuussummut isumaqatigiinniarnermut aggersarneqarnermini akuerisaasumik peqquteqarani takkutinngitsoorneq unnerluussaasup pissutsinut unnerluussinermut attuumassutilinnut, ilaatillugit akiliisitsineq, arsaarinninneq, ingerlatitsisinnaanermut allagartaajagaaneq imaluunniit taarsiisussaatitaaneq pillugit piumasaqaatinik, pisuutitaaneranik kinguneqarsinnaasoq, ilisimatinneqarsimassasoq.

Imm. 4-mi aalajangersakkamik, imm. 3, nr. 4-mi (pineqaatissinneqarsimasunut inissiisarfimmi qaammatinik 6-nik imaluunniit tamatuminnga sivikinnerusumik inissiisoqarnissaanik il.il.) aalajangersakkamik atuinissamut, eqqartuussinissamut nalunaarut pineqartumut namminermut nalunaajaatigineqarsimassasoq, piumasaqaatit siunnersuutaavoq. Aammattaaq takkutinngitsoorsimasutut eqqartuunneqarsinnaaneranut periarfissaq pillugu paasissutissiisoqarsimassaaq. Tamatumunnga atatillugu pineqaatissinneqarsimasunut inissiisarfimmut inissineqarnissamik eqqartuunneqarsinnaanera pillugu unnerluussaasup paasitinneqarsimanissa piumasaqaataavoq.

Tamatuma saniatigut inatsisissatut siunnersuummi nassuaatini nalinginnaasuni imm. 2.3.2.1.-imut innersuussisoqarpoq.

Nr. 15-imut (§ 467, imm. 2, nr. 6)

Eqqartuussisarneq pillugu inatsimmi § 467, imm. 2, nr. 1-imiiit 5-imut malillugit, tulleriaakkatut allakkiat arlallit eqqartuussummut isumaqatigiinniarnerup nalaani uppermarsaasersuutitut atorneqarsinnaapput aammalu tessani atuarneqassallutik. Tamatuma akerlianik nassuaatit politiit nalunaarusiaannut allattukkat, § 467, imm. 3-mi aalajangersagaq malillugu eqqartuussiviup qaqutigoorluinnartumik akuersissutigippagu taamaallaat, uppermarsaatitut eqqartuussivimmi atuffassissutigineqarsinnaapput.

Aalajangersagaq siunnersuutigineqartoq malillugu, § 467, imm. 2, nutaamik nr. 6-imik ilaneqarpoq, suliaq, § 453, imm. 3, nr. 4-mi aalajangersagaq siunnersuutigineqartoq malillugu, unnerluussaasup peqannginnerani suliarineqarpal, unnerluussaasup nassuaataanik politiit nalunaarusiaannut uppermarsaasersuutitut allatuganngortitsinissamut illersuisuusumik periarfissiisoq.

Tamatuma akerlianik, unnerluussaasup nassuaataanik politiit nalunaarusiaannut uppermarsaasersuutitut allatuganngortitsinissamut unnerluussisuusunut periarfissaq suli eqqartuussisarneq pillugu inatsimmi § 467, imm. 3 malillugu aalajangiivigineqartassaaq.

Unnerluussisuusut imaluunniit illersuisuusoq isumaqarpat pisuutitsinissamik apeqqummut imaluunniit pillatissiisutip annertussussisaanut naliliinissamut, eqqartuussivimmut oqaaseqarnikkut nassuaateqarnissamut periarfissaqartitaanissamut unnerluussasaasup najuunnissaa, pingaaruteqarluinnartuusoq, tamanna, tamatuma kingorna, unnerluussasaasup peqannginnerani suliap ingerlanneqarnissaa illersorneqarsinnaanersoq aalajangiisussamut eqqartuussivimmut, saqqummiunneqartariaqarpoq.

Politiit nalunaarusiaannut unnerluussasaasup nassuaataanik upternarsaasersuutit allattuganngortitsinissamut illersuisuusup periarfissaata, ingerlanneqarnissaa ima piumasaqaateqarfivoq, unnerluussasaasup politiinut nassuaataasa ilaannaannik toqqakkanik upternarsaasersuinikkut, qanoq piviusumik nassuaateqartoqarsimaneranut naleqqiullugu equngasumik imaluunniit illuinnaasiortumik paassisutissiisoqassanganngitsoq. Illersuisuusup kissaatigippagu unnerluussasaasup politiinut nassuaataasa ilaannaannik upternarsaasiussatut allattuiniarluni, isumaqartoqarpat, killilersukkamik upternarsaasersuosoqarnera unnerluussasaasup tamakkiisumik nassuaataanik equngasumik paassisutissiissutaassasoq, unnerluussisuusut akerliliisinnaatitaapput. Tamatuma kingorna, unnerluussasaasup nammineq najuukkiartorluni oqaaseqaateqarluni eqqartuussivimmut nassuaateqarnissaa siunertaralugu, tamakkiisumik unnerluussasaasup nassuaataanik upternarsaasersuutit allattuisoqassanersoq imaluunniit suliamik kinguartitsinerusinnaasumik aalajangiiffigineqassanersoq, eqqartuussiviup aalajangiivigissavaa.

Der henvises i øvrigt til pkt. 2.3.2.3. i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Nr. 16-imut (§ 472, imm. 2)

Eqqartuussisarneq pillugu inatsimmi § 472. Imm. 1-i malillugu, suliamik sorermik eqqartuussiviup suliaqarnissaa pillugu paassisutissiinermik, eqqartuussummut isumaqtigiinniarneq aallartinneqartassaaq. Tamatuma kingorna unnerluussissut atuarneqassaaq, unnerluussasaorlu § 456, imm. 2 naapertorlugu ilitsersuunneqassalluni. Eqqartuussiviup suliap pingarnersiorneqarneranik unnerluussisuusut saqqummiussequllugit qinnuigisinnaavai. Tamatuma kingorna §§ 464-imiit 468-imut naapertorlugit upternarsatinik saqqummiussuisoqassaaq.

Siunnersuummi § 472 malillugu unnerluussasaasoq tamakkiisumik nassueruteqarpat, upternarsaatinik allanik qanoq annertutigisumik saqqummiussuinissaq aammalu saqqummiussuisoqassanersoq eqqartuussiviup aalajangiinissanik aalajangiisusoq imm. 2 nutaaq ikkunneqassasoq siunnersuutaavoq. Tamatumunnga atatillugu eqqartuussivik akuersiteeqqaarnagu ilisimannittuusut pisussaajunnaarnerannik unnerluussisuusut nalunaarfiginnissinnaanngillat.

Aalajangersakkami imm. 2 taamaalilluni imm. 3-nngussaaq.

Tamatuma saniatigut inatsisissatut siunnersuummi nalinginnaasumik nassuaatini imm. 2.2.2.1-mut innersuussisoqarpoq.

Nr. 17-imut (§ 474, imm. 3)

Eqaartuussisarneq pillugu inatsimmi § 474, imm. 3 malillugu, eqqartuussummik inerniliinerup eqqartuussinermi atuffassisutigineqarneratigut, eqqartuussut oqaatigineqassaaq. Oqaatiginninnerup pinerani unnerluussaasoq najuutinngippat, eqqartuussutip allaganngugaanera politiit nassutiissavaat. § 453, imm. 3 malillugu suliaq, unnerluussaasup peqannginnerani, suliarineqarpat aamma aalajangigaappat, allaganngugaanera unnerluussaasumut nalunaajaatigineqassaaq.

§ 474, imm. 3-mik allannguutissatut siunnersuutip kingunerivaa, suliaq § 453, imm. 3, nr. 4 malillugu unnerluutigineqartoq najuutsinnagu suliarineqarpat, eqqartuussutip allanneqarnera unnerluussamut nalunaajaatigineqarnissaa, aggeqqusissut inuttaanut nalunaajaatigineqarsimanngippat.

Pisuni, eqqartuussummut isumaqtigiinniarnermut nalunaarut unnerluussaasumut namminermut nalunaajaatigineqareersimatillugu, eqqartuussutip allaganngugaanera, taamaattoq pineqartumut namminermut pinissaa pisariaqanngikkaluarluni, unnerluussaasumut nalunaajaatigineqassaaq. Tamatuma akerlianik, pisuni, eqqartuussummut isumaqtigiinniarnermut nalunaarut unnerluussaasumut namminermut nalunaajaatigineqarsimatinnagu, kisiannili assersuutigalugu unnerluussaasup inoquutanut ilaasumut inummut nalunaajaatigineqarsimalluni, eqqartuussutip allaganngugaanera siunnersuut malillugu unnerluussaasumut namminermut nalunaajaatigineqassaaq.

Eqqartuussummut isumaqtigiinniartoqarnissaa pillugu unnerluussaasoq sioqqutsisumik namminerisaminik nalunaarfingineqarnissaa, pineqartullu takkutinngitsoortutut eqqartunneqaratarsinnaanera, imaluunniit kingoqqutsisumik eqqartuussummut isumaqtigiinnarnerup pereersimanera aammalu pineqartup takkutinngitsoortutut eqqartunneqarsimanera, pillugit nalunaarummik tigusaqarnissaa, siunnersuummik qulakkeerneqassaaq.

Tamatuma saniatigut inatsisissatut siunnersuummi nalinginnaasumik nassuaatini imm. 2.3.2.4.-mut innersuussisoqarpoq.

Nr. 18-imut (§§ 592 a-592 b)

Eqqartuussisarneq pillugu inatsit, § 453, imm. 3, nr. 1-imiit 5-imut malillugit eqqartuussutinngortillugit suliat ammaqinnejarnissaat pillugu maleruagassanik imaqanngilaq.

§ 592 a-mut

§ 592 a, pkt. 1.-imi allassimasumi aalajangersagaq siunnersuutigineqartoq malillugu, suliaq, unnerluussaasup peqannginnerani § 453, imm. 3, nr. 4 malillugu eqqartuussutinngortillugu suliarineqarsimappat, eqqartuussaasup akuerineqarsinnaasumik peqquteqarluni, namminerlu naatsorsuutigisinnanngisaminik pissutsinik pissuteqarluni piffissaq eqqorlugu tamatuminnga nalunaarnissaminut ajoquserneqaqqasimalluni upternarsarsinnaaguniuk, imaluunniit eqqartuussisuldersuussineq piffissaq eqqornagu eqqartuussaasumut ilisimatitsissutigineqarsimappat, nutaamik isumaqatigiinniutigisassatut suliap ammaqqinnejarnissaa eqqartuussaasup piumasarisinnaavaa.

Suliap ammaqqinnejarnissaanik piumasaqarsinnaanermut piffissarititaq, siunnersuutaasumi § 474, imm. 3, pkt. 3. aamma 4.-mi allassimasut malillugit eqqartuussutip nalunaajaatigineqarneraniit ulla 14-iupput. Allaganngugaq unnerluussaasumut namminermut nalunaajaatigineqarpat, imaluunniit allatut akuerisaasumik nalunaajaasoqarsimappat, tamanna atuuppoq. Qinnuteqaat kingusinnerusukkut tunniunneqarpat, kisianni eqqartuussutip nalunaajaatigineqarneraniit ukioq 1 qaangiutsinnagu, eqqartuussiviup suliaq qaqtigoorluinnartumik ammaqqissinnaavaa.

Ammaaqqiinissamut qinnuteqaat § 474, imm. 3, pkt. 3. aamma 4.-mi allassimasut malillugit eqqartuussutip nalunaajaatigineqarneraniit ulla 14-inngortinnagit eqqartuussivimmut tassunga suliami aalajangiinermik nalunaarsimasumut saqqummiunneqarsinnaasoq, § 592 a, pkt. 2.-mi allassimasut malillugit siunnersuutaavoq.

Qinnuteqaat kingusinnerusukkut tunniunneqarpat, kisianni eqqartuussutip nalunaajaatigineqarneraniit ukioq 1 qaangiutsinnagu, eqqartuussiviup suliaq qaqtigoorluinnartumik ammaqqissinnaavaa, tak. siunnersuutigineqartoq § 592 a, pkt. 3. §§ 585-590-mi malittarisassat assinganik atuutissapput, tak. siunnersuutigineqartoq § 592 a, pkt. 4.

§ 592 a, pkt. 5.-imi allassimasut malillugit siunnersuutaavoq, ammaaqqiiniarneq itigartitsissutigineqarpat, Eqqartuussivit Qullersaannut aalajangikkanut naammagittaalliornerit pillugit maleruagassat malillugit, apeqqut Den Særlige Klageret-imut (Immikkut Ittunik Naammagittaalliuutinut Eqqartuussivimmut) tunniunneqarsinnaavoq.

Eqqartuussummut isumaqatigiinniarnerup nutaap nalaani eqqartuussaasoq takkutinngitsoorpat, eqqartuussiviup suliaq aalajangiinikkut inaassagaa, aammalu eqqartuussutaareersimasoq atatiinnarneqassasoq, § 592 a, imm. 2-mi aalajangersakkamik, siunnersuutaavoq.

§ 592 b-mut

§ 592 b-mi aalajangersagaq siunnersuutaasoq malillugu, § 592 a malillugu pinerluttulerinermik suliaq ammaqqinnejarpat, aamma illuatungeriit arlaannaataluunnit nutaamik killisiuineq qinnutigisimanngippagu, § 467-imi eqqaaneqartut pisut saniatigut, siusinnerusukkut suliamik

suliarinninnerup nalaani ilisimannittunit aamma naliliisartunit nassuaatigineqarsimasut pillugit eqqartuussinermi allattugaatinut ilassutit, uppermarsaatitut atorneqarsinnaapput.

Eqqartuussisarneq pillugu inatsimmi § 592 a malillugu pinerluttulerinermik suliaq ammaqqinnejarpal, nalinginnaasumik uppermarsaatnik saqqummiussuiffusoq eqqartuussummut isumaqatigiinniarneq nutaaq ingerlanneqassaaq.

§ 453, imm. 3, nr. 4 malillugu suliarineqarsimasumi siusinnerusukkut eqqartuussummut isumaqatigiinniarnermi ilisimannittunit il.il. nassuaatinik uppermarsaasersuutit allattuinissamut periarfissaq annertusisaq, aalajangersakkap siunnersuutaasup nassataraa. Taamaalilluni aalajangerneqarpoq § 592 a malillugu pinerluttulerinermik suliaq ammaqqinnejarpal, aamma illuatungeriit arlaannaataluumnit nutaamik killisiuineq qinnutigisimanngippagu, § 467-im ieqqaaneqartut pisut saniatigut, siusinnerusukkut suliamik suliarinninnerup nalaani ilisimannittunit aamma misissuisartuni- aamma naliliisartunit nassuaatigineqarsimasut pillugit eqqartuussinermi allattugaatinut ilassutit, uppermarsaatitut atorneqarsinnaapput.

Pingarnertut ilisimanittut il.il., aammattaaq eqqartuussummut isumaqatigiinniarnerup ammaqqinnejartup nalaani, nassuaateqarnissaq siunertaralugu aggersarneqassasut, aalajangersakkap ingerlanneqarnissaanut piumasaqaataavoq.

Tamatuma saniatigut inatsisissatut siunnersummi nalinginnaasumik nassuaatini imm. 2.3.2.5.-imut innersuussisoqarpoq.

§ 2-mut

Nr. 1-imut

Naalagaaffimmi tjenestemandit Kalaallit Nunaanniittut pillugit inatsimmi kapitali 7-ip qulequataa imaappoq: »Kalaallit Nunaanni eqqartuussisoqarfinni eqqartuussisunut eqqartuussivimmilu nalileeqataasartunut aamma inatsisilerituunut tjenestemandisut atorfinitisanut immikkut aalajangersagaq«.

Inatsisissatut siunnersummi § 2, nr. 1-ikkut qulequttap imatut allanngortinneqarnissa siunnersuutigineqarpoq: »Kalaallit Nunaanni eqqartuussisoqarfinni eqqartuussisunut aamma inatsisilerituunut tjenestemandisut atorfinitisanut kiisalu najukkami eqqartuussisunut immikkut aalajangersagaq«.

Najukkami eqqartuussisut tunuartussaatitaanerannut ukioritinneqartunik eqqussinissamik siunnersuuteqarnerup kingunerisaanik, naalagaaffimmi tjenestemandit Kalaallit Nunaanniittut pillugit inatsimmi kapitali 7-ip qulequataa allanngortinneqarnera pineqarpoq.

Nr. 2-mut (§ 34, imm. 2, pkt. 1.)

Naalagaaffimmi tjenestemandit Kalaallit Nunaanniittut pillugit inatsimmi § 34, imm 2-p malillugu, eqqartuussisut aamma Kalaallit Nunaanni eqqartuussivinni eqqartuussisut aamma inatsisilerituut tjenestemanditut atorfillit allat tunuartitaassapput, qaammammi 65-inik ukioqalerfissami naanerani.

§ 2, nr. 2-mi siunnersuutigineqarpoq, eqqartuussisunut aamma inatsisilerituunut tjenestemanditut atorfilinnut allanut tunuartussaatitaanermut ukioritinneqartut 65-iniit 70-inut qaffanneqarnissaat.

Siunnersuutip malitsigivaa, eqqartuussisut aamma inatsisilerituut tjenestemanditut atorfillit allat tunuartitaasassasut qaammatip 70-inik ukioqalerfissaata naanerani.

Siunnersuutilli eqqartuussisut aamma inatsisilerituut tjenestemanditut atorfillit allat qaammatip 60-inik ukioqalerfissami naanerani soraarninngornissamut pisinnaatitaaffiat sunniuteqarfigissangilaa, tak. Kalaallit Nunaanni tjenestemandinut il. il. soraarnerussutisiat pillugit inatsimmi § 2, tak. inatsimmut nalunaarut nr. 520, 18. maj 2017-imeersoq. Siunnersuutip kingunerissavaa, eqqartuussisut aamma inatsisilerituut tjenestemanditut atorfillit allat 65-it sinnerlugit ukioqarlutik atorfeqaannarnerminni akissarsiaqaannarnissaat aamma tassunga attuumasumik soraarninngorfissanik pissarsinissaat, qaffasinnerpaamik ukiuni 37-ni soraarninngornissamut killigititaq angusimanngikkunikku.

Tamatuma saniatigut inatsisissatut siunnersummi oqaaseqaatinut nalinginnaasunut immikkoortoq 2.4.2.1.-mut innersuussisoqarpoq.

Nr. 3-mut (§ 34 imm. 2, pkt. 2.)

Taassumat akerlianik najukkami eqqartuussisunut tunuartussaatitaanermut aalajangersagaqanngilaq.

Eqqartuussisarnermik inatsit malillugit najukkami eqqartuussisut taamaallaat soraarsitaasinnaapput piukkunnarunnaarsimaneq imaluunniit nappaateqarneq pissutigalugit, imaluunniit pineqartoq pisuu simappat pisumi, naleq-qukkunnaarluni isigineqarnermut aamma tatigineqarnermut najukkami eqqartuussisuunermut piumasaqataasumut, tak. § 26, imm. 1, aamma pisumi, eqqartuussivinnik aaqqissusseqqinnermik ingerlatsisoqarnerani, tak. § 26, imm. 2.

Aamma siunnersuutigineqarpoq inatsisissatut siunnersummi § 2, nr. 3-mi , najukkami eqqartuussisunut tunuartussaatitaanermut ukioritinneqartut 70-it eqqunneqassasut.

Tamatuma malitsigivaa, najukkami eqqartuussisut, Kalaallit Nunaanni eq-qartuussivinni eqqartuussisut aamma inatsisilerituut tjenestemanditut atorfillit allat assigalugit, tunuartitaasassasut

qaammatip 70-inik ukioqalerfissami naanerani. Siunnersuutip malitsigivaa, ukiut pissutigalugit najukkami eqqartuussisunik tunuartitsineq allaffirssornikkut pissasoq. Tamanna assinguvoq, eqqartuussisunik aamma inatsisilerituunik tjenestemanditut atorfilinnik allanik tunuartitsisarnermut.

Siunnersuutilli najukkami eqqartuussisut qaammatip 60-inik ukioqalerfissami naanerani soraarninngornissamut pisinnaatitaaffiat sunniuteqarfigissanngilaa, tak. Kalaallit Nunaanni tjenestemandinut il. il. soraernerussutisiat pillugit inatsimmi § 2, tak. inatsimmut nalunaarut nr. 520, 18. maj 2017-imeersoq.

Tamatuma saniatigut inatsisisstatut siunnersuummi oqaaseqaatinut nalinginnaasunut immikkoortoq 2.4.2.2.-mut innersuussisoqarpoq.

§ 3-mut

Siunnersuutigineqarpoq, inatsit atuutilissasoq ulloq [...].

Imm. 2-mi siunnersuutigineqarpoq, inatsimmut siunnersuummi najuutin-ngitsoornermi eqqartuussutit pillugit § 1, nr. 13-15 aamma 17-im i malittarisassatut siunnersuutit, pinerluttulerinermi suliani atuutissanngitsut, inatsisip atuutilinnginnerani unnerluussamik aggersaanagermik nalunaarutiginnerni. Pinerluttulerinermi suliani, inatsisip atuutilinnginnera sioq-qullugu unnerluussamik aggersaanermik nalunaarutaasimasut, malittarisassat maannamut atuuttut malillugit inaarlugit suliarineqassapput.

Suliami ataatsimi unnerluussamut aggersaanernik arlalinnik nalunaaruteqartoqarpat, imm. 2 malillugu nalunaaruteqarnermi kingullermi piffissaq tassaassaaq aalajangiisusussaq malittarisassat maannamut atuuttut imaluunniit siunnersuutigineqartut malittarisassat nutaat atuutissanersut. Eqqartuussivimmiermi ataatsimi inatsisip atuutilinnginnerani unnerluussamut aggersaanermik nalunaarutiginnitqarsimappat, aamma inatsisip atuutilereernerani aggersaanermik nutaamik nalunaaruteqartoqarpat imaluunniit kingusinnerusukkut eqqartuussivimmisamut, siunnersuutigineqartut malittarisassat nutaat atuutissapput. Inatsisip atuutilereernerani nutaamik nalunaaruteqartoqarpat periarfissaassaaq suliap siunnersuutigineqartut malittarisassat nutaat malillugit suliarinissaanut.

Imm. 3-mi siunnersuutigineqarpoq, inatsisisstatut siunnersuummi § 1, nr. 18-im i malittarisassat nutaat, pinerluttulerinermi suliani atuutissanngitsut eqqartuussisarnermik inatsimmi § 453, imm. 3 malillugu najuutinngit-soornermi eqqartuussuteqarfiusuni, inatsisip atuutilernissaa sioqqullugu. Pinerluttulerinermi suli, inatsisip atuutilinnginnerani § 453, imm. 3 malillugu najuutinngitsoornermi eqqartuussuteqarfiusimasut, suliareqqitassanngortitsinerit pineqartillugit maannamut malittarisassat atuuttut malillugit naammassillugit suliarineqassapput.

Inatsisissatut siunnersuutip inatsisinut atuuttunut sanilliunnera

Oqaasertaliussat atuuttut

Inatsisissatut siunnersuut

§ 1

Kalaallit Nunaanni eqqartuussisarermik inatsimmi, tak. inatsimmut nalunaarut nr. 1581, 13. december 2016-imeersoq, kingullermik inatsimmi nr. 1056, 30. juni 2020-meersumi § 2-kkut allanngortinneqartoq, makkuninnga allannguisoqassaaq:

§ 44. Pinerlunnernik suliassanik eqqartuussivimmi siullermeeriffiusumi suliaqarnermi eqqartuussisooqataasartut marluk peqataasassapput, taammaattoq tak. imm. 2 aamma 3.

Imm. 2-3. ---

1. § 44, *stk. 1-mi, »imm. 2 aamma 3« allanngortinneqassaaq imaalillugu: »imm. 2-4«.*

2. § 44-mi imm. 4-tut ikkunneqassaaq:

»*Imm. 4. Pinerlunnernik suliassani § 449 a malillugu saqqummiunneqartuni eqqartuussisooqataasartut peqataas-sanngillat.«*

§ 50. Arlaannaalluunniit pinerlunnernik suliassami eqqartuussutissap isumaqtigijiinniutigineqarnerani eqqartuussisutut peqataassanngilaq pisimasumi, unnerluussumpi pineqartumi, unnerluutigineqartup § 359, imm. 2 malillugu tigummigallarneqarnissaanik imaluunniit § 384, imm. 3, naapertorlugu allakkanik ammaanissamik allakkanillu uninngatitsinissamik

3. § 50, *imm. 1, pkt. 2.-mi, aamma imm. 2, pkt. 2.-mi, »suliassat nassuernertut suliarineqartut« allanngortinneqassaaq imaalillugu: »§ 449 a malillugu,«.*

aalajangiisuuusimaguni. Tamannali atuutissanngilaq pkt. 1-imi eqqaaneqartoq malillugu suliassaq nassuernertut suliarineqarpat imaluunniit suliassaq pisimasumut, pkt. 1-imi taaneqartutut iliuuseqarnermut tunngavissiisumut, unnerluutigineqartup pisuuneranut uppernarsaatissanik naliliinissamik ilaqqanngippat.

Imm. 2. Pinerlunnermik suliassami § 359, imm. 2 naapertorlugu tigummigallagassanngortitsinissaq, aamma

tigummigallagassanngortitsinerup atorunnaarsinneqarnissaq pillugu imaluunniit § 384, imm. 3 naapertorlugu allakkanik ammaanissaq uninngatitsinissarlu pilligit eqqartuussutissap isumaqatigiinniutigineqarnerata nalaani aalajangiisuuussaaq eqqartuussisoq, eqqartuussutis-sap isumaqatigiinniutigineqarne-rani peqataasimangitsoq. Tamannali atuutissanngilaq pkt. 1-imi eqqaaneqartoq malillugu suliassaq nassuernertut suliarineqarpat, imaluunniit suliassaq pisima-sumut, pkt. 1-imi taaneqartutut iliuuseqarnermut tunngavissiisumut, unnerluutigineqartup pisuuneranut uppernar-saatissanik naliliinissamik ila-qanngippat.

Imm. 3. ---

§ 94. ---

Imm. 2-4. ---

4. § 94, imm. 5-imi »§ 147 e aamma § 147 f, stk. 2,« allanngortinnejassaaq imaallillugu:

Imm. 5. Danskit eqqartuussisarnermik inatsisaanni eqqartuussivimmi misiliineq pillugu § 147 d-mi, § 147 e-mi aamma 147 f, imm. 2-mi aalajangersakkat assinganik atuutissapput. Suliat Kalaallit Nunaanni Eqqartuussiviup suliarisassavai.

»»§ 147 e, § 147 f, imm. 2, aamma § 147 g,« kingorna.

§ 128. ---

5. § 128-p kingorna kapitali 10-mi ikkunneqassaaq:

»Digitalimik attaveqarneq

§ 128 a. Pinerluttulerinermi eqqartuussisarnerni allaganngor-titsinissamik piumasaqaat digi-talimik attaveqatigiinnissamik imaluunniit allagaatinik digitalinik il. il. atuinissamik ajornartitsinngilaq.

Imm. 2. Malittarisassat atsior-toqarnissaanik piumasaqaatitallit ajornartitsinngillat nalunaarutit digitalimik allakkatut nas-siunneqarnissaannut, nalunaarutit digitalimik atsiorneqarsimappata.

Imm. 3. Nalunaarut digitalimik attaveqatigiinnikkut nassiunne-qartoq, apuussimasutut isigine-qassaaq tigusisussamit tigune-qarsinnaanngorsimappat.«

§ 283. Danskit eqqartuussisarnermik inatsisaanni § 448 c malillugu suliaq katissimanermut tunngasoq maani naalagaaffimmi
suliassanngortinneqarsinnaanera

6. § 283, imm. 1-imi »§ 448 c« allanngortinneqassaaq imaalillugu: »§ 448 f og § 448 h«.

aalajangiiffiqeqassaaq
(Danmarkimi aamma Kalaallit Nunaanni).

Imm. 2. Danskit
eqqartuussisarermik inatsisaanni § 148 f malillugu, suliat angajoqqaatut oqartussaanermut, meeqqap najugaqarfianut, meeqqamik najorteqarnermut, allatut attaveqarnermut imaluunniit nunamut allamut aallarnissamut akuersissutinut tunngasut maani naalagaaffimmi
suliassanngortinneqarsinnaanerat aalajangerneqassaaq (Danmarkimi aamma Kalaallit Nunaanni).

§ 321. Eqqartuussisut pasisaq illersuisulissavaat, pasisaq nammineerluni
ornigussinnaatitaasumik illersuisussaminik, suliassami orniguttartussamik,
pissarsisimanngippat, aamma 1-2) ---
3) unnerluussuteqarnissaq sioqullugu
uppernarsaasiisoqassappat eqqartuussutissap isumaqa-tigiinniutigineqarnerani atugassanik, illersuisumik aggersaanissaq eqqartuussinissamut kinguartitsissutaassanngippat, uppernarsaatissat annaaneqarnerannik kinguneqartumik.

Imm. 2-3. ---

*Akiliisitsissutissat
eqqartuussinertaqanngitsumik*

7. § 283, imm. 2-mi, »§ 448 f« allanngortinneqassaaq imaalillugu: »§ 448 g«.

8. § 321, *imm. 1, nr. 3-mi,* »annaaneqassaaq.« allanngortissaaq imaalillugu: »annaaneqassaaq,«

9. § 321, *imm. 1-imi, nr. 4-tut ikkunneqassaaq:*

»4) Suliaq § 453, imm. 3, nr. 4 malillugu ingerlanneqassaaq, aamma isertitsivimmiittussanngortitsisinnaaneq apeqqutaalissaq.«

10. § 440 sioqullugu *qulequtaq* atorunnaassaaq.

*akuersissutaasarnerat aamma
arsaarinnissuteqartarneq*

11. § 440 atorunnaassaaq.

§ 440. Politiit isumaqarpata
iliuuserisimasaq
akiliisitsissuteqarnermik imaluunniit
arsaarinnissuteqarnermik
taamaallaat kinguneqassasoq
unnerluussissut pasisamut
nassiunneqarsinnaavoq
maluginiaqqusissutit allallugu
pasisaq, taanna pisuulluni nassuerpat
taamatullu aalajangiisoqarnissaanik
kissaateqarpat, na-lunaarsinnaasoq
eqqartuussinertaqanngitsumik
akiliisitsissut
maluginiaqqusissummi
annertussusiligaq piffissaliinerup
naleqquttup iluani akilerumagini
ammalu arsaarinnissuteqarnissaq
akuersaarsinnaagunarini.

*Imm. 2. Pasisaq nalunaarpat
suliassap taamatut
aalajangiiffiginissaa
kissaatiginngikkini imaluunniit
pasisaq nalunaaruteqanngivissorpat,
unnerluussissut tamatuminnga
maluginiaqqusissutitalerlugu
eqqartuussivimmut
tunniunneqassaaq.*

§ 449. ---

12. § 449-p kingorna ikkunne-qassaaq
quleqtaaq sioqqullugu § 450 sioqqullugu:
»Suliassat nassuernertut suliarineqartut

§ 449 a. Eqqartuussinermi
eqqartuussisooqataasartut peqa-
taaffigisassaraluanni § 357 ima-luunniit §
447 malillugu imaluunniit § 472 malillugu
isuma-qatigiinniarnermi pingarnermi

pasisaq nangaassuteqarani nassuerpat, suliaq
erngertumik eqqartuussinissanngortinnejqar-
sinnaavoq, allakkamik unnerluussummik
suliaqartoqaqqaarani, imattoqarpat

- 1) paasissutissat pigineqartut
tunngavigalugit unnerluussummut
nassuernerup ilumoortuunera
uppernarsarneqarpat,
- 2) pasisaq aamma unnerluussisuusoq
akuersaarpata,
- 3) eqqartuussutissamik
isumaqatigiinniarnertaqanngitsumik suliap
aalajangiiffiginissaq eqqartuussiviup
ippinnartoqartinngippagu aamma
- 4) pinerluttulerinermi inatsimmi kapitali 33-p
aamma 34-p atorneqarnissaanut apeq-
quetaateqartoqanngippat.

Imm. 2. Eqqartuussivik eq-qartuussummik
nalunaaruteqartinnani, pasisaq
unnerluussutip imarisaanik
ilisimateqaarneqassaaq, aammalu
oqaaseqarnissaminut periarfissinneqassaaq.
Paasissutanik annertunerusunik
pissarsinissaq pisariaqartinneqarpat,
tamanna kapitali 34-mi malittarisassat
malillugit ingerlanneqassaaq, aammalu
pasisaq periarfissinneqassaaq paasissutissat
pineqartut pillugit oqaaseqarnissamut.

Imm. 3. Eqqartuussivimiinnermi pasisaq
tigusarineqarsimappat imaluunniit
tigummigallassanngortinnejqarsimappat,
illersuisuata § 321, imm. 1, nr. 1, malillugu
toqqarneqarsimasup, suliaq pillugu
paasisaqarnissamut, pasisarlu
oqaloqatigiinnissamut aammalu
oqaaseqarnissamut periarfissinneqassaaq,
pasisap imm. 1, nr. 2, malillugu
akuersissuteqannginnerani. Pasisap
akuersissuteqarnerani illersuisoq
eqqartuussivimi najutissaaq.

Imm. 4. Eqqartuussinerup nalaani pasisaq tigusarineqarsimanngippat imaluunniit tigummigallassanngortinneqarsimanngippat, neqeroorfigineqassaaq illersuisussaanik toqqaasoqarnissaanut, pineqartup imm. 1, nr. 2, malillugu akuersissuteqannginnerani. Pasisap kissaateqarnera malillugu illersuisussamik toqqaasoqanngippat, imm. 3 assinganik atutissaaq.

Imm. 5. Eqqartuussutip nalunaarutigineqarnera eqqartuussutinut allanut malittarisassat atuuttut malillugit nalunaarutigineqassaaq, pinerluttulerinermi suliani najukkami eqqartuussivimmi nalunaarutigineqartunut.

Imm. 6. Suliaq § 301, imm. 1, nr. 2-mi pineqartoq, suliaq nassuerpertut suliarineqarsinnaanngilaq.

Imm. 7. Pasisap aamma unnerluussisussaatitaasut pineqartumut unnerluussutaasoq akuersaagaat eqqartuussiviup allattuiffianut nalunaarsorneqassaaq. Pasisaq illersuisussamik toqqaasoqannginnissaa kissaati-gippagu, tak. Imm. 4, tamanna aamma eqqartuussiviup allattu-ifffianut nalunaarsorneqassaaq.

Imm. 8. Eqqartuussiviup aalajangersinnaavaa, pasisaq imm. 1 malillugu alimasissumik assitalimmik eqqartuussinermut peqataassasoq, pasisaq eqqartuussivimmi najuulluni peqataanissa pisariaqanngippat. Eqqartuussinermi illersuisoq pasisaq najuuffigisaani peqataassaaq, imaassimanngippat eqqartuussiviup eqqortuusorinngikkaa illersuisup eqqartuussivimmi peqataanissa. Pasisap aamma illersuisup eqqartuussivimmi peqataanerannut §§ 128 aamma 163 aamma

atuupput. § 466, imm. 2 assinganik atuutissaaq.

§ 449 b. Suliani unioqqutitsisoqarsimanera pissutigalugu suliani, ilimagineqanngitsuni akiliisitaanermik imaluunniit arsaagaanermik kinguneqartussatut, unnerluussisussaatitaasut akiliisitaanermut tunngatillugu pasisamut nalunaarutigisinnaavaat suliaq eqqartuussinertaqanngitsumik aalajangiiffigineqassasoq, pasisaq unioqqutitsinermi pisuusutut nassuerpat aammalu akiliisitsissutigineqartussamut piffissarititaasup iluani akiliinissamut akuersaarpas aammalu arsaagaasinnaanermut.
Noqqaassuteqartoqarneratigut piffissarititaasooq unnerluussisussaatitaasuniit sivitsorneqarsinnaavoq.

Imm. 2. § 437, imm. 2, nr. 1-im aamma 2-mi, aamma imm. 3-mi, allakkap unnerluussutip imarisassaanut piumasaqaatinut malittarisassat akiliisitaanernut assinganik atuutissapput.

Imm. 3. Pasisap 18-it ataallugit ukiullip inatsimmik unioqqutitsinermut atatillugu angajoqqaatut oqartussaasoq akuersiteeqaarnagu akiliisitaanissamut akuersaarsinnaavoq.

Imm. 4. Pasisap akiliisitaanissaq akuersarpagu, malitsigisaasutut malersuinissaq atorunnaassaaq, taamaattoq tak. § 315, imm. 1, aamma § 449 c, imm. 2. Aalajangiineq eqqartuussutitut nangeqqinneqarsinnaavoq.

§ 449 c. Pasisaq inatsimmik unioqqutitsinermut atatillugu

akiliisitaasimappat aamma arsaagaasimappat, tak. § 449 b, taamanna ajornartitsinngilaq noqqaassuteqartoqarneratigut unnerluussisussaatitaasut pisinnaasut akiligassap appartinnissaanut pasisap isertitakippallaarnera pissutigalugu.

Imm. 2. Pisumi imm. 1-im i taaneqartumi, aalajangiinermit uut 14-it qaangiutsinnagit pasisap aalajangiineq politiinut nalunaaruteqarnikkut utertissinnaavaa. Pasisaq 18-it ataallugit ukioqarpal, angajoqqaatut oqartussaasup aalajangiineq utertissinnaavaa.

Imm. 3. Politit pasisaq imm. 1-im aamma 2-mi malittarisassat pillugit ilitsersussavaat. Pasisaq 18-it ataallugit ukioqarpal, politit angajoqqaatut oqartussaasoq aamma imm. 1-im i aamma 2-mi malittarisassat pillugit ilitsersussavaat.

Imm. 4. Justitsministeri imm. 3 malillugu ilitsersuinermut malittarisassanik aalajangersaasinnaavoq.«

§ 452. ---

Imm. 2. Unnerluutigineqartoq takkutinngitsoorpat pissutissaqavilluni takkutinngitsoornissaq nalunaarutiginagu imaluunniit unnerluutigineqartoq nassuaateqarumanngippat tamatumunnga taarsiullugu eqqartuussisut suliassaq suliarisinnaavaat unnerluutigineqartoq nassuersimasutut naatsorsuutigalugu, suliassarlu uppernarsaasiisoqanngikkaluartoq aalajangiiffagalugu. Aatsaalli

13. § 452, *imm. 2, pkt. 1.-imi,* »suliarisinnaavaat« allanngor-tinneqassaaq imaalillugu: »suliarissavaat«.

taamaattoqassaaq suliassaq
 suliarineqartillugu
 akiliisitsinissamiit,
 arsaarinnissuteqarnissamiit,
 biilersinnaanermut
 allagartaajarneqarnissaamiit
 taarsiissuteqarnissamiillu
 allaanerusunik
 pineqaatissiissuteqarnissaq pillugu
 apeqqut pineqanngikkaangat,
 aamma suliassaq
 unnerluutigineqartumut immikkut
 sunniuteqartumik
 pingaaruteqanngikkaangat.
 Eqqartuussut unnerluussissummi
 maluginiaqqusissuteqarnikkut
 sananeqarsinnaavoq.

Imm. 3-4. ---

§ 453. ---

Imm. 2. ---

Imm. 3. Eqqartuussutissamik
 isumaqatigiinniarneq
 ingerlanneqarsinnaavoq,
 unnerluutigineqartorlu
 najuutinngikkaluartoq eq-
 qartuussuteqartoqarsinnaavoq
 eqqartuussisut unnerluutigine-
 qartup najuunnissaa
 pisariaqarsorinngippassuk,
 1) nalilerneqarpat
 akiliisitsinissamiit,
 arsaarinnissuteqarnissamiit,
 biilersinnaanermut
 allagartaajartinnissamiit
 imaluunniit
 taarsiissuteqarnissamiit
 allaanerusumik kingune-
 qartitsisoqassasoq,

**14. § 453, imm. 3 aamma 4, imatut
allanneqassaaq:**

»*Imm. 3.* Eqqartuussutissamik
 isumaqatigiinniarneq ingerlanneqassaaq,
 tamatumunnga unnerluussisussaatitaasut
 piumasaqarpata, unnerluussaq
 najuutinngikkaluartoq
 eqqartuussuteqarfüssaaq eqqartuussisut
 unnerluutigineqartup najuunnissaa
 pisariaqarsorinngippassuk,

- 1) unnerluutigineqartoq unnerluussissut
 nalunaarutigineqareersoq
 qimaasimagaangat,
- 2) unnerluutigineqartoq suliassap
 aallartinnerani na-juussimagaluarluni
 eqqar-tuussisunit akuineqarani
 eqqartuussivimmik qimat-
 sisimatillugu,
- 3) suliassami tamaallaat ukumi 1-im
 sivikinnerusumilluunniit

- 2) unnerluutigineqartoq
isumaqataasimappat suliassaq
najuutsinnani suliarineqarlunilu
aalajangiiffigineqassasoq,
- 3) eqqartuussisut naliliippata
suliassamik suliarinninneq
unnerluutigineqartup
pinngitsuutitaaneranik
qularutissaanngitsumik
kinguneqartussaasoq,
- 4) unnerluutigineqartoq suliassap
aallartinnerani
najuussimagaluarluni
eqqartuussisunit akuerineqarani
eqqartuu-ssivimmik
qimatsisimatillugu, imaluunniit
- 5) unnerluutigineqartoq
unnerluussissut
nalunaarutigineqareersoq
qimaasimagaangat.

Imm. 4. Unnerluutigineqartoq
illersuisoqarpat suliassaq aatsaat
imm. 3 malillugu
suliarineqarsinnaavoq, illersuisoq
najuuppat. Pisuni imm. 3-mi nr. 1-
imi eqqar-torneqartuni aammattaaq
piumasaaqaataavoq
unnerluutigineqartoq
eqqartuussutissamik isuma-
qatigiinniarnissamut aggersaanermi
ilisimatinneqarsimassasoq
pissutissaqavilluni nalunaarani
takkutinngitsoornissap
kingunerisinnaagaa
unnerluutigineqartoq pissutsinut,
unnerluussissummi pineqartunut,
eqqartunneqartoq, matumani
ilisimatitsissutigine-qassallunittaaq
akiliisitaanissamik,
arsaarinnissuteqarnissamik,

- isertitsivimmennissaq, arsaagaanissaq,
anisitaanissaq, pisin-
naatitaajunnaarnissaq imaluunniit
taarsiisussanngortitaaneq
apeqqutinngoraangata aamma
unnerluussaq eqqartuussutissamik
isumaqatigiinniarnerup
ingerlanneqarnissaanut
akuersaarsimagaangat,
- 4) suliassami tamaallaat qaammatini 6-ni
sivikinnerusumilluunniit
isertitsivimmennissaq,
akiliisitaanissaq, arsaagaanissaq,
anisitaanissaq, biilersin-naanermut
allagartaajar-neqarnissaq imaluunniit
taarsiisussanngortitaaneq
apeqqutinngoraangata imaluunniit
- 5) eqqartuussisut naliliippata suliassamik
suliariinninneq unnerluutigineqartup
pin-ngitsuutitaaneranik qula-
rutissaanngitsumik kin-
guneqartussaasoq.

Imm. 4. Unnerluussaq akuersisimatinnagu,
taamaallaat imm. 3, nr. 4 malillugu
eqqartuussutissamik isumaqatigiinniarneq
naammassineqarsinnaavoq, unnerluussaq
inatsit malillugu aggersagaasimappat aamma
aggersaassummi allaqqappat, inatsit
malinnagu najuutingitsoorneq
kinguneqarsinnaasoq, unnerluussap
unnerluutigineqartut pillugit
eqqartuussaaneranik.«

biilersinnaanermut
allagartaajaanissamik imaluunniit
taarsiissuteqarnissamik
piumasqaateqartoqartoq.

§ 467. ---

Imm. 2. Aammattaaq allagartat
uppernarsaatissat makku
eqqartuussutissap
isumaqatigiinniuti-gineqarnerani
uppernarsaatitut
atorneqarsinnaallutillu
atuarneqartassapput:
1-4) ---
5) Nalunaarutit ilisimannittutullu
nassuaatit, pisortatigoortumik
suliassaqaartitaaneq naapertorlugu
suliaasimasut, matumunnga
ilanngullugit unnerluutigineqartup
siusinnerusukkut pinerluute-qarluni
eqqartuussutisiarisima-saasa
assilineqarneri.

Imm. 3. ---

§ 472. ---

Imm. 2. Uppernarsaatissanik
saqqummiussineq naammassippat
unnerluussisoq siulliulluni
tulleralugulu illersuisoq kiisalu
unnerluutigineqartoq
uppernarsaatissatigut
saqqummiussinermi angusat
suliassamilu apeqqutit inatsisinut
tunngassutillit (naggataarutaasumik
tunngavilersuuteqarneq) pillugit
oqaaseqaateqarnissaminnut
periarfissinneqassapput. Suliassap
eqqartuussutissanngortinnejarnissaa
sioqquillugu eqqartuussisut
siulittaasuata unnerluutigineqartoq

15. § 467, imm. 2-mi, nr. 6-itut
ikkunneqassaaq:

»6) Politiit nalunaarutaannut nassuaanernik
ilanngussinerit, unnerluussap pasilliut
pillugu politiinut nassuaataanik, illersuisup
piumasqarneratigut, suliassani § 453, imm.
3, nr. 4 malillugu unnerluussamit
najuuffigineqaratik suliarineqartuni.«

16. § 472, imm. 1-ip kingorna immikkoortut
nutaatut ikkunneqassaaq:

»*Imm. 2.* Unnerluussaq unnerluussummut
nangaassuteqarani akuersaarpas,
eqqartuussivik aalajangiissaq,
tapertaasumik qanoq aamma qanoq
annertutigisumik uppernarsatinik
saqqummiussineq pisanersoq.«

Imm. 2 taassuma kingorna imm. 3-
nngussaaq.

erseqqissumik aperissavaa suli
allatigut ilassutissaqarnersoq.

§ 474. ---

Imm. 2. ---

Imm. 3. Eqqartuussut
nalunaarutigineqartassaaq
eqqartuussutip inerneranik
eqqartuussinermi atuaanikkut.
Nalunaaruteqarnermi
unnerluutigineqartoq najuu-
tinngippat politiit eqqartuussutip
allassimaffiata assilineqarneranik
unnerluutigitigineqartumut
nassiussissapput. Suliassaq § 453,
imm. 3 naapertorlugu
unnerluutigineqartumit
najuuffigineqarani
suliarineqarlunilu
aalajangiiffigineqassappat,
aalajangiinerup assilineqarnera
unnerluutigineqartumut
nalunaarutigineqassaaq.

17. § 474, imm. 3, pkt. 3. imatut
allanneqassaaq:

Imm. 3. Suliassaq § 453, imm. 3, 1-5,
naapertorlugit unnerluutigineqartumit
najuuffigineqarani suliarineqarlunilu
aalajangiiffigineqassappat, aalajangiinerup
assilineqarnera unnerluutigineqartumut
nalunaarutigineqassaaq. Suliassaq § 453,
imm. 3, nr. 4 naapertorlugu
najuuffigineqarani suliarineqarpas,
aalajangiinerup assilineqarnera
unnerluutigineqartumut naluna-
rutigineqassaaq, aalajangiinerup
assilineqarnera unnerluu-tigineqartumut
nalunaarutigine-qarsimannngippat.«

§ 592. ---

18. § 592-ip kingorna kapitali 44-mi
ikkunneqassaaq:

»**§ 592 a.** Suliassaq § 453, imm. 3, nr. 4
naapertorlugu, unnerluutigineqartumit
najuuffigineqarani suliarineqarsimappat,
eqqartuussap piumasarisinnaavaa
suliareqqitassanngortitsinissaq,
eqqartuussap inatsisinik malinnilluni
pisinnaasimannginnini
uppernarsarsinnaaguniuk aammapineqartup
naatsorsuutigisinjaasimanngisai pisut
nalunaauritiginninnissaanut
ajornartitsisimappata, imaluunniit
aggeqqusissut eqqartuussamut
piffissaatillugu apuussimanngippat.

Piumasaqaat § 474, imm. 3, pkt. 3. aamma 4.
naapertorlugit eqqartuussivimmut
eqqartuussuteqartumut eqqartuussutip
nalunaarutigineqarneraniit ullut 14-it
qaangiutsinnagit saqqummiunneqassaaq.
Eqqartuussiviup immikkut ittu-mik
suliareqqitassanngortitsisinnaavoq
piumasqaat kingusinnerusukkut
tunniunneqarpat, kisianni ukioq ataaseq
qaangiutsinnagu eqqartuussip
nalunaarutigineqarneraniit. §§ 585-590-imi
malittarisassat assinganik atuutissapput.
Suliareqqitassanngortitsinissaq
itigartitsissutigineqarpat, eqqartuussiviit
qullersaannut suliareqqitassanngortitsinissaq
pillugu apeqqut malittarisassat malillugit
Den Særlige Klageret-imut
ingerlatinneqarsinnaavoq.

Imm. 2. Eqqartuussutissamik
isumaqatigiinniarnermi nutaami
eqqartuussaq najuutinngippat,
eqqartuussiviup aalajangiinikkut suliaq
taamaatissavaa, tunngavilersorneqartussaq,
aammalu eqqartuussut atuutiinnassaaq.

§ 592 b. Pinerlunnergik suliaq § 592 a
naapertorlugu
suliareqqitassanngortinneqarpat,
ilisimannittut aamma naatsorsuisut
nassuaataannik eqqartuussiuviup
allattaavianut siullermik suliarinninnermi
allanneqartunik § 467-imi eqqaaneqartut
saniatigut uppernasaatitut
atorneqarsinnaapput, illuatu-ngerit
eqqartuussutissamik isumaqatigiinniarneq
sioqqullugu killisiuinissamik nutaamik
noqqaassuteqarsimanngippata.«

§ 2

Kalaallit Nunaanni tjenestemandit pillugit inatsimmi, tak. inatsimmut nalunaarut nr. 1291, 14. november 2015-imeersoq, makkuninnga allannguisoqassaaq:

Kapitali 7

*Kalaallit Nunaanni
eqqartuussisoqarfinni
eqqartuussisunut eq-
qartuussivimmilu nalileeqataa-
sartunut aamma inatsisilerituunut
tjenestemandisut atorfinitsteanut
immikkut aalajangersagaq*

1. Kapitali 7-imut *qulequtaq* imatut allanneqassaaq:

»Kapitali 7

*Kalaallit Nunaanni eqqartuussisoqarfinni
eqqartuussisunut aamma inatsisilerituunut
tjenestemandisut atorfinitsteanut kiisalu
najukkami eqqartuussisunut immikkut
aalajangersagaq«.*

§ 34. ---

*Imm. 2. Kalaallit Nunaanni eq-
qartuussiveqarfinni eqqartuussisut
allallu inatsisilerituut tjenes-
temandisut atorfinitstiat
suliunnaarsinneqartassapput
qaammatip 65-inik ukioqalerfimmik
naaneraniit.*

Imm. 3-4. ---

2. § 34, *imm. 2-mi, »65-inik ukiullit«* allanngortinneqassaaq imaallillugu: »70-inik ukiullit«,

3. § 34, *imm. 2-mi, pkt. 2-tut* ikkunneqassaaq: »Tamanna aamma Kalaallit Nunaanni eqqartuussivinni aamma najukkami eqqartuussisunut atuuppoq.«

§ 3

Imm. 1. Inatsit atuutilissaq ulloq [...]

Imm. 2. Inatsimmi § 1, nr. 13-15 aamma 17, pinerlunnernik suliassani atuutissanngillat, unnerluussamik aggersaanermut nalunaaruteqartoqarfiusimasuni inatsisip atuutilernissaa sioqqullugu. Pinerlunnernik suliassat taamaattut maannamut inatsisit atuuttut malillugit suliarineqassapput.

Imm. 3. Inatsimmi § 1, nr. 18, pinerlunnernik suliassani atuu-tissanngilaq, eqqartuussisarnermik inatsimmi § 453, imm. 3, malillugu najuutinngitsoornermi

eqqartuussuteqarfiusuni, inatsisip
atutilernissaa sioqqullugu. Pinerlunnernik
suliassat taamaattut maannamut inatsisit
atuuttut malillugit suliarineqassapput.